

Pedagógiai Program

Nyitott Világ Fejlesztő Iskola

Nyitott Világ Fejlesztő Iskola

Cím: 1125, Budapest, Diós árok 40.

OM azonosító: 034819

A hatálybalépés ideje: 2023. 09. 01.

*„Mindenki odaér, ahová indult.
Dolgozni kell érte, elesni, felkelni, de a végén odaér.”*

(Fekete István)

Készítette: Kelemenné Szlatnek Rita igazgató, a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola nevelőtestületének bevonásával

Jóváhagyta: Hajnissné Anda Éva tankerület igazgató

Előző pedagógiai program: A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola Pedagógiai Programja (1993., készítette: Marcsekné dr. Lukács Valéria

Utolsó felülvizsgálat ideje: 2020.06.15.

Utolsó felülvizsgálat ideje: 2022.09.15.

Utolsó felülvizsgálat ideje: 2023.09.01.

Tartalom

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ	5
I. BEVEZETÉS	7
1. AZ ISKOLA TÖRTÉNETE	8
2. SZERVEZETI JELLEMZŐK	9
3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS	10
3.1. Az intézmény mikrokörnyezete	11
3.2. Az iskola makrokörnyezete	12
3.3. Családi háttér, szociokulturális jellemzők	13
3.4. Kapcsolat a szülőkkal	13
3.5. Demográfiai és beiskolázási tendenciák	14
3.6. A tanulólétszám alakulása az elmúlt években	14
3.7. Tanulói összetétel	15
3.8. Tárgyi és működési feltételek	18
3.9. Kapcsolatrendszer	24
3.10. Hagyományaink	25
4. AZ ISKOLA SAJÁTOS PROFILJA	26
4.1. Az intézmény antiszegregációs gyakorlata, és az érintett területek jellemzői	26
4.2. Jövőkép	27
4.3. Küldetésnyilatkozat	27
4.4. Az intézmény arculata	28
4.5. Képzési profilunk	30
II. NEVELÉSI PROGRAM	32
1. AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	32
1.1. Pedagógiai alapelveink	32
1.2. Pedagógiai értékeink	35
1.3. Alapvető nevelési-oktatási céljaink, feladataink	37
1.4. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai, módszertani alapelvei	41
1.5. Alkalmazott speciális fejlesztési technikák, módszerek	45
1.6 Sajátos tanulásszervezési formák, pedagógiai módszerek	49
1.7 A tanulási stratégiák egyéni megválasztásának szempontjai	49
2. Új elemek bevezetése a 2021/2022-es tanévtől	50
2.1. Beszélgetőkör	50
2.2. Ön- és társas értékelés	51
2.3. Mérésen alapuló folyamatszabályozás – Diagnosztikus eredményvizsgálat	51
2.4. Nevelésközpontúság – neveltségi szintmérés	51
2.5. Terepi oktatás	52
2.6 Tevékenységorientált oktatás	52
2.7. Dominó-csoport	53

2.8. Mindennapos kerámia.....	54
2.9. Állatasszisztált foglalkozások.....	54
3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	55
3.1 A szocializáció folyamatainak elősegítése:.....	56
4. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGNEVELÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	57
4.1. Környezeti nevelési elvek:.....	58
5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	60
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	62
6.1 A nevelőtestület és a pedagógusok feladatai.....	62
6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	63
6.3. Tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén.....	64
6.4 A közösségi nevelés óra témái.....	65
7. AZ INTÉZMÉNY ESÉLYEGYENLŐSÉGET ÉRVÉNYESÍTŐ PROGRAMJA.....	66
7.1. Hosszú távon az alábbiak érvényesítésére törekszünk:.....	67
7.2. Hosszú távú célok:.....	68
7.3. Az esélyegyenlőséggel érintettek közvetlen célcsoportja:.....	69
7.4. Az intézmény esélyegyenlőséget szolgáló intézkedései:.....	69
7.5. Általános célkitűzések:.....	71
7.6. Esélyegyenlőségi célkitűzés:.....	71
7.7. A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:.....	72
8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG RENDJE.....	72
8.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők.....	73
8.2. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek.....	74
8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	75
8.3. A zenei nevelés és a (halmozottan) hátrányos helyzet.....	76
8.4. Digitalizáció a hátrányok csökkentése érdekében:.....	76
8.5. A Komplex Instrukció Program bevezetése.....	78
8.6. Művészeti nevelés a hátrányos helyzet csökkentéséért.....	78
8.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok.....	79
8.8. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	81
8.9. Együttműködés a segítő szakemberekkel.....	82
8.10. Általános fejlesztési elveink.....	83
8.11. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	83
8.12. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	84
9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	85

10.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	87
10.1.	A gyermek és pedagógus együttműködése.....	87
10.2.	A szülő és pedagógus együttműködése.....	88
10.3.	A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:	88
11.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	91
11.1.	Írásbeli vizsga.....	92
11.2.	Szóbeli vizsga	93
12.	AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERVEK	94
III.	HELYI TANTERV	95
1.	AZ ISKOLA ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE.....	95
2.	ÓRAHÁLÓ	95
3.	AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, A TANKÖNYVEK TÉRÍTÉSMENTES IGÉNYBEVÉTELÉNEK BIZTOSÍTÁSA.....	99
3.1.	Taneszközök használata	101
4.	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	101
4.1.	A pedagógiai feladatok megvalósításának további elvei.....	101
4.2.	A pedagógiai feladatok megvalósítása az 1-2. évfolyamon	102
4.3.	A pedagógiai feladatok megvalósítása a 3-4. évfolyamon	104
4.4.	Kiemelt nevelő-oktató-fejlesztő feladataink az alsó tagozaton	105
4.5.	A pedagógiai feladatok megvalósítása az 5-6. évfolyamon	106
4.6.	A pedagógiai feladatok megvalósítása a 7-8. évfolyamon	106
4.7.	A kiemelt feladatok megvalósításának elvei	107
	Jól működő, modern iskolaként elengedhetetlennek tartjuk pedagógiai feladataink megvalósításához:	107
	Az egyes tantárgyak részletes követelményeinél figyelembe vesszük:.....	107
5.	AZ SNI ÉS BTMN TANULÓK TANÍTÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYELVEINK.....	108
5.1.	Az SNI és BTMN tanulók nevelésének-oktatásának irányelvei:	108
5.2.	A nevelési-oktatási-fejlesztési alapelveink.....	108
5.3.	Fejlesztési területek.....	110
5.4.	Állapotmegismerés – szakértői vélemény-iskolai szintű felmérésünk.....	116
5.5.	Habilitáció/rehabilitáció	117
6.	MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	117
6.1.	Alsó tagozat.....	118
6.2.	Felső tagozat.....	118
7.	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK SZABÁLYAI	119
8.	A pedagógusválasztás szabályai:	120

9.	A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDjai, A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	120
9.1.	Az iskola értékelésének alapelvei	120
9.2.	A mérési, értékelési rendszer szempontjai: (Mit értékelünk?).....	121
9.3.	Szöveges értékelés	121
9.4.	A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen vagy osztályzattal értékeljük.	124
9.5.	Az értékelés tantárgyi elvei:.....	126
9.6.	A tanuló félévi és tanév végi értékelése.....	127
9.7.	Értesítők	128
10.	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	129
11.	A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	130
12.	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	130
12.1.	A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	131
13.	A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI.....	132
13.1.	A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése.....	132
13.2.	A tanulók magatartásának minősítése	134
13.3.	A tanulók szorgalmának minősítése.....	135
13.4.	A jutalmazás iskolai elvei.....	137
13.5.	A fegyelmezés iskolai elvei.....	138
14.	A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK.....	139
15.	AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	139
15.1.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI.....	139
16.	AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK.....	141
16.1.	Projektoktatás, témanap/témahét.....	141
16.2.	Művészeti nevelés.....	143
17.	AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	144
17.1.	Kötelező házi feladat:	146
17.2.	Általános rendelkezések a kötelező házi feladatra vonatkozóan.....	147
17.3.	Általános rendelkezések szorgalmi (házi) feladatra vonatkozóan.....	147
18.	A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI.....	148
18.1.	Javítóvizsga előkészítése.....	149
18.2.	Osztályozó vizsga	149
IV.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	149
1.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSEGE, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGA	149

IGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ

„A gyerek olyan, mint a pillangó a szélben: egyesek magasabbra szállnak, mint mások, de mindegyik a legjobb tudása szerint repül, miért hasonlítanánk hát össze őket?

Mindegyik más. Mindegyik különleges. Mindegyik gyönyörű.”

(Ismeretlen szerző)

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola 30 éve kezdte el, már akkor nagyon modern, a társadalmi igényeknek megfelelő működését. Az iskola megálmodója, létrehozója Marcsekné dr. Lukács Valéria 1993-tól vezette az iskolát, és megalapozta annak hosszú távú, sikeres iskola-modellként való működését. Lefektette, kidolgozta pedagógiai programját, az intézményi hitvallást.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola az évek során folyamatosan alkalmazkodott a változásokhoz, a felmerülő társadalmi igényekhez, a változóban lévő generációkhoz. A hátrányos helyzetű tanulók tanulási eredményeiben jelentkező egyenlőtlenségek csökkentését célozzuk meg, amit a társadalmi összetartás erősítése, a későbbi életkilátásaik szempontjából, hátrányos helyzetük csökkentése érdekében kiemelten fontos küldetésünknek tekintjük.

Az új NAT illetve az SNI és BTMN irányelvek alapján készült megújuló intézményi Pedagógiai Programunkban foglaltak szerint változatos módszerekkel, tanulásszervezési eljárásokkal történik tanulóink iskolai nevelése-oktatása, fejlesztése. Nevelő-oktató munkánkat az egyéni bánásmódra való törekvés, az elfogadó légkör, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése, és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Az elméleti tudás átadása mellett nagy hangsúlyt fektetünk a **szocializációra, a társadalmi integrációra, az esélyegyenlőséget segítő tevékenységekre, a személyiségfejlesztésre**. A tanítás-tanulás folyamatában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatra helyezük a hangsúlyt, a szemléltető, cselekedtető módszereknek központi szerepük van, fontos a kognitív tapasztalatszerzés. Az oktatás mellett terápiák, fejlesztő foglalkozások segítik a gyermekek fejlődését. Ezen terápiás szemléletű segítő foglalkozásokat folyamatosan összehangoljuk az egyes tanévekben nálunk tanuló gyermekek képességeire.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozásához kívánunk segítséget nyújtani tanulóinknak, célunk elősegíteni felnőttkori foglalkoztathatóságukat, tevékeny állampolgári magatartásukat.

Iskolánk logója és mottója jelképezi számunkra tanulóink sokféleségét, különböző nehézségeit, hátrányait. Tanulóink életének része a folyamatos küzdelem. Ezen a nehéz úton, melyen együtt haladunk végig, az a cél lebeg a szemünk előtt, hogy tanulóink boldog, kiegyensúlyozott, tevékeny, felelősségteljes tagjai legyenek társadalmunknak.

„Mindenki odaér, ahová indult.

Dolgozni kell érte, elesni, felkelni, de a végén odaér.”

(Fekete István)

I. BEVEZETÉS

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola céljainak, feladatainak, és a köznevelési rendszerben elfoglalt helyének meghatározásában döntő az a „normál” általános iskolától eltérő funkció, hogy tanulási részképeség zavarral és beilleszkedési problémákkal küzdő gyerekek nevelés-oktatását-fejlesztését vállalta fel küldetesként.

Mindezek szellemében az intézmény alapításától arra törekszünk, hogy a köznevelés számára modellértékű pedagógiai műhelyt alakítsunk ki, ahol a tolerancia, az egyéni adottságokra alapozott, differenciált fejlesztés, a preventív tanulási-tanítási környezet második esélyt kínál tanítványainknak.

- Az iskola jellegzetessége, hogy a megvalósuló tanulási-tanítási folyamat a tanulók egyéni adottságaira (erősségeire, motivációs bázisára) és interaktivitásra épül. Legfontosabb tanulási formáink a tevékenykedtetés, az élményszerű tapasztalati tanulás, a játék.
- Nevelőmunkánk fontos alapelve az egyéni bánásmód, a differenciálás és a hozzáadott érték elvű tanulói értékelés.
- Az egész napos iskola keretrendszere szolgálja az optimális tanulásszervezést, az egyéni tanulási utakat, a művészeti és terápiás szemléletmódú, sokszínű, egyénre szabott fejlesztő munkát.
- Céljaink megvalósítása érdekében igen nagy súlyt helyezünk a családokkal kialakított együttműködésre, vallva a családi nevelés elsődlegességét.
- Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek életesélyeit javítsuk.
- Tevékenységünk során folyamatosan diagnosztizáljuk a tanulók fejlődését, az egyéni adottságokra alapozott differenciálást tekintjük elsődlegesnek.

Az intézményünk szoros kapcsolatot ápol a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatokkal, a gyermekpszichiátriai intézményekkel, a gyermekjóléti szolgálatokkal, és a gyermekotthonokkal.

1. AZ ISKOLA TÖRTÉNETE

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn!”

(Széchenyi István)

Az iskola megszervezésével a Fővárosi Önkormányzat Gyermek- és Ifjúságvédelmi Ügyosztálya 1992-ben bízta meg Marcsekné dr. Lukács Valériát, aki addigra már nagy szakmai gyakorlattal és elméleti felkészültséggel rendelkezett az iskolai kudarccal küzdő gyermekek oktatásának és fejlesztésének területén. A Fővárosi Közgyűlés 1993. szeptember 23-án határozatot hozott a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola létrehozásáról, az igazgatói feladatok ellátásával pedig az iskola programjának kidolgozóját, az iskolaalapítás szervezési feladatainak koordinálóját, Marcsekné dr. Lukács Valériát bízta meg, aki egészen 2020-as nyugdíjba vonulásáig vezette az iskolát, és megalapozta annak hosszú távú, sikeres iskola- modellként való működését.

Az intézmény a kezdetektől olyan gyerekek számára kínált alternatív lehetőséget, akik az iskolában kudarccal terheltek, a minimum szint alatt teljesítenek, az általános iskolai normákhoz nehezen alkalmazkodnak, és emiatt korai iskolaelhagyással, illetve másodlagos szocializációs zavarokkal és lelki sérülésekkel veszélyeztetettek. Az Nyitott Világ Fejlesztő Iskola a gyermekvédelmi rendszer innovációjaként jött létre, és máig meghatározóak működésében a prevenciós gyermekvédelmi szempontok. Elsődleges célja a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók befogadása és sikeres integrációjuk biztosítása.

Az iskola 2001-ig a Vadaskert Kórház és Szakambulancia épületének egyik szárnyában működött. Ekkor költözött a hosszú ideig gyermekotthonként funkcionáló, de teljesen felújított és iskolává átalakított saját épületeibe, amelyekben jelenleg is működik.

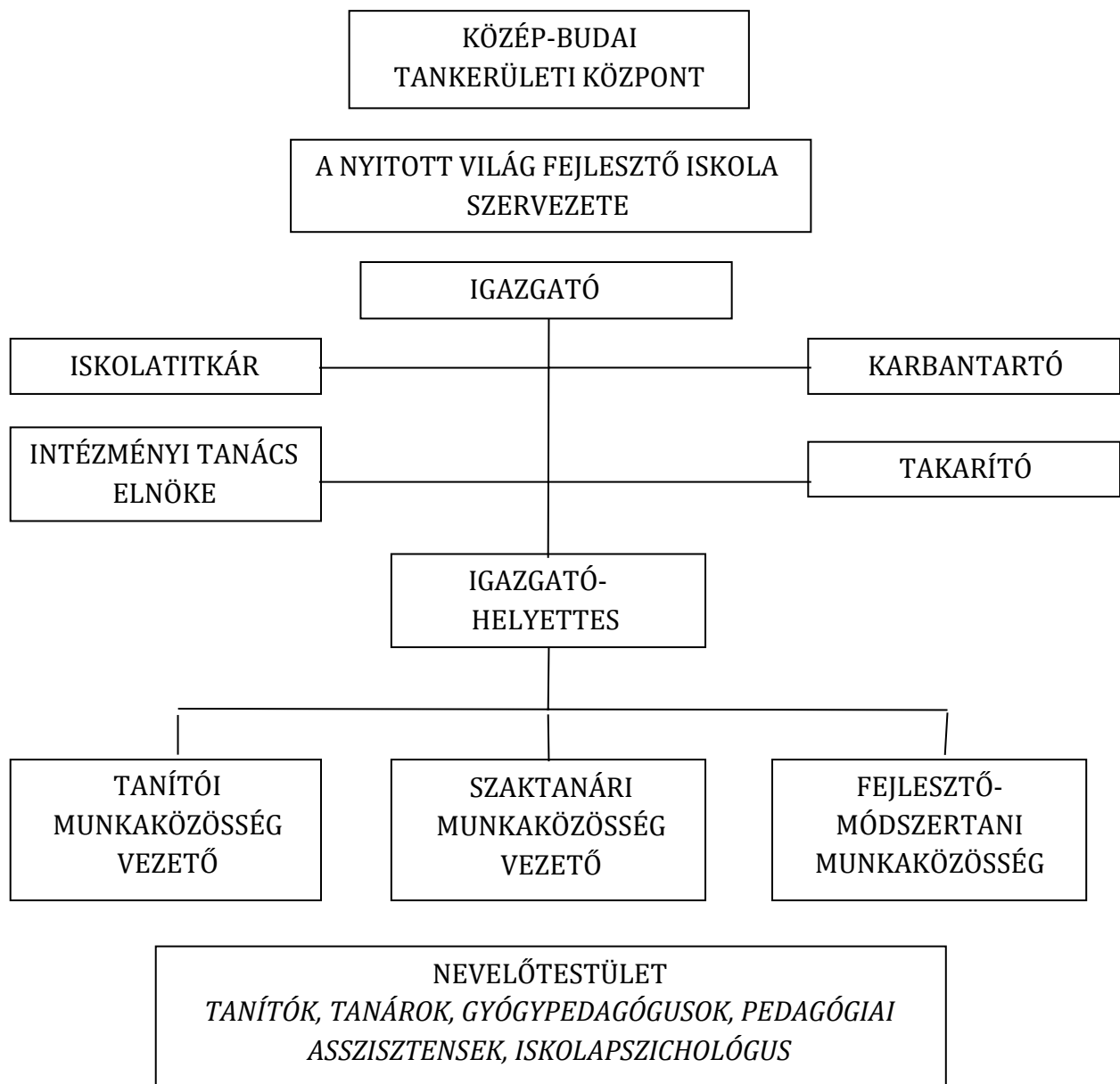
Az iskola történetében nagy változást jelentett a gyermekvédelmi intézményhálózathoz való elszakadás a 2010-es években, amelynek első lépésként - még a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában - az oktatásügyhöz, a következő lépésként pedig már állami fenntartásban előbb a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ XII. kerületi Tankerületéhez, végül 2016-ban a Közép-Budai Tankerületi Központhoz került. Az iskola a változó külső körülmények között is meg tudta őrizni egyedi arculatát és pedagógiai hagyományait, amely mindig elismerésre és támogatásra talált a fenntartók részéről.

Az intézmény vezetését 2020. szeptember 1-én Kelemenné Szlatnek Rita vette át. Irányítása alatt intézményünk feladatellátásának köre bővült, átszervezés következtében a 4-8. évfolyamos helyett 1-8. évfolyamos általános iskolai feladatokat lát el 2021 szeptemberétől.

Ezzel jelentős mérföldkőhöz érkezett a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola története, hiszen ettől a tanévtől már az általános iskola minden évfolyamán indítunk osztályokat.

2. SZERVEZETI JELLEMZŐK

Az intézmény tevékenységét, irányításának rendjét, működésének folyamatait, összefüggéseit, szervezeti felépítését, a felelősséget a nevelés és gazdálkodás területén, az ellenőrzés rendjét az SZMSZ határozza meg és szabályozza.

3. HELYZETELEMZÉS, HELYZETÉRTÉKELÉS

A nevelőtestület 2021 februárjában készített SWOT–analízise alapján:

<p>Erősségek</p> <p><i>Személyi feltételek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagógusok széles körű szakmai tudása, felkészültsége • Nevelő-oktató munkát segítők öntevékenysége, megbízhatósága • Gyermekközpontúság • Jó munkatársi kapcsolatok • Demokratikus intézményi vezetés és légkör • Rugalmasság • Türelem • Elhivatottság • Kreativitás • Empátia • Humor • Kedvező környezeti adottságok • Elfogadó és befogadó légkör • Egyéni bánásmód <p><i>Tárgyi feltételek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Korszerűen kialakított tantermek, fejlesztőhelyiségek, fejlesztő eszközök • Esztétikus belső, külső környezet 	<p>Gyengeségek</p> <p><i>Személyi feltételek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakemberhiány • Szupervízió hiánya <p><i>Tárgyi feltételek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • IKT eszközök száma • Épületek adottságaiból adódó létszámkorlát • Tereprendezés nehézségei az iskolakörnyékén • Megfelelő szakkönyvek hiánya
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pályázatírás • Optimális humán erőforrás gazdálkodás • Iskolán kívüli programok további bővítése • Szponzorok keresése • Jó kapcsolat támogató szervezetekkel • Kapcsolatok építése a gyógypedagógiaiképző intézményekkel 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyereklétszám ingadozása • A családok rossz szociokulturális helyzete, iskolához való hozzáállása, • Csökkenő alapítványi bevételek • Élménypedagógiához kapcsolódó programok nehezedő finanszírozása

<ul style="list-style-type: none"> • Gyógypedagógus hallgatók fogadásagyakorlatra • A pedagógiai értékelés összehangolása • Kiszámíthatóság, összehangoltság, együttgondolkodás • Nevelési célok és eljárások egységesítése 	
---	--

3.1. Az intézmény mikrokörnyezete

Az iskola helyszínének kiválasztásában jelentős szerepe volt Marcsekné dr. Lukács Valéria igazgatónak. Budapesten belül olyan helyszínt keresett, mely jól megközelíthető, ugyanakkor elhelyezkedése, nyugalmat, természet közelséget és bizonyos mértékben elszeparálódást is jelent az itt tanuló gyerekek számára.

Az iskola két épülete Budapesten a XII. kerületben található, egymástól körülbelül 300 méterre, hathektáros védett erdő közepén az Istenhegy északi oldalán.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola területe és épületei optimális környezetet biztosítanak az iskola nevelési és oktatási munkájához, melyhez az alábbi feltételek állnak rendelkezésre:

- Kis létszámú tanulócsoportokkal működő iskola számára alkalmas épületek: a két különálló épület megteremti annak a lehetőségét, hogy minden korosztály a saját életkorának, illetve adottságainak megfelelő, egészséges, motiváló, kedvező iskolai klímában tanulhat. Mindkét épületben található tornaterem és fejlesztő szoba is.
- Az ingatlan udvari tornapálya, padok, asztalok, a gyerekek óriási mozgásigényét kielégítő szabad tér jellemzi. Az épületeket körülvevő hatalmas erdő, amely kiváló terepet ad különböző játékokra, mint a számháború, bújócska, bunkerépítés, azonban veszélyeket is rejthet magában, ezért fontos az udvar tereprendezése, külső oktatási színhelyek létrehozása, biztonságos feltételek kialakítása.
- Jó megközelíthetőség: A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola legkönnyebben a fogaskerekű vasúttal közelíthető meg. Természetesen mindkét épület megközelíthető autóval is a Diós árok felől a Rözse utcán át.

A gyermekek számára a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola elfogadó iskolai légkört igyekszik teremteni, illetve olyan egészséges iskolai klímát és környezetet alakít ki, ahol a másság elfogadása, a tolerancia alapvető érték.

3.2. Az iskola makrokörnyezete

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola a főváros budai oldalának középső részén fekszik, a XII. kerületben, a Hegyvidéken. A kerület nyugati határa egyben Budapest határa is, a szomszédos települések Budakeszi és Budaörs. A kerület városrészei közül az iskola az Istenhegyen található. Mivel a kerület nagy része egy óriási „rekreációs” park, változatos sétákkal, túrákkal, kirándulásokkal tudjuk tanulóinkat kivinni a természetbe, viszonylag kevés utazással. Az intézmény közelében található például a Normafa, a Jókai-kert és a Városmajor. Ezeknek a természeti helyszíneknek a segítségével az oktatás rendszeresen kikerül a tanteremből, figyelembe vesszük, hogy az ide járó diákok nemcsak tanulási, hanem magatartási zavarral is küzdenek. A tanulási képességeik fejlődésében gyakran nehezen előre mozdítható gyerekek az iskolán kívüli programokon határozott változást mutatnak, amely főleg szociális magatartásuk javulásában mutatkozik meg.

Kulturális és művészeti központként is jelentős a kerület. Az intézményhez közel található kulturális helyszínek (Jókai-villa, Lívia-villa, Bajor Gizi Színházmúzeum, MOM Kulturális Központ, Sas-hegyi Látogatóközpont stb.) mind lehetőség arra, hogy a különböző szaktárgyakat tanító tanárok beépítsék a szabad órakeretük terhére a külső helyszíneken megvalósuló oktatást.

A kerületben 12 iskola tartozik a Közép-Budai Tankerületi Központhoz, illetve 23 egyéb fenntartású oktatási intézmény is található itt. A kerület Budapesten belüli kedvező helyzetéből is adódóan jó anyagi és intellektuális háttérű értelmiségi réteg kedvelt lakóterülete. Nem véletlen, hogy ennyi nem állami fenntartású, többségében nemzetközi és művészeti oktatási intézmény található itt, vonzóvá téve a Hegyvidéket az iskolahasználók tanulók előtt.

A hegyvidéki iskolák között nagyon speciális helyzetben van a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola, hiszen egyedi köznevelési intézmény: típusát tekintve **általános iskola**, módszertanát tekintve az **atipikus fejlődésmentű diákok nevelését-oktatását** tűzi ki célul, így alkalmazza a gyógypedagógia speciális módszertanát is. Ezért az intézmény dolgozóinak tisztában kell lenni az általános iskolák szaktárgyi módszertanával, illetve a gyógypedagógiai intézetek által használt speciális módszertanával is.

Az intézmény makro környezete nagyban hozzájárul ahhoz, hogy érvényesüljenek a nevelőtestület által preferált célok:

- a helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a kortárs kapcsolatok megerősítése a partneriskolákkal szervezett programok során
- a mindennapi életvitellel kapcsolatos praktikus tudás nyújtása,
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítása,
- állami gondoskodásban lévő gyerekek integrálása.

Ebben a kedvező környezetben nevelőtestületünk fontosnak tartja iskolánk erőteljesebb nyitását más kerületi köznevelési, illetve kulturális intézmények felé.

3.3. Családi háttér, szociokulturális jellemzők

Az iskola tanulóinak szociokulturális háttere rendkívül heterogén, ami összefügg azzal, hogy tanítványaink nem egy városrészben, hanem a város és az agglomeráció különböző területein élnek. A Közép-Budai Tankerületi Központ-hoz tartozó többi iskolához képest éppen ezért magasabb arányban vannak a családok között a hátrányos helyzetűek és lényegesen alacsonyabb a magasan képzett, értelmiségi foglalkozású szülők aránya. Az utóbbi években egyre nagyobb a szóródás a családok anyagi helyzetében. A gyermekvédelmi szakellátásban gondozott tanulók aránya is jelentős, 10% feletti. Intézményünk szinte minden osztályába 1-3 fő állami gondoskodásban lévő gyermek jár.

3.4. Kapcsolat a szülőkkel

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola egyik alapelve az, hogy a szülők a legfontosabb partnereink a nevelő-oktató-fejlesztő munkában. Tapasztalatunk az, ha a szülők úgy érzik, hogy bízhatnak bennünk, megoszthatják a felelősséget a pedagógussal, akkor bátrabban kibontakoztatják szülői szerepüket. A szociálisan és kulturálisan hátrányos helyzetű családokban nevelkedő tanulók és szüleik kiemelt figyelmet kapnak pedagógusainktól. Iskolánkba nagyszámú állami gondoskodásban élő tanuló jár, ezért szoros kapcsolatban vagyunk a gyermekotthonokkal is. Rendszeresen meglátogatjuk tanulóinkat az otthonokban, hogy képet kapjunk az ottani életükről.

Intézményünkben elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, szükség esetén napi szinten, a heti rendszerességgel megtartott munkacsoportok eszmegbeszélésein a szülő is segítő jelenlevőként részt vehet. Havi egyszer, minden hónap második keddjén az 1-5.

osztályosok, minden hónap második szerdáján a 6-8 évfolyamos tanulók szüleinek szülői estet tartunk, ahol a felmerülő problémákat, élményeket, sikereket, a segítség lehetőségeit közös megbeszéljük. Rendszeres tájékoztatást adunk a tanulók fejlődési üteméről, érzelmiállapotáról.

3.5. Demográfiai és beiskolázási tendenciák

Intézményünk működési területe:

Budapest teljes közigazgatási területe, valamint Pest megye Budakeszi és Érdi járásai.

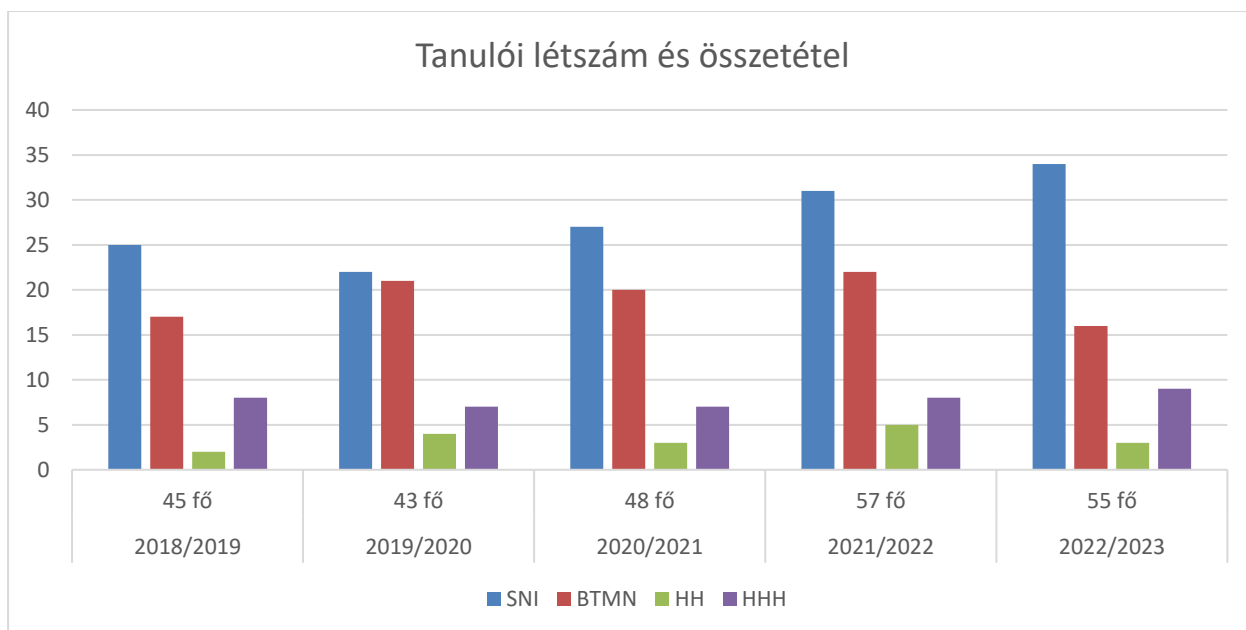
Az intézmény XII. kerületi elhelyezkedése és épületei ideálisan megfelelnek iskolánk nevelési és oktatási koncepciójának, melyhez az alábbi feltételek állnak rendelkezésre:

- kis létszámú tanulócsoportok működtetésére alkalmas épületek
- a gyermekek óriási mozgásigényét kielégítő szabad terek
- jó megközelíthetőség tömegközlekedéssel és autóval egyaránt

3.6. A tanulólétszám alakulása az elmúlt években

Az intézmény tanulólétszáma:

Tanév	Tanuló- létszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány	SNI tanulók aránya	BTMN arány
2018/2019	49	20%	20%	4%	53%	41%
2019/2020	41	10%	17%	10%	56%	41%
2020/2021	42	5%	12%	5%	52%	45%
2021/2022	57	9%	14%	9%	54%	39%
2022/2023	55	5%	16%	5%	62 %	29%

Az utóbbi négy évben az integrálható SNI tanulók aránya látványosan emelkedett, illetve egyre nagyobb számban megjelennek a különnevelésű gyermekek is. Abban nem történt változás, hogy a HH/HHH tanulók továbbra is magas számban vannak jelen intézményünkben.

3.7. Tanulói összetétel

3.7.1. A tanulási probléma mértéke és típusai szerint

Tanítványaink BTMN és SNI tanulók. A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolába történő bekerülésük oka, hogy az iskolai képzés ideje alatt tartósan alul teljesítenek, az életkori normától eltérő tanulási teljesítményt és magatartási formákat mutatnak, a tanulási képességeik fejlődésében gyakran megrekednek. A tartósan alacsony teljesítmény, a tanulási kudarcok törvényszerűen visszaesést eredményeznek a tanulók értelmi fejlődésében. Az az állapot állhat elő, hogy az érintett gyermekek jó adottságaik ellenére tanulási képességeikben nem fejlődnek az életkori szintjüknek megfelelően. Szembetűnő lemaradás a kognitív és nyelvi funkciók fejlődésében és a szociális magatartásban mutatkozik. A jelentős lemaradás a tanulási zavarokból következik, mely gyakran tanulási teljesítmény és magatartás zavarok kialakulásához vezet.

A tanulói összetétel jellemző (2023/2024-es tanév)	Kompetensek vagyunk	Nem vagyunk kompetensek
<ul style="list-style-type: none"> - figyelemzavar - hiperaktivitás - magatartászavar - kényszeres zavarok - szorongás zavarok - diszkalkulia tanulási zavarok - diszgráfia, tanulási zavarok - tanulási nehézségekkel küszködők (írás, olvasás, számolás) - oppozíciós zavarok - Tic zavarok - beilleszkedési zavarok - iskolafóbia - autisztikus jegyek, tünetek - BTMN, SNI - csak tanulási zavar - ADHD - tartós kudarccal terheltség - Tourette érintett - állami gondoskodásban élők - szomatikus tünetek - impulzus kontroll zavar - traumatizáltság 	<ul style="list-style-type: none"> - gyermekkori depresszió - jól funkcionáló spektrum zavaros - enyhe beszéd fogyatékos - nemi identitás zavarok 	<ul style="list-style-type: none"> - súlyos pszichés zavarok - nyílt oppozíciós zavarok - deviáns magatartási formák (szerhasználat, bűnözés, fiatalkori prostitúció) - súlyos érzék, és mozgásszervi fogyatékossgal élő gyermekek - súlyos automatizmus spektrum zavar.

3.7.2. Szociális összetétel szerint

Tanulóink három, tipizálható szociális milióból érkeznek:

1. Az első csoportba azok a családjukkal élő gyerekek tartoznak, akik az iskolai kudarcok hatására fokozatosan veszélyeztetetté válnak. Az iskola képességfejlesztő programjai hatására ezek a tanulók optimális esetben a nyolcadik évfolyam végére korosztályuknak megfelelő tanulási teljesítményre képesek.

2. A második csoportba a kollégiumban élő gyerekek tartoznak, akik a család rendszeres gondoskodásának hiányában tanulásban alul motiváltak, ezért általában gyenge tudásszinttel és nem az életkoruknak megfelelő tanulási szokásokkal kerülnek intézményünkbe. Ezek a gyerekek különböző mértékben érzelmileg is sérültek. Az ő esetükben az iskola feladata, hogy megteremtse azokat a választási lehetőségeket, színes programokat és olyan- az egyéni adottság-képességszintekhez alkalmazkodó tanulási-tanítási módszertani kultúrát - melyek segítségével a gyerekek érdeklődése felkelthető a tanulás iránt.

3. A harmadik csoportot a gyermekvédelmi szakellátásban gondozott, gyermekotthonban élő gyerekek adják. Esetükben a fejlesztő-felzárkóztató foglalkozások, a toleráns nevelői magatartás, a tanuló mindenkori fejlettségi szintjéhez igazodó képzés és teljesítmény elvárás, a szeretetteljes iskolai légkör olyan tényezők, amelyek nélkül ezek a gyerekek esélytelenné válnának a társadalomba történő beilleszkedésre.

Miután ebben az iskolában a szüleikkel élő gyerekek is tanulási vagy magatartási zavarral rendelkeznek, ezért a magatartásuk nem kirekesztő a diákotthonban élőkkel szemben vagy szakellátásban gondozott gyerekekkel szemben. Ugyanakkor az a tény, hogy az otthonban élő gyerekek az iskolában együtt nevelkednek családban élő gyerekekkel, olyan egészséges helyzetet teremt, amely csökkentheti az otthonban élők bezártság és a kirekesztettség érzését.

A beiskolázás jellemzően év közben folyamatos, de a kiszámíthatóság miatt van beiratkozási protokoll a jogszabályi normákhoz igazodóan:

- első osztályosok beiratkozása áprilisban

- indokolt esetben, szakvélemény vagy nevelési tanácsadó ajánlása alapján a szabad férőhelytől függően egész évben folyamatosan
- elbírálás (az intézmény javaslata és a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye és a fenntartó ajánlása alapján az igazgató dönt)

3.8. Tárgyi és működési feltételek

- a környezeti előnyök – ökoprogram, természeti környezet, kirándulási lehetőségek
- egy sportpálya, egy tornaszoba állt rendelkezésre a 1-8. évfolyam részére
- minimum feltételek rögzítése mellékletben az 1-8. évfolyamra, tekintettel a speciális nevelési igényekre (ütemezett beszerzés, az 1-3. évfolyamra 2021. szeptemberig első ütem)

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola kiváló természeti és tárgyi környezeti adottságokkal rendelkezik. Az iskola a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő két épületben működik, amelyek 2000 és 2003 között teljes felújításon estek át. A létrehozott esztétikus külső és belső terápiai keretet adott az itt folyó fejlesztőpedagógiai törekvéseinkhez. Az épületeinket körülvevő védett erdő is kiváló lehetőségek tárházát nyújtja tanulóink test-lelki fejlődéséhez. Az idő előre haladtával, az épület, illetve az iskolaudvar bizonyos részei felújításra, megerősítésre szorulnak (támfalak, korlátok).

Arról, hogy gyermekeink biztonságos környezetben tölthessék mindennapjaikat, a működtető, fenntartó tankerületi központ gondoskodik. Az előző tanévekben nagy beruházással járó felújítás nem volt.

A nevelő-oktató munka az alábbi helyiségekben történik:

- osztályterem: 7 db
- szaktanterem: 3 db
- tornaterem: 1 db
- tornaszoba: 1 db
- fejlesztő szoba: 2 db
- iskolapszichológus szoba: 1 db

Az iskola rendelkezik egy, a testnevelés órák megtartására alkalmas sportudvarral. A szaktantermek (ének-zene, rajz és kerámia műhely, számítógépterem) felszereltsége megfelelő, korszerű. A tornaszoba felszereltségének köszönhetően alkalmas mozgásterápiára, valamint iskolai ünnepségek megrendezésére is.

A fejlesztő szobák felszereltsége lehetővé teszi a gyógypedagógusaink által tartott fejlesztő foglalkozások magas szakmai színvonalon való megvalósítását mind a BTMN, mind az SNI tanulók szükségleteinek megfelelően. A fejlesztő eszközöket igyekszünk évről-évre bővíteni.

Az iskolapszichológus szoba orvosi szobaként is funkcionál, így hűtővel, ágygal és zárható orvosi szekrényel is rendelkezik.

Nagy gondot fordítunk az állagmegővásra, a higiénés feltételekre.

3.8.1 IKT eszközök

Az intézmény IKT eszköz ellátottsága az utóbbi években sokat javult. Jól felszerelt informatika teremben tanulhatnak a tanulóink. A C és a D épület egy-egy tantermében projektor került felszerelésre, de mindkét épületben vannak hordozható projektorok és laptopok is.

Továbbra is fontos cél a tanulók által használható számítógépek számának növelése és interaktív tábla beszerzése.

A feladatbővüléssel, szerkezetváltással járó eszközbeszerzés, tanterem kialakítás, udvarrendezés első üteme terveink szerint 2021 szeptemberére megvalósul.

3.8.2. A humán erőforrás jellemzői

A pedagógus álláshelyek az alábbiak szerint vannak betöltve:

Pedagógusok létszáma:	12 fő
- igazgató	1 fő
- igazgatóhelyettes	1 fő
- tanító	2 fő
- tanár	4 fő
- gyógypedagógus	3 fő
- iskolapszichológus	1 fő

NOKS munkatársak létszáma:	4 fő
- iskolatitkár	1 fő
- pedagógiai asszisztens	3 fő

Tartósan távol lévő: 1 fő

A tartósan távol lévő gyógypedagógus helyén határozott idejű kinevezéssel alkalmazunk helyettesítő gyógypedagógust.

Pedagógusaink magasan képzettek, többdiplomások, mindannyian rendelkeznek a munkaköri feladataik ellátásához szükséges végzettséggel és szakképzettséggel.

3.8.3. Kompetenciagyűjteményünk

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola pedagógusainak, nevelőinek egész tanári életpályájuk során folyamatos készségfejlesztésre, tanulásra és az oktatás szereplőivel való együttműködésre van szükségük ahhoz, hogy a 21. század kihívásaihoz, a technológia gyors fejlődéséhez, a változó munkaerő-piaci igényekhez, valamint a fiatalok új tanulási és információszerzési szokásaihoz alkalmazkodni tudjanak.

Együttesen fontosnak tartjuk, hogy a pedagógusok karrierjük során folyamatosan fejlődhessenek szakmailag, és bővíthessék kompetenciakészletüket. A fejlődés és a pedagóguskompetenciák folyamatos bővítése szakmai kötelezettségként jelenik meg intézményünkben.

A nevelőtestület széleskörű kompetenciái segítik, hogy a magányos osztálytermi munka helyett a tevékenykedtetés, az egymástól tanulás, illetve az együtt tanulás, a kollaboráció alapvető értékek legyenek munkánk során.

3.8.4. Munkatársaink jelenlegi kompetenciák alapján szervezhető tevékenységek lehetőségei:

- aktív és receptív zeneterápiás szemléletű foglalkozások csoportos és egyéni formákban
- komplex terápiás szemléletű foglalkozások csoportos formában ko-terapeutával
- zenei készségfejlesztő foglalkozások (pl. RGM, Sárosi-módszer, stb.)
- énekes, hangszeres, vegyes formációk
- közös dalszerzés, dalkészítés, hangfelvétel

- közösségi zenei megmozdulások, előadások
- játékvezetés, játéktervezés
- önismereti és kommunikációs tréningek
- csapatépítő, csoportkohéziót erősítő programok
- beszélgető körök (érzékenyítő, támogató, gondolatébresztő, problémamegoldó beszélgetések, stb.)
- sportesemények szervezése: sportnapok, sportversenyek, mérkőzéslátogatás, intézménylátogatás (sportmúzeumok, stadiontúra, edzéslátogatás)
- túrázás, kirándulás, horgászat, korcsolyázás, jégkorong szervezése, lebonyolítása
- élménypedagógia
- ökoiskolai feladatok, programok, kertészkedés, környezettudatosságra nevelés
- gyermekvédelmi feladatok, szülőkkel, társintézményekkel való kapcsolattartás
- rendezvényszervezés (karácsony, farsang, kirándulás, tábor)
- tanulássegítő gyakorlatok integrálása órákon (napközis foglalkozásokon)
- önismereti játékok, feladatok alkalmazása tantárgyakhoz kapcsolódóan
- tanulásszervezés (páros, kiscsoportos munkák), beszélgetés, beszélgető körök
- alkotókör - a művészet eszközeivel, akár egyéniben is, alkalmanként múzeumlátogatással egybekötve
- mesekör
- olvasókör - akár angolul is
- kézműves kör
- bábkészítés
- játékkör - mozgásos játékok, népek játécai
- főzőiskola - a gyerekek számára könnyen elkészíthető ételek, sütemények, italok - saját receptes könyv készítése - akár angolul is
- karácsonyi / húsvéti vásár - gyerekekkel gyerekeknek
- kiállítások látogatása, feldolgozása
- a téma iránt érdeklődő kollégával természetjáró kör, kertészkör
- tanulókkal folyamatos kommunikáció
- csoportokba való integrálódás, "belső irányítás" megvalósítása
- tanulók monitorozása (viselkedés, aktuális állapot stb.)
- Alapozó mozgásfejlesztő terápia

- Ayres mozgásterápia
- NILD terápia
- GOH-GMP - beszédészlelés fejlesztése program
- SINDELAR
- beszédtechnika
- logopédiai terápiák
- diszkalkulia terápia
- múzeumpedagógia
- színházi nevelés és drámapedagógia

A szervezhető foglalkozások, lehetőségek, terápiák alkalmazása, szervezése, kivitelezése az adott tanév humán erőforrásának függvényében történik.

A néphagyományok komplex felhasználása intézményi keretek közötti megvalósításában a pedagógiai asszisztensek ide vonatkozó kompetenciáját, szakértelmét felhasználva a nevelő oktató munka kiegészül népi játékok, néphagyományok, néptánc, népzene, népmese beillesztésével a tanítási blokkok keretében.

3.8.5. Fluktuáció és elkötelezettség

Az utóbbi három évben minimálisra csökkent intézményünkben az alkalmazotti fluktuáció, jól összeszokott, egymást segítő, szoros team munka jellemzi a tantestületet.

Sok éve itt dolgozó pedagógusok, valamint az újonnan érkező kollégáink nagy tudással és tapasztalattal rendelkeznek, nemcsak hivatásuk iránt elkötelezettek, hanem tanulóink felzárkóztató fejlesztéséért, személyiségük megfelelő kibontakoztatásáért is, a differenciált oktatásban jártasok. A gyakornokként hozzánk érkező új kollégák mentorálására nagy hangsúlyt fektetünk.

Egységes értékrend szerint folyik a nevelő-oktató-fejlesztő munka, melyeket a Pedagógiai Programban lefektetett elvek szerint alakítottunk ki. A nevelőtestület egyik legfontosabb jellemzője a megújulásra való képesség és a kreatív gondolkodás.

A NOKS álláshelyek az alábbiak szerint vannak betöltve:

- 1 fő teljes állású iskolatitkár
- 3 fő teljes állású pedagógiai asszisztens

Az nevelő-oktató munkát segítő munkatársaink diplomás, magasan képzett szakemberek, akik teljes értékű tagjai a nevelőtestületnek:

- 1 fő zeneterapeuta, zeneszerző
- 1 fő interkulturális pszichológia és pedagógia szakos bölcész
- 1 fő múzeumpedagógiai szaktanácsadó, művelődésszervező, meseterapeuta

A magasan képzett pedagógiai asszisztensek segítő munkája intézményünkben túlmutat más nevelési-oktatási intézményekben való feladatkörükhöz képest. Felelős alakítója, résztvevője az osztályokban zajló foglalkozásoknak, ahol speciális nevelési-oktatási eljárásokat alkalmazva segítik az alapvető kultúrtechnikák elsajátíttatását. Tanulóink fejlesztő értékelésében segítik az osztályfőnököket.

A művészettel nevelést és drámapedagógiát, mint fejlesztő eszközt alkalmazva segítjük a gyerekek konfliktusainak kezelését, az önismeret és a problémaérzékenység erősítését, a szociális készségek fejlesztését.

Az iskola munkáját két technikai munkatárs segíti:

- 1 fő takarító
- 1 fő karbantartó

A technikai munkatársaink aktívan bekapcsolódnak fenntartható fejlődésért folyó nevelési munkánkba. Szükség esetén segítik a terepen történő oktatás előkészületeit, a tevékenységközpontú oktatás kiterjesztésében is segítő, gyakorlati előkészítő feladatot kapnak. Programjainkban, iskolai életünkben fontos, támogató szerepük van.

3.8.6. Külső szolgáltatások igénybevétele

Intézményünk kapcsolatot tart a tankerületi központ utazó gyógypedagógusi hálózatával, mely az intézményünkbe járó autizmus spektrumzavaros tanulók speciális ellátását biztosítja.

3.9. Kapcsolatrendszer

Az iskolánk nyitott minden olyan külső kapcsolat kialakítására és folyamatos működtetésére, amely a tanulók fejlődését, közösségi tevékenységét, szabadidejének hasznos eltöltését szolgálhatja.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola nevelési-oktatási feladatainak eredményes ellátása érdekében rendszeres kapcsolatot tart:

- szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével (gyám, nevelőszülő)
- szülői szervezetekkel
- a gyermekotthonokkal, kollégiumokkal
- a Közép-Budai Tankerületi Központtal, mint fenntartóval és üzemeltetővel
- a pedagógiai szakszolgálatokkal
- a gyermekpszichiátriai intézményekkel
- partneriskolákkal
- a gyermekjóléti szolgálatokkal
- civil szervezetekkel, szakmai közösségekkel
- továbbá minden olyan szervezettel, amely az intézmény nevelési-oktatási és fejlesztési céljainak megvalósítását elősegítheti (pl. színházak, múzeumok, stb.)
- a gyógypedagógiai képző intézményekkel

Az iskola működésében szerepet játszó partnerekkel, a kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában iskolánk nyitott és kezdeményező.

A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik, részletesen az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

3.10. Hagyományaink

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására. Az évente megrendezett színvonalas iskolai szintű ünnepélyek megtartása, emlékhelyek meglátogatása – aktualitásuk mellett – a közösséghez tartozás érzését is erősítik, az egyetemes és nemzeti kultúra értékeit közvetítik.

A közös iskolai rendezvényeink:

- tanévnyitó-és tanévzáró ünnepség
- két napos iskolai kirándulás ősszel és tavasszal (szülői hozzájárulással)
- '56-os megemlékezés
- adventi készülődés
- szülői karácsonyi est (ajándékkészítés)
- karácsonyi ünnepség
- farsangi forgatag
- március 15.
- ökoiskolai események szervezése
- húsvéti ünnepkör
- „Ismerjük meg országunkat!” - egynapos tanulmányi kirándulás (tankerületi segítséggel, Nyitott Világ Alapítvány segítségével, vagy pályázati forrásból)
- gyermeknapi rendezvény
- NYIVI-nap
- sportnapok
- ballagás, évzáró

A tanév ünnepeivel, rendezvényeivel kapcsolódunk a természet ritmusához. Iskolai szokásainkkal, hagyományainkkal a belső biztonságot és az újrafelfedezés örömét nyújtjuk gyermekeinknek. Nem csak iskolai szinten, hanem az osztályokon belül kialakított ritmus- és szokásrendszer jelenléte is alapvető fontosságú az atipikus fejlődést mutató tanulóink fejlődése érdekében. A tudatosan, ritmikusan felépített napirend és a tanulási blokkok összerendezik a tanulók testi, lelki, szellemi erőit, gyógyítanak, harmonizálnak.

4. AZ ISKOLA SAJÁTOS PROFILJA

4.1. Az intézmény antiszegregációs gyakorlata, és az érintett területek jellemzői

Az intézmény fő profilja a hátránykompenzáció, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók reintegrációs célú, fejlesztő jellegű általános iskolai nevelése-oktatása. Tanulóink különleges bánásmódot igénylő tanulók, az adott gyermekösszetétel speciális szükségleteihez igazodva biztosítunk olyan komplex iskolai szolgáltatást, amely lehetőséget teremt a középfokú oktatási intézményekben folytatható tanulmányokhoz, sikeres integrációhoz.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában a fővárosi átlagot jóval meghaladó mértékű a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya. Az intézmény azzal az egyedi céllal jött létre és látja el hátránykompenzációs feladatát, hogy az általános iskolából lemorzsolódott tanulókat befogadja, a tanulási, magatartási zavarokat kompenzálja, és azokat visszavezesse a többségi oktatásba. Mivel tanulóink nagy része a lemorzsolódás veszélye miatt kerül hozzánk, jó kimeneti eredménynek számít az, hogy egy-egy tanuló kivételével felvételt nyernek valamely középfokú nevelési-oktatási intézménybe.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola tanulói között az elmúlt néhány tanévben 15 és 20 % közötti arányban voltak az állami gondoskodásban (HHH) élő tanulók. Az igazolatlanul mulasztók többsége az ő körükből került ki, problémáik nem elsősorban az iskolához kötődnek, hanem kompetenciáikon kívül eső súlyos, szociális jellegű, gyakran már deviáns viselkedésformákat is okozó problémák.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola tanulóinak az országos kompetenciaméréseken mért szerény teljesítménye a tanulói összetételből adódik. Az iskola tanulóinak szinte mindegyike tanulási nehézségekkel vagy zavarokkal küzd, különleges bánásmódra, egyéni fejlesztésre szorul, ezért eredményeik tendenciózusan gyengébbek az országos vagy települési átlagnál.

Legutóbb a 2017. évi országos kompetenciamérésen volt értékelhető eredmény legalább egy évfolyamon, a 2018 óta, bár tanulóink részt vesznek a kompetenciaméréseken, olyan magas a mért osztályokban tanulóknál az SNI tanulók aránya, hogy az Oktatási Hivatal nem tudta kiértékelni az évfolyamok teljesítményét.

4.2. Jövőkép

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola olyan „második esély” általános iskolává válik, mely eredményesen valósítja meg az általános iskolákban tartós tanulási kudarcokkal és/vagy magatartás zavarokkal küszködő tanköteles tanulók speciális fejlesztését, rehabilitációját és fejlesztését annak érdekében, hogy visszaintegrálásuk megvalósuljon, illetve a következő iskolafokozatba léphessenek.

Az intézmény a nevelőtestület innovatív fejlesztő munkája, kimeneti eredményei révén elismert, modellértékű „pedagógiai műhely” válik az ország köznevelési rendszerének.

Középtávon elért eredményei prognosztizálhatók:

- a nevelőközösség minden tagja együttműködik abban, hogy tanulóink jól érezzék magukat közösségünkben,
- érjenek el sikereket az egyéni adottságaikhoz igazított elvárások teljesítése során,
- nevelőink, a segítő szakemberek változatos, korszerű adaptív módszerekkel, szeretetteljes légkörben foglalkoznak a tanulókkal,
- a nevelő-oktató munkát, a rehabilitációs tevékenységeket a hatékonyság, az eredményesség, a partnerközpontúság jellemzi,
- tanulóink képesség- és tudásszintje magas hozzáadott pedagógiai értéket mutat,
- intézményünk minden területen folyamatosan és hatékonyan fejlődik,
- eredményeinket igazolják a kimeneti mutatók (visszaintegrálás, továbbtanulás)
- megvalósul az iskolán belüli és az intézményen túlmutató tudásmegosztás,
- az intézmény rendelkezik a nevelő-oktató munka optimális (specifikus fejlesztéshez szükséges) feltételrendszerével,
- a helyi társadalom, a szakmai közvélemény elismerése kíséri munkánkat.

4.3. Küldetésnyilatkozat

Tanítványaink az 1-8. évfolyam során **elsajátítják az alapműveltség elemeit, az önálló életvitelhez, a középiskolai átlépéshez szükséges alapismereteket**, tanulási technikákat, szociális és infokommunikációs kompetenciákat.

Felkészítjük tanulóinkat a reintegrációra, illetve a kimeneti eredményként a **zökkenőmentes középiskolai továbbtanulást, a szakmaszerzésig, érettségig tartó tanulmányokra való felkészítést, az önálló életkezdéshez szükséges kompetenciák elsajátítását** tekintjük reális sikerkritériumnak.

Küldetésünk, hogy tanulni vágyó, továbbtanulni akaró, embertársait tisztelő és szerető, önmegvalósításra törekvő fiatalok hagyják el iskolánkat, akik akarnak és tudnak tenni önmagukért, a közösségért, családjukért. Fontos szerepet szánunk **a praktikus ismereteknek, a felelős egészség- és környezettudatos magatartás kialakításának, az egészséges életmódra nevelésnek, amely magában foglalja az egészséges állapot örömteli megélését, a kudarcok, a negatív hatások, élmények kezelését, feldolgozását, a stressz kezelését és a harmonikus élet értéként való tiszteletét.**

4.4. Az intézmény arculata

Mind a társadalmi környezete, mind a tanulóközösség összetétele, sajátos profilt kölcsönöz iskolánknak. Az integrált oktatás elkötelezettjei vagyunk, csoportjainkat igyekszünk vegyes összetételűre szervezni. A tantárgyi követelményrendszerbe ágyazva megfelelő figyelmet fordítunk a multikulturális tartalmak megjelenítésére. Iskolánkban meghatározó az alternatív pedagógiai módszerek kipróbálása, illetve kifejlesztése. A kooperatív tanulás, a projekt módszer és a kompetencia alapú oktatás szervesen és természetesen illeszkedik a követelményrendszer teljesítéséhez. Nevelő-oktató-fejlesztő munkánkban nagy hangsúlyt fektetünk a szociális kompetenciák fejlesztésére, ezen belül is kiemelten foglalkozunk az együttműködési képességek fejlesztésével, a toleranciára neveléssel, azzal a képesség-együttessel, amit integrációs képességeknek hívunk.

Iskolánk a helyi tantervek követelményrendszerét a 2020. évi Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek követelményeihez igazodva tervezi meg. A tantervi adaptáció munkánk együttnevelő, lemorzsolódást csökkentő, befogadó jellegét szolgálja.

Tapasztalataink szerint iskolaválasztáskor – a speciális fejlesztő gondoskodás mellett - azülők elsősorban a képzési profil és az iskola légkörének megítélése alapján döntenek.

Az iskola megfelelő légkörének kialakításánál, megteremtésénél az alábbi szempontokat és követelményeket vesszük figyelembe:

- A tanulás-tanítás folyamata közös siker gyerek és felnőtt számára.
- Az alapkészségek fejlesztése és a művészeti tehetségek kibontakozása.
- A tanulás-tanítás során a keresés, kutatás és a felfedezés örömét nyújtjuk.
- A tapasztalati tanítás megvalósítása minden nevelőnek, szaktanárnak, terápiás jellegű foglalkozást vezetőnek alapelve.
- Nevelő-oktató munkánkat a tevékenységközpontú tanulás-tanítás gyakorlatára alapozzuk.
- Az ellenőrzés és az értékelés mindig személyre szabott, motiváló erejű, és hiteles képet nyújt a gyermekek tudásáról.
- Kiemelt szempont a különbözőség elfogadása, a gyengébbek segítése, és a legjobbtól való tanulás gyakorlata.
- A jutalmazás és az elmarasztalás során minden esetben hitelességre és az egyéni elbírálásra törekszünk.
- Alapvető feladatunk az önértékelés folyamatos fejlesztése.

Az intézmény sajátos arculatát meghatározó módszertani elemek:

- az egyéni-és kiscsoportos fejlesztések,
- alapozó terápiára épülő mozgásterápia,
- kreatív képességfejlesztő és tehetséggondozó foglalkozások (kerámia, mese, dráma, gitár, énekkar...),
- havonta egyszer élménypedagógia keretében megvalósuló színház, kiállítás, koncertek látogatása, illetve kirándulások adják.

Mivel intézményünk olyan tanulók nevelésével és oktatásával foglalkozik, akik különböző szociális, társadalmi, lelki, magatartási, tanulási problémákkal küzdenek, kiemelt feladatunk problémáik egyéni kezelése, valamint helyzetük, aktuális állapotuk javítása. Egyik lehetséges színterünk a környezeti nevelés sokoldalú beépítése a mindennapjainkba. Ehhez segítséget, kiváló keretet nyújt az ökoiskola program, illetve ennek szellemiségének még erősebb jelenléte nevelő-oktató munkánk során.

A programhoz csatlakozva 2020-ban másodszorra is elnyertük az „ökoiskola” címet.

4.5. Képzési profilunk

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola az általános iskola 1-8. évfolyamán biztosít nevelést-oktatást-fejlesztést a hátrányos helyzetű tanulók tanulási eredményeiben jelentkező egyenlőtlenségek csökkentéséért, illetve a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarokkal küzdő tanulók számára.

Az alsó tagozaton összevont osztályokkal dolgozunk (1-2. és 3-4. osztály). Az első osztályunk ún. „nyújtott első osztály”, az évfolyam tananyagának elsajátítására – a nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve - egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezünk. Tanóráink időkeretei rugalmasak, igazodnak a gyermekek igényeihez és aktuális állapotához. Az adott tanév rendelkezésre álló humán erőforrásainak figyelembevételével történik az alsó tagozaton a tanulásszervezési folyamatok kidolgozása. A tanítási napokon közbeiktatott terápiás jellegű foglalkozásokkal, játékkal, mozgással biztosítjuk a gyerekek felfrissülését, pihenését

8.15 – 8.30	Ráhangelés, beszélgetőkör, gondolatébresztés
8.30 – 9.10	Tanóra évfolyamonkénti bontásban
9.10 – 9.20	Reggeli
9.20 - 10.05	Tanóra
10.15 - 11.00	Tanóra
11.15 - 12.00	Tanóra
12.00 - 12.30	Ebéd
12.30 - 13.30	Szabad játék, levegőzés
13.45 - 15.45	Játéktevékenységbe épített szociális kompetenciafejlesztés, napközi, ügyelet
15.45 – 16.00	Uzsonna, a nap lezárása

A magyar nyelv és irodalom, illetve a matematika tantárgyakat lehetőség szerint évfolyamonkénti bontásban tartjuk, amennyiben az adott tanévben a fenntartó által elfogadott tantárgyfelosztás lehetővé teszi.

A vizuális kultúra, technika és tervezés, ének-zene tantárgyak, illetve a néptánc, kerámia foglalkozások műhelymunka keretében valósulnak meg a csoportban tanuló gyermekek szakvéleményében foglaltakhoz igazodva.

Az etika tárgy beépül a reggeli **beszélgetőkör** és a **játék/munka tevékenységbe ágyazott szociális kompetenciafejlesztés** mindennapos gyakorlatába.

A mindennapos testnevelés órákon kívül az alsó tagozatos csoportokban gyógypedagógus által vezetett mozgásfejlesztő foglalkozásokat iktatunk be bontott tanórákkal párhuzamosan.

A felső tagozaton a hagyományos tanórai keretek között tovább visszük a tantárgyi tömbösítések lehetőségét. Az első tanóra 8.15-kor kezdődik, a hatodik óra 14.10-kor, a hetedik óra 15.05-kor fejeződik be. A 14.20 és 16.00 óra között tanórán kívüli foglalkozásokon vehetnek részt a tanulók (klubnapközi, egyéni tanuló idő, szakkörök, egyéb foglalkozások).

Értékelésünkre jellemző a folyamatos, fejlesztő, segítő jelleg. A gyerekek a tanulási folyamat első percétől szokják meg, ellenőrizték, értékeljék saját tevékenységüket. Alsó tagozaton a szóbeli és szöveges értékelés a negyedéves blokk végén valósul meg, tanév végén második osztálytól érdemjegyekkel is értékelünk. Biztosítani kívánjuk ezáltal az átjárhatóságot más köznevelési intézményekbe tanulóink számára. Felső tagozaton a gyermek egyéni fejlődéséhez képest megvalósuló szöveges és érdemjegyekkel történő értékelésre is lehetőséget biztosítunk.

II. NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIAIALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Pedagógiai alapelveink

Nevelési eszményünk része, hogy a gyermekeknek joguk van a saját egyéniségükhöz, fejlődési ütemükhöz. Nem akarjuk a gyerekeket megváltoztatni, arra akarjuk megtanítani őket, hogy képesek legyenek önmagukat reálisan megítélni, a társadalmi elvárásokat megérteni és ezáltal a saját életük szempontjából jó döntéseket hozni, melynek következményeit képesek belátni.

Mindezekhez olyan feltételeket igyekszünk biztosítani, amelyek pedagógiai, pszichológiai, életmód-egészségtani szempontból korszerű eredmények felhasználását teszik lehetővé. Ennek érdekében nevelőtestületünk **a tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlatot helyezi előtérbe**. Nevelőtestületünk a **tevékenységpedagógia különböző tanulási stílusok együttes érvényesülését alkalmazza a tanulás-tanítás folyamata során**: vizuális, auditív, mozgásos, reflektív, tapasztalati tanulás módszereit és eszközeit felhasználva.

Legfontosabb feladatunk tanulóink iskolai teljesítményét, kompetenciáit olyan szintre hozni, hogy esélyük legyen a továbbtanulásra: szakmaszerzést, az érettségit biztosító intézményben is helytállni.

Az alábbi elvek figyelembevételével, gyakorlati tapasztalataikra támaszkodva készítettük el pedagógiai programunkat:

1.1.1. Komplexitás elve

A nevelő-oktató-fejlesztő tevékenység során figyelembe vesszük, hogy biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak. Ezeket a hatásokat összehangoljuk. A komplexitás elve áthatja a teljes nevelő-oktató munkánkat azáltal, hogy a tanulók teljes körű megismerése után komplex fejlesztő programban részesülnek.

1.1.2. Az érthetőség elve

Különösen hangsúlyozott a nevelésben, oktatásban. Az ismeretanyag érthetőségét befolyásolják a tanulók egyéni képességei, lehetőségei. Az érthetőség másik kívánalma intézményünk oktatói részéről az egyszerű, világos nyelvhasználat. Ezek figyelembevételével pontosan mérlegeljük, hogy mi az, amit a tanulók képesek megérteni, illetve melyek azok az eszközök, amik ezt elősegítik.

1.1.3. A szemléletesség elve

Szorosan kapcsolódik az előző alapelvekhez, mely elősegíti a valóság helyes megragadását, a beszéd tartalommal való megtöltését, a gondolkodás és beszéd közti zavarok leküzdését. A szemléletesség korszerű értelmezése a cselekvésre, a tevékenységre, a sokoldalú szemléltetésre – például tanulói kísérletek, praktikus ismeretek elmélyítő gyakorlatok, projektfeladatok, portfóliók készítését stb. - jelenti, ily módon könnyítjük meg a tanulók megismerő tevékenységét.

1.1.4. A tantárgyi integráció elve

A hatékony kompetencia fejlesztés érdekében szükségesnek tartjuk a tantárgyi integráció feltételrendszerének megteremtését, amelyek a komplex szemléletű tanulásirányítást szolgálják, segítik a különböző műveltségterületek együttes értelmezését, feldolgozását.

1.1.5. Az egyéni sajátosságok figyelembevételének elve

A tanulók fejlődését mindenkor önmaguk fejlődési üteméhez mérten ütemezzük. A képességek és a személyiség egészének fejlődését meghatározó kompetenciák fejlesztésében fontosnak tartjuk a harmónia megteremtése.

A korszerű pedagógusszerepeket (facilitátor, mentor, koordinátor) kívánjuk érvényesíteni: a pedagógus feladata nem csupán a tananyag közvetítése, hanem a tanulási folyamat irányítása és segítése.

1.1.6. A fokozatosság és differenciálás elve

Differenciált tanulás szervezési módszereket alkalmazunk, melyek lehetővé teszi a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és motivációinak a megfelelő

fejlesztést, biztosítva ezzel a kis lépésekben haladó hatékony tanulást, és a helyes énkép alakulását.

1.1.7. A gyakorlat-központúság elve

A mindennapi életben hasznosítható, a társadalmi környezet változásainak és igényeinek megfelelő praktikus ismereteket közvetítünk a tudás átadása és a megszerzett tudás felhasználásával. A döntésképes, döntéséért felelősséget vállaló személyiség készségeinek fejlesztésére törekszünk. A tanulás-tanítás során a környezetből cselekvéssel szerzett élményeket biztosítunk.

1.1.8. Az egyensúlyteremtés elve

Intézményünk nagyon fontosnak tartja a megfelelő arány kialakítását a készség-, képességfejlesztésre és az ismeretszerzésre fordított idő között, figyelembe vesszük, hogy bizonyos ismeretbevétel híján a készség-, képességfejlesztés sem optimalizálható. Egyensúlyt teremtünk az egyéni tanulás, a felfedeztetés, illetve a páros, kooperatív és frontális oktatás között.

1.1.9. A motiváció elve

A tanulóink gyenge tanulási motiváltságuk és az átlagosnál gyengébbfigyelemkoncentrációjuk miatt állandó ösztönzésre, bátorításra szorulnak. A motiváció jellege, tartóssága és az alkalmazott nevelési eszközeink változóak: befolyásolja az adott nevelési környezet, a csoportléggör, a csoportösszetétel, az adott gyermek lehetőségeinek, vágyainak ismerete. A tanulás hatékonysága szempontjából fontosnak tartjuk a megfelelő tanulási környezet kialakítását, mely egyfelől örömforrást jelenthet, másfelől érdeklődést kelt,aktív, konstruktív együttműködésre készíti a tanulókat.

1.1.10. A tevékenység-központú nevelés elve

A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú pedagógiai gyakorlat megvalósítását támogatjuk, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, problémamegoldásra, összefüggések felfedezésére, következtetések levonására, döntésekre, egyéni vélemények kialakítására, az ismeretek alkalmazására, a társakkal való együttműködésre és munkamegosztásra, a feladatért vállalt felelősség megtapasztalására.

1.1.11. A következetesség elve

Igényes, határozott és egységes követelményeket támasztunk a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőséget nyújtunk a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.

1.1.12. A visszacsatolás és megerősítés elve

A tanulóink tanulási tevékenységük eredményességéről folyamatos visszajelzést kapnak a nevelési, oktatási és fejlesztési folyamatban. Tanáraink folyamatos tájékoztatást adnak a tanulóknak és a szülőknek az előre haladásról a kitűzött célok megvalósításáról. A pozitív, fejlesztő megerősítés az eredményes tanulást megalapozó egyik leglényegesebb feltétel.

1.2. Pedagógiai értékeink

Az intézmény alapelveit figyelembe véve az alábbi értékek érvényesítésével dolgozunk:

1.2.1. Pozitív iskolai légkör

Nevelő-oktató-fejlesztő munkánkat olyan iskolai légkör megteremtésére alapozzuk, amelyben a gyermek és a felnőtt jól érzi magát, a társas kapcsolatok kölcsönös szereteten, tiszteleten alapulnak, érvényesül a demokrácia, ahol mindenki teljes értékű személyiségként élheti meg önmagát.

1.2.2. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben

Udvariasság, figyelmesség, mások – integrálható - szokásainak és személyiségének tiszteletben tartására nevelés. Fegyelem és önfegyelem kialakítása. Közösségi érzés megélése, áldozatvállalás. Törekszünk az előítélet-mentesség kialakítására, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

1.2.3. Gyermekközpontúság

Az intézményünk nevelését, oktatását, fejlesztését a gyermekközpontú szemlélet jellemzi. Empatikus, toleráns, szeretetteljes iskolai környezetben igyekszünk biztosítani az egyéni

sajátosságokhoz igazodó fejlesztést, a tanulóban rejlő lehetőségek, képességek kibontakoztatását. A pedagógusok a pozitív szociális magatartásminták közvetítésével, empátiakészségükkel segítik a gyermekeket önmaguk és korlátaik elfogadásában, s ez által társadalomba való beilleszkedésükhöz szükséges kompetenciák alakítását is. Megnyilvánulásaikkal igyekeznek megbízható, hiteles példaképek lenni.

1.2.4. Humán értékek és elemi normák közvetítése

A tanulóink elfogadása, tisztelete, szeretete és érdekeik védelme érvényesül az iskolai élet minden területén. Nagy figyelmet fordítunk az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítására, a velük való azonosulásra. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Tanulóink igényét alapozzuk meg a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

1.2.5. Hagyományok tisztelete és ápolása

Az intézményünk nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására. Az évente megrendezett színvonalas iskolai szintű ünnepélyek megtartása, emlékhelyek meglátogatása – aktualitásuk mellett -, a közösséghez tartozás érzését is erősítik, az egyetemes és nemzeti kultúra értékeit közvetítik gyerekeink számára.

1.2.6. Hatékony együttműködés

A nevelő-oktató-fejlesztő munka szereplőivel, az intézmény belső és külső partnereivel, kiemelten fontos feladatként kezeljük a kapcsolatok fenntartását, ápolását, rendszeres kommunikációs lehetőség biztosítását, valamint új kapcsolatok kiépítését.

1.2.7. Esélyegyenlőség és hátránykompenzáció

Minden tanulónak, a hátrányos megkülönböztetés kizárásával, egyenlő esélyeket biztosítunk egyénre szabott felzárkóztató munkával, segítségnyújtással szociokulturális hátrányaik leküzdéséhez.

1.2.8. Testi, lelki egészség

Fontos szerepe van a mindennapi iskolai életünkben az egészséges életmódra, környezettudatosságra nevelésnek, a helyes szabadidő-kultúra megismerésének, megvalósításának, egyéni és a közösségi szinten egyaránt.

1.2.9. Képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája

A kognitív tanulási képességek és a személyiség egészének fejlődését meghatározó szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, egészséges arányának megteremtése fontos intézményünk szaktanárainak, nevelőinek.

1.2.10. A tanulás támogatása

Pedagógusaink, a gyerekek, tanulócsoportok tanulásának támogatása érdekében különböző, innovatív stratégiákat, módszereket alkalmaznak, törekszenek az egyéni és a csoportosajátosságoknak, életkornak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására. Segítik a tanulókat egyéni tanulási útjuk megtalálásában, az önálló ismeretszerzés képességeinek fejlesztésével, a tanulók tapasztalataira, előzetes tudására építve.

1.2.11. Közösségi élet

Tanulóink szociális kompetenciáinak következetes fejlesztését úgy tudjuk elérni, hogy iskolánk igazi életteret és támogatást nyújt a szocializációs folyamatokban, az együttélés, az együttes munkavégzés, a közösségi viselkedés normáinak, szabályainak közvetítésével. Ezáltal segíteni tudjuk tanulóink társadalomba való mind teljesebb integrációját. Rendszeres, tervezett tanórai és tanórákon kívül tevékenységeinkben, programjainkban tudatosan teszünk az iskolai közösségek fejlődéséért.

1.3. Alapvető nevelési-oktatási céljaink, feladataink

Alapvető nevelési-oktatási-fejlesztési célunk az atipikus fejlődésmenetű tanulókat olyan alapműveltség, és kulcskompetenciák birtokába juttatni, melyek elősegítik minél teljesebb körű társadalmi integrációjukat.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatás-fejlesztés érdekében:

- A tanulók alapkészségeinek és kulcskompetenciáinak fejlődése.
- Harmonikus személyiségjegyek megalapozása, alakítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink hátránykompenzációja, esélyegyenlőségük érdekében.

- A tehetség felismerése és kibontakoztatása.
- Környezettudatos magatartásformák megalapozása a tanulóinkban.
- A modernizáció szellemében az alapvető informatikai és idegen nyelvi alapismeretek elsajátíttatása.
- Szűkebb és tágabb környezethez való alkalmazkodás képességének kialakítása.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

Célkitűzéseink megvalósítása érdekében szükséges, hogy munkatársaink közösen gondolkodjanak és munkálkodjanak. Úgy gondoljuk, hogy a tudás megszerzéséhez vezető utak megtanítása fontosabb, mint a lexikális ismeretek átadása. Ebben nyújt segítséget tanulástechnikáink módszertani tárháza. A hátránykompenzáló differenciálás iskolánkban a különbségeket természetesnek veszi, nem pedig kiegyenlíteni kívánja. A minimumkövetelmények teljesítésén túl minden egyes tanuló önmagához mért teljesítményének növelése a kitűzött célunk.

1.3.1. Sikerkritériumok

Nevelési-oktatási-fejlesztési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük munkánkat sikeresnek, ha végzős diákjaink legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg a helyi tantervben megfogalmazott követelményeinknek,
- rendelkezzen olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek megfeleljen,
- ismerje meg a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés, és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bírjon közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Az intézményünk nevelőtestülete alapvető céljainak elérése érdekében az alábbi feladatokra helyezi a hangsúlyt:

- a tanulók fejlődését folyamatosan segítő differenciált nevelés-oktatás-fejlesztése,
- a gyermekszerető, családi légkör biztosítása jól felkészült, empatikus munkatársakkal,
- a széleskörű programkínálat kialakítása minden tanévben,
- rugalmas alkalmazkodás a társadalmi és környezeti változásokhoz,
- objektív tájékoztatás nyújtása a szülőknek és a tanulóknak az iskolai elvárásokról,
- minőségelvű, partnerközpontú működés,
- segítségnyújtás a mentális problémák megoldásához,
- hatékony gyermek- és ifjúságvédelemi tevékenység.

Alapvető feladatunk az **esélykompenzáció**:

- a pedagógiai korrekció,
- rehabilitáció,
- alulteljesítés következtében kialakult iskolai kudarc okozta viselkedési és beilleszkedési nehézségek korrigálása,
- középiskolai átlépés vagy visszaintegrálás a normál általános iskolába.

Ebből következik, hogy pedagógiai célrendszerünk tagolódásában vezető helyet biztosítunk a magatartás és tevékenység irányát meghatározó, ösztönző, reguláló személyiségkomponensek formálásának. Alapelvünk: “Onnan kell elindulnunk, ahol a gyerek tényleg van, hogy megpróbáljuk elvezetni oda, ahol lennie kellene.”

1.3.2. A kimeneti célok érdekében feladatunk:

- szocializáció és munkavállalói készségek kialakítása
- informatikai és médiatudatosság fejlesztése
- probléma megoldó képesség kialakítása
- befogadó és támogató környezet biztosítása
- egyéni adottságokhoz igazodó és terápiákkal támogatott egyéni tanulási utak keresése
- olvasás, írás és a matematikai alpműveletek elsajátítása
- reális énkép, önértékelés kialakítása

- reális jövőkép, pályaorientáció
- kommunikációs készségek fejlesztése
- szociális kompetenciák fejlesztése
- megküzdési stratégiák gyakoroltatása
- a társadalmi és közösségi normák ismerete és betartása
- az alapműveltség megalapozása élménypedagógiai módszerekkel.

1.3.3. A pedagógiai mérés- értékelés gyakorlata

A nevelőtestület gyakorlatában kiemelt jelentőséggel bír a helyi (intézményi) mérés-értékelés, melynek funkciói:

- az iskolába lépő gyerekek képesség-, készség- és tudásszintjének input mérése (diagnosztizáló mérések) az egyéni fejlesztés tervezése érdekében,
- a hozzá adott érték kimutatását és a fejlődéskövetést biztosító követő - formatív - mérések a helyi tanterv teljesítése és az egyéni fejlődés egyes szakaszaiban,
- kimeneti (szummatív) mérések a visszaintegrálás, illetve a továbbtanulás érdekében,
- az egyes nevelők és a tantestület szakmai munkájának (pedagógiai hozzáadott érték) visszacsatolása.
- a középfokú központi felvételi írásbeli eredményeinek kiértékelése fontos visszajelzést jelentenek iskolánk hozzáadott pedagógiai értékének meghatározásában, illetve valódi összehasonlítást kaphatunk a többségi intézményből lemorzsolódott diákjaink fejlődéséről.

1.3.4. Középtávú célunk a pedagógiai értékelésre vonatkozóan

Kiépül szakmai segítséggel, a nevelőtestület ismereteinek bővítésével az 1-8. évfolyamra vonatkozó helyi (intézményi) mérés-értékelési rendszer, fokozatosan megvalósul és a nevelőtestület gyakorlatává válik a kooperatív, fejlesztő szemléletű értékelés, ezzel érvényesül, hogy:

- az értékelés fő célja a hatékony tanulás ösztönzése,
- a diákok elé kitűzött, közösen értelmezett célokat értékeljük,
- bevonjuk a tanulókat az elérendő, a számukra elérhető eredményekhez vezető eljárásokba,

- a tanulók részt vesznek/vehetnek az értékelésben,
- az értékelés elsősorban a tanulók motivációját szolgálja,
- a hozzáadott elvű értékelés eredményei megbízható visszajelzést adnak a pedagógiai program célkitűzéseinek megvalósításáról,
- elősegítik a kompetencia mérés eredményeinek fokozatos javulását.

1.4. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai, módszertani alapelvei

1.4.1. Az iskolában folyó nevelés-oktatás és szinterei

1.4.1.1. Osztály/csoport

A speciális fejlesztési feladatok miatt az iskolában kis létszámú csoportokban folyik a nevelés-oktatás-fejlesztés. A maximum 14 fős osztályokat tekinthetjük ideálisnak a fokozott egyéni bánásmód megvalósítása és az itt folyó munka összetettsége miatt.

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulóink egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

A tanórai foglalkozások döntő többsége a hagyományos iskolai keretek között zajlik, ezen felül a vonatkozó hatályos jogi szabályozás alapján a tantervi követelmények teljesíthetőek a hagyományos tanórai tanulásszervezési módoktól eltérő formában (kooperatív módszerek, egyéni differenciálás, projektoktatás stb.) is.

1.4.1.2. Egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozás

Az egyéni foglalkozásaink elsődleges célkitűzése tanulóinknál az éretlen vagy gyenge képességterületek fejlesztése, a hiányzó képességek kialakítása. Iskolánkban az órarend szerves részeként a gyógypedagógus aktív segítséget nyújt az osztályban. A páros/párhuzamos óraszervezés az alsó és felső évfolyamokon is hatékonyan kivitelezhető. Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai és terápiás jellegű foglalkozások. Az alsó tagozatos, 6-10 éves életkori szakaszokban elsődlegesen az alapozó és korrekciós fejlesztés a célunk, 10 éves kortól további kompetenciák kerülnek beépítésre a fejlesztésbe.

1.4.1.3. Pszichológiai foglalkozás

Intézményünkben teljes állású iskolapszichológus segíti a tanulási, figyelem- és magatartásszabályozási zavarral, szociális készségek területén nehézségekkel küzdő gyerekeink beilleszkedését. Előadást, foglalkozásokat, játékos tréningeket tart kicsiknek-nagyoknak. Szükség szerint hospitál, illetve egyénileg foglalkozik egy-egy tanulóval. Konzultációt (és nem terápiát) tarthat tanárnak, diáknak, szülőnek, osztályoknak. Kérdőíveket, pszichológiai tesztekkel vesz fel, délutáni foglalkozásokat tart. Segíti gyerekeink tanulási motivációjának sikerességét, tanulási technikák kidolgozásával, stressz és szorongáscsökkentő gyakorlatokkal. Feladata közé tartozik továbbá a sajátos nevelési igény háttérben megjelenő pszichés problémák feltárása, prevenciója. Ennek érdekében pedagógiai, pszichológiai tárgyú felméréseket, vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat, megfigyeléseket végez.

Kapcsolatot tart a XII. kerületi szakmai közösséggel heti rendszerességű eszmegbeszélő csoport keretében.

1.4.1.4. Szakkörök

A szakköri foglalkozásaink a képességfejlesztést, a személyiség mind teljesebb kibontakoztatását, a tehetséggondozást, a tanár-diák kapcsolat megerősítését és nem utolsósorban az értelmes elfoglaltságra nevelést szolgálják.

Szakköreinket a tanulók igényeinek figyelembevételével indítjuk. A tanulók pszichés állapotának év közbeni változása gyakran módosítja a szakkörön résztvevők számát, illetve a tagokat is. A szakkörökbe való bekapcsolódást, kezdeti gátlásosság feloldását segítik a nevelők, osztályfőnökök.

Szakkörök:

- kerámia szakkör heti két alkalommal az alsó és a felső tagozatosoknak
- énekkar heti egyszer vegyes csoportok
- gitároktatás heti egyszer vegyes csoportok
- ökoszakkör kéthetente egyszer, havonta egyszer terepen

1.4.1.5. Intézményen kívüli nevelés-oktatás

Tanulóink számára a társadalmi integráció elősegítése és esélyegyenlőségük biztosítása érdekében fontos, hogy kiemeljük őket a szokásos iskolai környezetből. Az oktatási tartalmak elsajátítása mellett az osztályközösség formálásának is fontos, meghatározó színtere az intézményen kívülre szervezett nevelési-oktatási formák alkalmazása. A tanév során

megvalósításra kerülő iskolán kívüli tanórákat, foglalkozásokat, lehetőség szerint beépítjük a tanmenetekbe. A tevékenységközpontú nevelő-oktató-fejlesztő stratégiánk fontos színtere az intézményen kívüli munkánk.

1.4.1.6. Egyéb nevelési-oktatási színterek

Ingyenesen látogatható közművelődési intézmények felkeresésével - könyvtár, múzeum, kiállítás - tanulmányi sétákkal is biztosítani kívánjuk a tananyaghoz kapcsolódó saját tapasztalaton alapuló élményszerű, felfedező, cselekedtető ismeretszerzést, mellyel az adott tantárgyakra vonatkozó tananyagot tesszük szemléletesebbé, változatosabbá, könnyebben befogadhatóvá.

1.4.2. Alkalmazott szervezési módok és munkaformák

- Frontális munka – egyéni differenciálással
- Teljesen vagy részben egyénre szabott munka
- Páros munka
- Csoportmunka

1.4.3. Oktatási módszereink a tanulási munka irányításának szempontja alapján

Intézményünkbe járó elsősorban atipikus fejlődési zavarral küzdő tanulóinknál a tanulászavar mellett fokozottan jelen vannak különböző súlyosságú magatartási zavarok is. Az elsődleges részképesség zavarok mögött gyakran áll erős szorongás, frusztráció vagy agresszivitás, amely mindenképp olyan módszertani protokoll kialakítását, újragondolását teszi szükségessé, hogy a pedagógiai programunkban meghatározott alapelvek mentén a kitűzött céljaink a lehető legjobban megvalósuljanak.

A tanulás segítés folyamatának megszervezésekor, tervezésekor az oktatási feladat megvalósítása érdekében mérlegelnünk kell a szervezési keret kiválasztását. A módszer kiválasztását nagymértékben befolyásolja:

- a tanulócsoporthoz tartozás, összetétele,
- gyermekeink sajátos nevelési igénye,
- a tanulók életkori sajátossága, képességei,
- a kitűzött céljaink és
- a nevelők személyisége, pedagógiai eszköztára és felkészültsége.

1.4.3.1. Nevelői dominanciájú módszereink:

- szóbeli ismeretközlés: előadás, magyarázat, elbeszélés
- szemléltetés, bemutatás, kísérlet

1.4.3.2. A nevelő és a tanulók közös munkáján alapuló módszerek:

- megbeszélés
- gyakorlás
- ismétlés
- visszacsatolás: nevelői ellenőrzés-értékelés, tanulói önellenőrzés-önértékelés
- projekt módszer: egy vagy több tantárgyhoz kapcsolódva
- vita

1.4.3.3. A tanulók önálló munkáján alapuló módszerek:

- megfigyelés,
- érzékelés
- kísérlet
- kutatás, felfedezés
- gyakorlati munka
- szövegértelmezés
- feladatlappal, munkafüzetrel, programmal végzett munka
- tanulók kiselőadásai
- kooperatív csoportmunka
- játék
- házi feladat

1.4.3.4. Digitális eszközökkel támogatott módszerek:

- csoportmunka,
- páros munka, tanulópárok,
- egyénre szabott munka,
- önálló munka: pl. témadolgozat, portfólió

1.5. Alkalmazott speciális fejlesztési technikák, módszerek

Az adott tanév humán erőforrásainak alakulása befolyással van egyes módszerek, terápiák megvalósulására.

Célja a hatékony tanulói megismerési, diagnosztizáló technikák segítő-fejlesztő, tevékenységközpontú pedagógiai eszközök alkalmazása.

1.5.1. Alapozó torna

A terápia idegrendszeri érést megalapozó fejlődéstani szemléletű terápia, mely 5 éves kortól javasolt. Ha a fejlődésben elmaradt, készséghiányos gyermekeknél - az ember fejlődésében alapvető mozgásokkal- még egyszer beindítjuk az idegrendszer érési folyamatát, akkor a mozgás, a beszéd, az olvasás és az írásbeli hiányosságaik kifejezetten javulnak és eredményesebb fejlettségi állapot érhető el. Az alsó tagozatos tanulóknál építjük be a tantervbe.

Az alkalmazás területei

- beszédfejlődési problémák
- mozgásfejlődési elmaradás
- mozgásügyességben elmaradás
- dominancia megválasztásának késése
- tanulásban akadályozottság
- diszlexia, alaki diszgráfia, diszfázia
- organikus eredetű hiperaktivitás
- figyelemzavar

1.5.2. Logopédiai terápiák

A beszéddel összefüggő rehabilitációs tevékenységet iskolánkban logopédus végzettségű gyógypedagógia tanár látja el. Az enyhe beszéd fogyatékos tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vesz, terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozás formájában, egyéni fejlesztési terv alapján.

Feladatok:

- beszédhibák javítása
- nyelvi-kommunikációs zavarok javítása
- beszédhibások fejlődésének vizsgálata, értékelése, dokumentálása
- diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia veszélyeztetettség szűrése
- diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia reedukációja

1.5.3. A Sindelar-program

A program a következő részképességek fejlesztésére terjed ki:

- vizuális differenciálás
- vizuális alak-háttér differenciálás
- auditív differenciálás
- auditív alak-háttér differenciálás
- vizuális emlékezet
- auditív emlékezet
- intermodalitás
- szerialitás
- téri orientáció

1.5.4. Meixner-féle olvasás-írásstanítási módszer

Részképesség gyengeséggel rendelkező gyerekeinknek speciális olvasástanítási eljárásra van szükségük. Az általunk legalkalmasabbnak tartott Meixner-féle olvasástanítási módszert választottuk olvasás-írásstanulási módszernek. A módszer gyógypedagógiai terápiás indíttatású, maximálisan alkalmazható a gyermekek egyéni haladási tempójához. Csak pozitívmegerősítést, fejlesztő értékelést ad.

A módszer sajátosságai:

- A tantárgyi ismeretek elsajátítását képességfejlesztéssel alapozza meg.
- A hang – látás - mozgás egységére következetesen épít a tanulás folyamatában.
- A többi módszertől eltérő betűsorrendet tanít.
- Más módszernél alaposabban dolgozza ki az olvasástanítás lépéseit.
- Írásstanítása késleltetett.

1.5.5. Mesepedagógia és drámapedagógia

Mindkét módszer célja a megélés, annak segítségével tapasztalatot, énerőt gyűjteni, a világ kihívásaira hatékony választ adni, sokszempontúvá válni. Diákjaink többsége gyengébb kognitív képességek tekintetében, magatartási problémáik mögött emocionális deficit tapasztalható. Sokan kudarcélményekkel, sokszor megalázottan érkeznek hozzánk. Erre gyógyító hatású a drámajáték. Kisebбекnél a mese, nagyobbaknál a drámapedagógia jelentős javulást tud elérni. Tulajdonképpen minden szaktárgy tanításánál felhasználhatóak e két új módszer és eszközei. Segítségükkel gazdagítani tudjuk tanulóink készségeit és képességeit. A játék során megküzdési stratégiákat dolgozhatnak ki, megtapasztalhatnak új nézőpontokat, élményszerűvé tehető a tanulási folyamat. Mindez további sérülés, kudarcélmény, teljesítményszorongás nélkül. Iskolánkban fontos szerepe van a színháznak, az utána tartott drámapedagógiai foglalkozásoknak. Diákjaink egy-két alkalom után már kifejezik igényüket a játékra. Egy lelkében kiegyensúlyozott gyermek, jobban tud tanulni, kapcsolatait kevésbé terhelik konfliktusok, illetve problémáira hamarabb talál előremutató megoldást.

1.5.6. Népi játékok, néphagyományok komplex felhasználásával:

2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre intézményi keretek között a **néptánc alapjai és népi játékok** oktatása az alsó tagozaton mozgásfejlesztő modul keretében. A mindennapos zenei nevelés pozitív hatással van a matematikai készségekre, helyesírásra, hang és vizuális percepcióra, személyiségfejlődésre. Tanulóink fejlődnek a motoros készségek terén, befolyásolja az olvasási készséget. A néptánc folyamatosfigyelemmegosztásra készíti a tanulót, hiszen figyelnie kell önmagára és másokra a térben, a zenére, a ritmusra, elő kell hívnia a hosszú távú memóriából a tanult elemeket, meg kell figyelnie és reprodukálnia az új ismereteket.

A néphagyomány pedagógiai programunkba történő beépítésével célunk, hogy a gyerekek, egyéni és társas szinten, megismerjék és gyakorolják népi kultúránk értékeit, hagyományait, „amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését”.

A népi hagyományokra épülő foglalkozások magukba foglalnak minden olyan fejlesztési lehetőséget, amely a gyógypedagógusi munka alapját képezi. Olyan motiváló közeget

kívánunk teremteni, ahol nem kényszer a tanulás. Foglalkozások alatt tanulóink megtapasztalják az alkotás örömét, a közösséghez tartozásélményét. Kőrjátékok, eszközös és mozgásos játékok közösségi jellege fejleszti a szociális készségeiket, összetartozás érzetük fejlődik, oldódnak gátlásaik, szabálytudatuk csiszolódik. Az egyén szempontjából, a tanuló toleránssá válik társaival szemben is, képes lesz a türelemre, kialakul benne segítőkészség társai irányába.

Az átélt tevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyerekekre, megvalósulhat a közösséghez tartozás élménye, a gyerekek harmonikus fejlődése. A folytonosság érzését nyújtják számukra. Lehetőségük van élővé tenni a hagyományt, újratemteni. Tudást, kifejezési formát, készséget sajátítanak el, amelyek a mindennapi élet praktikus részei is egyben. Eközben megszeretik a természetet, a környezetet, megismerik a népi kultúra szellemi örökségét (mese, monda, szólás-mondások, találós kérdések, népdal, népzene, énekes és mozgásos népi játékok, néptánc), a népművészetet (tárgyalkotó és díszítőművészet) és a népszokásokat (az emberi élet szokásai és ünnepei, az évkör jeles napjai, ünnepi szokásai).

1.5.7. Ronnie Gardiner Módszer (RGM)

Multiszenzoros terápiás módszer bevezetése intézményünkben a 2021/2022-es tanévtől került bevezetésre, amely a ritmus és a zene segítségével stimulálja az idegpályákat. A mozgást, a zenét és a gondolkodást ötvöző, a hozzánk járó gyerekek számára kifejezetten érdekes és ajánlott multiszenzoros tanulási forma. Ezt a módszert nemcsak az énekórák tartalmába, hanem mozgásórák/ testnevelés óra részeként, illetve különálló foglalkozásként is beépítjük a tanulási folyamatok segítésére.

1.5.8. Egyéni zeneterápia

Intézményünkben felmerülő igény szerint lehetőséget biztosítunk, egy-egy tanuló egyéni zeneterápiás megsegítésére. Alkalmas feszültségvezetésre, érzelmi kicsatornázásra, nonverbális szupportálásra.

1.6 Sajátos tanulásszervezési formák, pedagógiai módszerek

Iskolánkban meglévő jó gyakorlatainkkal, tapasztalatainkkal a hatékony tanulói megismerés után célunk, hogy képesek legyünk az egyéni szükségletek kezelésére. Programunk **differenciált tanulásszervezésre épített egyéni képességfejlesztő program**, mely igazodik az egyéni különbségekhez, megvalósítva a teljes inklúziót. Lényege a tanulás-tanítás folyamatának a tanulókhöz történő igazítása, melyben a gyerekekre szabjuk a tanulnivalókat a tanítási és nevelési módszereket is. Valljuk az egyéni bánásmód elvét. Érdekltté, aktívvá tesszük a gyereket az ismeretszerzés folyamatában, ügyelünk arra, hogy a tanulási helyzetek élményt nyújtsanak (élménypedagógia) és aktivitásra, a belső motiváltság kialakítására késztessenek.

Az iskolánk nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témnapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthok – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja.

Iskolánkban évente ismétlődnek azok a témnapok, amelyek egészségvédelemmel, természet- és környezetvédelemmel, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

- témnapok (havonta, utolsó péntek)
- témahetek (negyedéves ciklusok záró hete)
- projektek (félévente, januári és júniusi projekt)

1.7 A tanulási stratégiák egyéni megválasztásának szempontjai

- az életkori jellemzők figyelembevétele,

- az ismeretek tapasztalati megalapozása, és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztőértékelés,
- az együttműködésre építő tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepének megnövekedése,
- a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok aránya növelése,
- megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó adatgyűjtés, modellezés, szerepjáték,
- az ismeretek tapasztalati megalapozása,
- a kreativitás fejlesztése,
- differenciált fejlesztés.

A felsorolt tanulás-szervezési eljárásokat és szabadidős tevékenységeket a Nyitott Világ Fejlesztő Iskola pedagógusai nem tekintik véglegesnek, a további fejlesztés lehetőségein közösen gondolkoznak, tudva, hogy nagyfokú tudatosságot, komoly előkészületet igényel a tanulási helyzetek és a szabadidő-tevékenységek olyan megszervezése, hogy minden tanuló számára valóban hatékony legyen.

2. Új elemek bevezetése a 2021/2022-es tanévtől

2.1. Beszélgetőkör

A reggeli gondolatindító beszélgető kör (minden évfolyamon bevezetésre kerül, felmenő rendszerben) szerepe, hogy aktív figyelemmel, értő hallgatással a gyermekek egymással a tanítóval, a terápiás szakemberrel kötetlenül megbeszélhessék az őket foglalkoztató témákat. A gyerekek reggeli hangulata kihat az egész napos iskolai munkájukra. A nevelési helyzetek, a kommunikáció, a beszédbátorság, beszédfejlesztés, egyik színterének is szánjuk ezeket a beszélgetéseket.

2.2. Ön- és társas értékelés

A gyerekek a tanulási folyamat első percétől megszokják, hogy ellenőrizték, értékelik saját tevékenységüket. Fontos megértetni velük, hogy az önértékelés célja nem a minősítés, hanem diagnosztizálás. Ahhoz, hogy eredményes munkát végezzen a továbbiakban (sikerélményhez jusson), pontos önismeretre van szüksége. A felsőbb évfolyamokra bekerülő, krízishelyzetben lévő hátrányos helyzetű fiatalok önbecsülését is fontosnak tartjuk megerősíteni, hogy későbbi életkilátásaik javulhassanak, hátrányos helyzetük csökkenhessen. Célunk, hogy megerősödjön a gyermekben a tanulás öröme, és ezáltal egy belső motiváltság, igényesség jöjjön létre, hogy mindenki a tőle telhető legjobb teljesítményt nyújthassa. Olyan érzelmi készségek is kialakuljanak gyerekeinkben, mint az önuralom, önismeret, melyeket a tanulói kompetenciafejlesztés szempontjából is fontosnak tartunk.

2.3. Mérésen alapuló folyamatszabályozás – Diagnosztikus eredményvizsgálat

A képességfejlesztő feladatlap-rendszer alkalmazásának szerves része az évi 2 alkalommal végzett diagnosztikus eredményvizsgálat, melynek folyamatfeltáró – és szabályozó szerepe van. A kidolgozásra kerülő (2021-2022-es tanévtől bevezetésre kerülő) helyi specifikumokat figyelembe vevő feladatlap-rendszerben minden tananyagrészt minden megközelítésben vizsgálatra kerül. Szerepe kritériumorientált, minőségre irányuló értékelési rendszerének célja annak felderítése, hogy kinek milyen fejlesztésre van még szüksége a biztonságos tovább haladás érdekében. Az eredmények összesítése után a tanító, a gyógypedagógus, a terápiás szakember a gyermek és a szülő pontos diagnózist kap az aktuális fejlettségi színtről. Ezáltal meghatározhatja, hogy milyen fejlesztést kell kapnia a gyermeknek a felzárkóztatáshoz, vagy mehet-e a következő tananyag elsajátításához. Az SNI gyermekek követelményrendszerét igazítottuk az általános követelményekhez és felépítésében ugyanazon elv alapján működtetjük a diagnosztikus eredményvizsgálatot.

2.4. Nevelésközpontúság – neveltségi szintmérés

Iskolánk nevelésközpontú. Hisszük, hogy a nevelt gyermek sikeresebben oktatható! A neveltségi szint mérésével az a célunk, hogy a gyermeki személyiséget minél hatékonyabban és teljes körűen megismerjük. Ezért törekedtünk arra, hogy a pedagógiai programunkban lefektetett célunknak (teljes gyermeki személyiség fejlesztése), leginkább megfeleljünk. A cél

eléréséhez elengedhetetlen az objektív megismerés, melynek sok összetevője van. Intézményünkben a nevelőtestület szemléletében vallja az érzelmi nevelés fontosságát. Ezért is fektetünk nagy hangsúlyt a szülőkkel/nevelőkkel együttműködve olyan pedagógiai tevékenységek, eszközök, eljárások alkalmazására, amelyet áthat a pedagógus személyes példamutatása.

2.5. Terepi oktatás

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola mikro és makro környezete kiváló lehetőséget nyújt a terepen megvalósítható oktatásnak. Pedagógiai jelentőségét abban látjuk, hogy a fenntartható fejlődés feltételeként megfogalmazott környezeti tudatformálást környezetadekvát oktatási környezetbe kerül. A környezettudatosság kialakulását elősegítő készségek és ismeretek fejlesztésére a környezetünk kiválóan alkalmas, és a terepre tervezett feladatok végrehajtása által, cselekvések során valósulhat meg a környezettudatos életvitel iránti elkötelezettség kialakításának elősegítése, folyamatos megerősítése az ismeretek bővítése és a cselekvések megértése a környezet további egyoldalú károsodásának, degradációjának megelőzése érdekében. A terepi oktatás megvalósítása céljából szeretnénk kialakítani egy munkáltató típusú tanösvényt (tanulóink bevonásával), mely biztosítja az aktív, tapasztaláson alapuló ismeretszerzés és készségfejlesztés lehetőségét, amely feladatok elvégzésére irányul, cselekvések során valósul meg, ugyanakkor lehetővé teszi a természeti értékek bemutatását, megvalósítja a természet- és környezetvédelmi tájékoztatást.

2.6 Tevékenységorientált oktatás

A hátrányos helyzetű gyerekeink iskolai sikertelenségét az eltérő sajátosságokat, készségeket kezelni képes technikákat alkalmazunk. A gyerekek személyes megszólítására, egyéni bánásmódok kialakítására törekszünk, hogy tanulóink hátrányos helyzetét, lemaradását a kortársaitól kezelni tudjuk. Ezért olyan feladatokat, a felfedezésen alapuló (problémamegoldó, szabad) tanulást biztosítunk a gyerekek közreműködésére épülő, személyre szabott, esetenként önálló munkavégzéssel járó sikerélményeket éljenek át, hasznosnak érezzék magukat. Fiataljaink gyakran kevés önbecsüléssel rendelkeznek. Fontos, hogy felszínre hozzuk meglévő tudásukat, és gyarapítsák is azokat, hogy a tanítás-tanulási folyamatban olyan helyzetet biztosítsunk, ahol a kognitív képességek mellett az érzelmi intelligenciájuk is fejlődni képes.

Tanáraink aktivitására és reflektív szemléletmódjára is építünk. A csoporttevékenységet kívánó feladatmegoldás (pl. projektmódszer), így például a tanösvény feladatai is valamely környezeti értéket, állapotot, problémát vizsgálatnak, amelyek az adott helyszínen megismerhetők, fellelhetők, megtapasztalhatók, tehát valódi probléma köré rendezik a tanulást. Azoknál a tanulóinknál, akik hátrányos helyzetükből adódóan is motiválatlanok a tanulás során, intenzíven beépítjük a tevékenykedtető feladatokat iskolai életükben.

2.7. Dominó-csoport

A végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében, egy komplex kompetenciafejlesztő csoportot alakítunk ki. Itt kevert évfolyamú tanulók vesznek részt, motivációjukat, szociális készségeiket kell olyan szintre hozni, hogy a köznevelés rendszerében bent maradjanak. Itt először a gyerekeket képessé kell tenni az iskolai életre, megtalálják benne a saját helyüket, biztosítjuk személyiségük egészséges fejlődését. Kialakítjuk az iskola irányába a pozitív hozzáállásukat. Olyan tevékenységeket, cselekedtető feladatokat, esetenként intézményen kívüli programokat, lehetőségeket tárunk eléjük, hogy az iskolakerülés helyett, érezzék jól magukat iskolánkban, s képesek legyenek olyan jövőkép meglátására, amely kihat felnőtt életükre.

Segíteni szeretnénk azokat az évfolyamfokukhoz képest túlkoros fiatalokat is, krízishelyzetben lévő, szociálisan veszélyeztetett helyzetbe kerülő fiatalokat azzal, hogy e védő-gondoskodó csoport keretén belül eljuttatjuk a hetedikes eredményes bizonyítványhoz, hogy a Dobbantó program keretében lehetőségük legyen a későbbi életkilátásaik javítására, hátrányos helyzetük csökkentésére.

Továbbá alapvető célunk a tanulókat eredeti osztályukba visszailleszteni, amennyiben erre felkészültek. A Dominó-csoport ezen felül lehetőséget teremt az iskolánkban tanuló, ám csoportjukban nehezen helytálló, alulteljesítő tanulók felzárkóztatására, lemorzsolódástól való megvédésére, későbbi integráció megalapozására. A csoportba való be-és kikerülés meghatározásában, kritériumaiban a szakmai team (gyógy pedagógus, osztályfőnök, igazgató) a szülő/gondviselő és a tanuló konszenzusa szükséges.

2.8. Mindennapos kerámia

A Nyitott Világ Iskolában kezdetektől működött kerámia szakkör, heti két délután. A tanulók rugalmas tanrendjébe illeszkedve, a terápiás fejlesztés lehetőségeit kihasználva, beépítjük a gyermekek napirendjébe, figyelembe véve aktuális állapotukat. Kihhasználva azokat a lehetőségeket, hogy a formázás során észrevétlenül is erősödik a kéz, s a pontos, aprólékos mozdulatok elvégzésekor nagyon jól fejlődik az ún. finommotoros mozgás, amelynek gyermekeink az alap kultúrtechnikák elsajátításánál nagy hasznát veszik majd. Az elmélyült munka közben észre sem veszik, hogy röpül az idő, és nemcsak 10 percet, de sokszor azok a gyerekek is órákat képesek egyhelyben ülni, akik máskor folyamatosan mozognak tanórán. Rendkívüli módon fejleszti a koncentrációt. Sok éves tapasztalat támasztja alá azt is, hogy azok a gyerekeink, akik hosszabb ideig járnak kézműves foglalkozásra jobb a kudarc-tűrése, empátiája, monotónia tűrése, és bátrabbak új dolgok befogadására. Minderre a foglalkozások során tesznek szert, mert noha nagy kár, ha nem sikerül, vagy tönkre megy valami, könnyű újramegtenni, látja a többieket is dolgozni, küzdeni ugyanazzal a problémával, és nem restelli újra megpróbálni, ha valamely hön áhított tárgy nem úgy sikerül, ahogy elképzelte. És ez után jönnek azok az előnyök, amelyekre munka közben tesznek szert, s a személyiségüket csiszolják, fényezik: leküzdeni az agressziót, megtapasztalni az egészséges rivalizálást, megosztani a tárgyakat és az eszközöket, esetleg közösen alkotni mással egy nagyobb tárgyat.

2.9. Állatasszisztált foglalkozások

Atipikus fejlődésű tanulók befogadó, terápiás szemlélettel dolgozó iskolájaként az állatasszisztált aktivitás bevonásával kívánunk élni, hogy a csoport vagy az egyén jól érezze magát, esetleg tanuljon valamit az állatokról. Nincs konkrét terápiás cél. Egy olyan tevékenységi lehetőséget kívánunk havi rendszerességgel felkínálni tanulóinknak, amikor terápiás kutyákat hívunk meg az iskolába, hogy a gyerekek megismerjék a kutyák kommunikációs jeleit, vagy többet tudjanak meg a felelős állattartásról. A gyerekek érzelmeiken, a „szívükön” át közelített élményadással a szociális készségeik fejleszthetőségét kívánjuk hatásosabbá tenni. Előítélet-mentes, feltétel nélküli elfogadásra számíthatnak a gyerekek az állattól, ami iskolánk programja szerint is kiemelten fontos. Hamar rájönnek, hogy tiszta lappal indul mindenki. Az állatasszisztált órák során minden gyerek számára biztos a sikerélmény, mely fokozza a tanulásiránti érdeklődést, motivációt. Terápiás kutyusokkal változatos nagymozgás- és finommozgás-fejlesztő gyakorlatokat lehet végezni,

akár más tárgyú tanóra közben is jutalomként, lazításként vagy az óra tagolása érdekében. Remek lehetőség a kutyás óra a kognitív készségek (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet) fejlesztésére, pl. bújócska, memóriajáték, nyomozós játék segítségével. (Amennyiben a feltételek rendelkezésünkre állnak valósul meg ez a foglalkozás)

3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiség fejlesztő tevékenységünk célja iskolánkban a köznevelési rendszerből kiesés előtt álló, lemorzsolódással veszélyeztetett tanköteles korú tanulók, fiatalok szocializációja, társadalmi integrációja. Feladatunk a sérülésből eredő hátrányok csökkentését segítő, személyiségfejlesztő program megvalósítása, amely a társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek fejlesztését szolgálja.

Iskolánkba olyan tanulók kerülnek, akik alacsony szinten teljesítenek, vagy valamilyen magatartási zavart mutatnak, neveltségi szintjük messze elmarad az életkori átlagtól. A kortársi interakciókból és az iskolai feladatrendszerből való kirekesztődés következménye, hogy ezek a gyerekek komoly nevelési deficittel kerülnek át iskolánkba. Gyakran fordul elő, hogy figyelemmel kell lenni egyéb tanulást hátráltató tényezőkre, mint pl. nehéz körülmények a családban, vagy a gyerek tágabb környezetében. Mindezek olyan érzelmi zavarokat okozhatnak, amelyek gátolják a gyereket a tanulásban.

A tartósan rosszul teljesítő, alkalmazkodási képesség hiánya miatt boldogulni nem tudó gyermekek számára gyógyító–nevelő közeget biztosítunk. Ennek lényege, hogy a pedagógus–diák kapcsolat egyben segítő kapcsolat is. A pedagógusainknak akadályokon kell átvezetnie a gyermekeket úgy, hogy minél több siker érje őket.

A sok iskolai kudarc rossz énképet alakít ki a gyermekben, gyakran rossz magatartásúnak, gyenge tanulónak minősítik magukat. Az egyik legfontosabb feladatunk a gyermek pozitív énképének kialakítása. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatban feladatunk, hogy olyan helyzeteket teremtsünk, ahol tanulóink motiválttá válnak az iskolai életbe való beilleszkedésre.

A fejlesztés a gyermek kapcsolatrendszerének javításán keresztül úgy valósulhat meg, hogy közben javul önértékelése, tanuláshoz, iskolához való viszonya. A kooperatív módszer

alkalmazása tanóráinkon javítja az együttműködési készségeiket, növeli a toleranciát, közös munkát követel meg oly módon, hogy egymásra vannak utalva.

A tanulók szociális, emocionális képességeinek fejlesztésére terápiás jellegű foglalkozások keretében kerül sor. Drámapedagógiai módszerekkel, szituációs játékokkal, önismereti foglalkozásokkal, relaxációs technikák tanításával segítjük tanulóink személyiségének fejlődését. Ezen technikák megvalósításában segítséget nyújt iskolapszichológusunk, illetve a bevezetésre kerülő reggeli beszélgető-körök.

A szülő betekintést kap a gyermeke körül zajló iskolai eseményekbe. A család számára világossá tesszük, mikor milyen követelményeknek kell a gyermekének megfelelni. Az iskola törekvése - a pozitív pedagógia szem előtt tartásával – visszajelzést adni a szülőnek elsősorban gyermeke pozitív megnyilvánulásairól, értékeiről, erőfeszítéseiről.

Az általános személyiségfejlesztés, a kreativitás fejlesztése és az iskolába járó gyerekek fokozott mozgásigényének a kielégítése, az otthonban nevelkedő tanulóink speciális helyzete a következő foglalkozások órarendbe történő illesztését teszik szükségessé:

- művészeti és kerámia szakkör
- mese és dráma szakkör
- zöld szakkör (környezettudatosság fejlesztése játékosan)
- néptánc, népi játékok
- ének-zene szakkör
- múzeum-, színház-, koncertlátogatás

3.1 A szocializáció folyamatainak elősegítése:

- a helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a kortárs kapcsolatok megerősítése,
- a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása,
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosítása,
- a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtása,
- a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítése.

4. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGNEVELÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolába járó gyermekek családjai között az országos átlagot meghaladó mértékben található rossz mintát adó család, illetve egészségtelen életmódot folytató, káros szenvedélyekkel terhelt szülő. Sok gyermek nem teljes családban nő fel, sok az elvált, özvegy szülő. A gyerekek egy része állami gondoskodásban él, már kicsi korától fogva. A család hiánya, vagy a mozaik és csonka családi háttér sajnos rányomja a bélyegét eredményeik alakulására.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozzuk meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az egészségfejlesztési programunkban megjelennek olyan életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás,)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskola gondoskodik a mozgásigénykielégítésről. Beépíti az óraterveikbe a tanórán belüli mozgáslehetőségeket.

Felmenő rendszerben beépítjük az órahálóba a néptánc oktatást (a mindennapos testnevelés keretében), ezáltal nemcsak tanulóink mozgás igényét, mozgáskoordinációját, ritmusérzékét hanem a mentális és fizikai fejlődését is elősegítjük.

4.1. Környezeti nevelési elvek:

Célunk, hogy tanulóink mindennapi életében helyet kapjon, épüljön be a természetes környezet iránti szeretet, váljék igényükké a természet és épített környezetük megóvása, megbecsülése.

Iskolánk földrajzi környezete ideális terepet biztosít a környezeti -, és egészségnevelés számára. Iskolánk gyönyörű környezetben várja a gyerekeket.

Intézményünk tágabb környezete is rengeteg lehetőséget kínál a környezeti nevelésre. A fogaskerekű vasúttal percek alatt elérhető a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozó Budai Tájvédelmi körzet területe.

Tanulóink Budapest minden részéből, sokféle városi lakóhelyről jönnek, így a természeti környezet mellett az épített környezettel is napi kapcsolatban vagyunk. Ez sok feladatot, de egyben lehetőséget is kínál az iskolai nevelésnek a környezettel kapcsolatos részére.

A Nyitott Világ Iskola olyan gyerekekkel foglalkozik, amelyek különböző szociális, társadalmi, lelki, magatartási, tanulási problémákkal küzdenek. Fontos feladatunk a gyerekek e problémáinak kezelése, valamint helyzetük, állapotuk javítása.

Célunk a nehezen tanuló, sérülékeny, alkalmazkodni nem tudó gyerekek részére a szükséges ideig gyógyító-nevelő közeg biztosítása, lehetőség nyújtása a szocializációs hiányaik pótlására, tárgyi ismereteik bővítésére.

Ebben nagy segítségünkre van, hogy intézményünkben átgondoltan, mindennapi gyakorlatként

foglalkozunk a környezettudatossággal, a fenntarthatóságra neveléssel, a környezeti-, és egészségneveléssel.

Lehetővé kívánjuk tenni iskolánkban a nyitottságot, vagyis arra akarjuk képessé tenni tanítványainkat, hogy tudjanak alkalmazkodni a mindenkori valósághoz, helytálljanak az iskolában, otthon, a világban.

A kitűzött cél eléréséhez közösen végzett, cselekvésre épülő ismereteket adunk át tanulóinknak, megerősítve személyes példamutatásunkkal, a gyerekek állandó motiválásával, pozitív megerősítésével.

Hosszú távú célunk, hogy tanulóink nehéz helyzetük ellenére a társadalom számára hasznos, egészséges és környezettudatos állampolgárrá váljanak.

Ennek érdekében tanulóinkban kialakítjuk és megerősítjük:

- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást és életvitelt.
- A környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét.
- A természet és épített környezet megfigyelését, szeretetét, védelmét.
- Segítünk kialakítani a higiéniai elvárásoknak megfelelő életvitelt.
- A rendszeres testmozgás, a friss levegőn való tartózkodás az iskolai foglalkozások része.
- Tudatosítjuk tanulóinkban az egészséges ételek és italok fogyasztásának fontosságát.
- Az egészséges életmód igényét, és az ehhez vezető technikák, módszerek megtapasztalását, elsajátítását megszerezzék tanulóink.
- Nyitottá szeretnénk tenni tanulóinkat a környezet szépségeinek befogadására, és kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Rendszeresen felkeressük a Fővárosi állatkertet, környező vadasparkokat.
- A fenntarthatóság jegyében részt veszünk tematikus hetek (pl. Állatvédelmi témahét...) programjaiban.

Megtanítjuk őket arra, hogy tudatos környezetvédővé váljanak. Igyekszünk sok olyan helyzetet teremteni számukra, hogy minél több kellemes élmény érje őket, s így énképük pozitívan erősödjön. A környezettudatos nevelésben, az együttműködésre nevelést, az egymásra figyelést, egymás elfogadását és a társadalomba való beilleszkedés képességét is kialakíthatjuk.

A nevelő-oktató-fejlesztő munka során ezen értékeket szem előtt tartva éljük mindennapjainkat.

5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánk szemléletében egyensúlyba kerül a közösség és az egyén fejlődésének fontossága. Elfogadjuk, hogy a gyermekek képességei hasonló életkoruk ellenére nagyon eltérőek is lehetnek, támogatjuk az individuális fejlődési út bejárását, egyéni krízisek megélését. Fontos pedagógiai célunk a gazdag szociális kapcsolatrendszer kialakítása, a közösségi élet tudatos fejlesztése, a közösségépítés. Ennek érdekében úgy szervezzük a közös iskolai tevékenységeket, ünnepeket, kirándulásokat, hogy sok lehetőséget adjunk a találkozásra szülők, gyerekek, pedagógusok között. A meleg, biztonságot adó osztályközösségek kialakítása mellett gondosan ápoljuk az osztályok közötti kapcsolatokat is. A napi ritmusba közös programokat, iskolán kívüli eseményeket illesztünk, a tanterv adta lehetőségek szerint vegyes korosztályú tanulócsoportokat is szervezünk. A felnőttek szülői esteken, fogadóórákon, havonta tartott szülői értekezleteken, közös programokon is együtt dolgoznak a közösségünk összekovácsolódásán.

Iskolánkban az értékek létrehozásában való közös cselekvés elsődleges színtere az osztályközösség. A bekerülő gyerekeknek meg kell tanulniuk tolerálni egymás problémáit. A tolerancia és a barátság alapvető érték iskolánkban.

A szociális készségek hiánya gyakran gátolja tanítványainknál a közösségben, csapatban gondolkodás élményének megélését. Ezért mindennapi munkánkba beépülő projektek, témanapok, kirándulások szervezésével hozzuk ki belőlük az összetartozás, „valahova tartozás” beépülését az életükbe.

A közösségteremtés nagyon fontos színterei az ünnepkörök:

- A karácsony hagyományosan „igazi” családi ünnep az iskolában. A szülők a tanárokkal együtt saját készítésű ajándékkal lepik meg a gyerekeket, melyet az iskola műhelyében készítenek el az adventi szülői esten. A gyerekek szintén ajándékokat készítenek a szüleik és nevelőik számára. Karácsonykor ünnepi hangulathoz illő asztalnál családias légkörben történik az ünnepi ebéd elfogyasztása. Az osztályok műsorral készülnek, melyet délután az egész iskola, a szülők és a vendégek előtt előadnak.

- Fontos ünnep az életünkben október 23-a és március 15-e, amit hagyományosan akadályversennyel, vagy alkalmi diákszínpad műsorral ünnepel meg az iskola. Rendszeres az eredeti történelmi helyszíneken való megemlékezés.
- Nagyon hangulatos és a karácsonyhoz hasonlóan családi ünnep a ballagás és a tanévzáró ünnepélyünk.

A szülők és nevelők részvételére és segítségére szívesen számítunk és támaszkodunk az ünnepek megszervezésében.

Ezek az ünnepkörökhöz és az iskolai hagyományokhoz kapcsolódó ünnepek segítenek abban, hogy tanulóink bekapcsolódjanak közvetlen környezetük hagyományainak ápolásába, közös értékeink gyarapításába.

Szélesebb közösség a főváros, ahol élünk. Ebbe a közösségbe való bekapcsolódást segítik a rendszeresen szervezett, külsős programjaink. Fontosnak tartjuk a főváros történelmének megismerésén kívül a közösségi közlekedés kulturált és segítő alkalmazását tanulóinknál.

Évente többször iskolai szintű, a nevelési és oktatási feladataink és célkitűzéseink megvalósítását támogató kirándulásokat szervezünk. A kirándulások helyszínének kiválasztásán közösen gondolkodnak tanulóink tanáraikkal.

A kirándulásokon és a nyári táborokon való részvétel lehetőség arra, hogy pedagógiai irányítás mellett fejlődjenek tanítványaink szociális készségei. A közös élmények elmélyítik a diák-tanár kapcsolatot.

Tanítványaink esetében különösen fontos a kommunikációs kultúra fejlesztése. Általános követelmény iskolánkban a véleményformálás kultúrájának a fejlesztése, az érvek kifejtésének és megvédésének a társadalmi normák szerinti formába öntés képességének kialakítása.

Külön gondot fordítunk arra, hogy tanítványaink megtanulják a kulturált konfliktuskezelést.

Történelmi és földrajzi tanulmányokhoz kapcsolva igyekszünk tanítványainkat bevezetni a világ jelenlegi politikai és környezeti arculatának – az életkori sajátosságaiknak megfelelő szintű - megismerésébe.

A tanulói személyiségfejlesztés eredményességének feltétele a Nyitott Világ Iskolában a színes és sokoldalú iskolai élet, ahol a tanulásnak, a játéknak, a munkának egyformán terevan. E sokféle tevékenységgel járunk hozzá a gyermekek életmódjának, szokásainak, motiváltságának alakításához.

6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

6.1 A nevelőtestület és a pedagógusok feladatai

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola munkájában azok a pedagógusok, terápiás jellegű foglalkozást végző szakemberek, nevelést oktatást segítőket vállalhatnak részt, akik az alapelvekkel egyetértenek, azok megvalósításához rendelkeznek meghatározott végzettséggel, megfelelő felkészültséggel és elkötelezettséggel.

A tanulási folyamatok eredményességéhez vezető úton elengedhetetlen az önbizalom, a motiváltság és a konfliktustűrő képesség megfelelő szintje pedagógusainknál is. Kiemelt figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatok kialakítására, működtetésére.

Fontos, hogy a pedagógusaink elegendő minőségi időt szánjanak a diákok megismerésére, bizalmuknak elnyerésére, az egyéni támogatás biztosítására, a közösségi élet magas szinten tartására.

Pedagógusaink elsődleges feladata az optimális tanulási feltételek megteremtése, a szükséges eszközök, feladatok, tevékenységközpontú oktatást előnyben részesítő módszerek, munkaformák megfelelő kiválasztása.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók írásos feleleteinek, dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres, szöveges vagy érdemjegyekkel történő, sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelése,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt pedagógiai és adminisztratív feladatainak maradéktalan teljesítése,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyekre felkészítés, lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, klubok (havonta egyszer), fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- a tanulók felügyelete, testi épségének megóvása és erkölcsi védelméről való gondoskodás az intézményben való jogszerű tartózkodás ideje, illetve a pedagógiai program részeként kötelező foglalkozások, programok alatt,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Iskolánkban a személyes törődés érdekében az osztályfőnök munkáját segíti az osztályfőnök-helyettes, aki az alsó összevont évfolyamokon a fejlesztő-terápiás segítő szakemberek közül kerül ki. Az osztályfőnök és helyettesének megbízásánál intézményünk figyelembe veszi az egyéni sajátosságok elfogadásának elvét, a kompetenciaerőségek szerinti feladatvállalást, illetve a személyi és munkaköri kompetenciák összehangolásának megvalósulását.

Alsó tagozaton osztályfőnöki feladatokat láthat el tanító, illetve gyógypedagógus végzettségű szakember, felső tagozaton szaktanár, illetve az egyéni fejlesztésekbe bekapcsolódó gyógypedagógus.

A felmenő rendszerű patrónusi rendszer kidolgozása - a tanulócsoportok folyamatos monitoringozása érdekében - a 2020/2021-es tanévtől kezdődik el tanulóink egyéni szükségleteihez igazodva.

Tanulóink életkoruknál alacsonyabb érzelmi, műveltségi szinten vannak. A kötődés

folytonosság fontos az atipikus fejlődést mutató tanulóink számára, ezért a személyes kötődésre, bizalomra építve intézményünkben az alsós tanítók 6. évfolyamig vállalhatják az osztályfőnöki teendőket, illetve az alap kultúrtechnikák és egyes szaktárgyak oktatását is felmenő rendszerben valósítjuk meg.

Az osztály segítői tanév elején elkészítik az osztályfőnöki munkatervet, ehhez csatolják a tanév során elkészített:

- első félévi és tanév végi osztálystatisztikát,
- első félévi és tanév végi értékelést az osztályközösség fejlődéséről és a
- jelenléti íveket és feljegyzéseket a szülői értekezletekről, fogadóórákról.

6.3. Tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, esetleges sikertelen tantárgyi zárás, a tehetséges tanulók eredményei).
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók) alakulása, fejlődése a tanév során.
- A közösségi tevékenység: önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel.
- Az élménypedagógia, témanapok, témahetek, projektek megvalósulása, beépítésének értékelése a nevelő-oktató-fejlesztő munkánkba.
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek, szülői estek, fogadóórák tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).

Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:

- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

6.4 A közösségi nevelés óra témái

6.4.1. Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső közösségi nevelés óráin, beszélgető körein:

- a házirend szabályainak megbeszélése
- az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése,
- az osztályközösség belső szabályainak közös felállítása, megbeszélése,
- balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése,
- a közösség gyermekképviselőjének kiválasztása.

6.4.2 Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák:

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre, a személyes higiénia, aszexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél, a mentőszolgálat felépítése és működése, a mentők hívásának helyes módja.
- Tanulás-módszertani támogatás közösségi nevelés órákon, felsőbb évfolyamokon az osztályfőnökök, iskolapszichológus, gyógypedagógusok közreműködésével,
- Félévente egy alkalommal az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele: interaktív előadás, beszélgetés egészségfejlesztés témakörben.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a Holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.

6.4.3. Az osztályfőnök feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Intenzív kapcsolatot tart a szülőkkel, nevelőkkel, gyámokkal.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, szülői esteket szervez, fogadó órát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: E-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és évvégi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Részt vesz a munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

7. AZ INTÉZMÉNY ESÉLYEGYENLŐSÉGET ÉRVÉNYESÍTŐ PROGRAMJA

Intézményünk a Közép-Budai Tankerületi Központ esélyegyenlőségi terve alapján 2021 márciusában elkészítette 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi helyzetértékelését és intézkedési tervét. A dokumentumban részletesen elemeztük és megterveztük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos intézkedéseinket. Az alábbiakban azokat az elveket rögzítjük, amelyek a nevelő-oktató munka során nevelőtestületünk érvényesít. Az esélyegyenlőségi gyakorlatunkat, az erre vonatkozó tevékenységeink során az alábbi jogszabályi normákat követjük:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) részletezi az egyenlő bánásmód követelményeit az oktatással-képzéssel összefüggésben
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. §, illetve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tanköteles korú tanulók felvételéhez, a felvételi körzetek kijelöléséhez kapcsolódó szabályokat

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6. § rögzíti a gyermekek, illetve a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogainak érvényesítése során

7.1. Hosszú távon az alábbiak érvényesítésére törekszünk:

- az azonos évfolyamokon működő párhuzamos osztályok között a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% pont legyen,
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása, oktatási eredményességük segítése,
- a HH/HHH, illetve az SNI és BTMN tanulók oktatási minőségének emelése, az eredményességi – hiányzási, évisméltési, kompetenciamérési, lemorzsolódási stb. – mutatók javítása,
- az iskola hátránykompenzációs és fejlesztési hatásának megjelenése és növelése, igazolatlan hiányzások, elégtelen osztályzatok csökkentése stb.
- a pedagógusok és a fejlesztő munkában résztvevő munkatársak támogatása a folyamatos önképzésre és továbbképzésre érdekében az inkluzív nevelési gyakorlat érdekében.
- a kölcsönös együttműködés a szakmai partnerekkel az esélykompenzációt segítő civil szervezetekkel, intézményekkel (pl. utazó gyógypedagógusi szolgálat, logopédiai szakszolgálat, szakértői bizottságok, stb.)
- kiemelt figyelmet fordítunk a HH/HHH/RGYK/SNI/BTMN, veszélyeztetett tanulók és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók eredményeinek elemzésére, kompetenciamérések eredményességének javítására.

Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését, folyamatos továbbképzésüket az integrált, hatékony nevelés, valamint a szociális-és családi problémák azonosítására.

Biztosítja a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az iskolánk szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- az iskolai felvétel, a beiskolázás, az osztályba, csoportba sorolás során,

- az egyéni adottságokhoz alkalmazott követelménytámasztás, a differenciált fejlesztés tekintetében,
- a tanulói teljesítmények értékelése gyakorlatában,
- a szűrésekhez, a prevencióhoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele területén,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel,
- megfelelő figyelmet fordítunk arra, hogy a hátrányos helyzetű és halmozottan, hátrányos helyzetű gyermeknek jogai érvényesüljenek, kapjanak fokozott segítséget a fejlődést hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

7.2. Hosszú távú célok:

- a tanulók arányos eloszlásának megtartása,
- a tanulói eredményességi, továbbtanulási, lemorzsolódási, hiányzási mutatók javítása,
- a pedagógusok, illetve a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők szakmai felkészültségének növelése, valamint az iskola tanórán kívüli tevékenységrendszerének kompenzálni tudja a családok társadalmi-gazdasági helyzetéből adódó hátrányokat,
- intézmény profiljába is beépült a befogadás magasabb szintű megvalósulása.
- az iskolai lemorzsolódás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, a hiányzások, évisméltések jelenlegi, minimális szintjének megtartása,
- az esélykompenzációban érintett tanulói teljesítmények szintjének megőrzése mind a mérési eredményekben, mind a továbbtanulási mutatókban,

- a diszkriminációmentesség, és esélyegyenlőség teljes körű biztosítása, s a még hiányzó ellátási területek létrehozása, az inkluzív szemlélet széleskörű, a szülői közösségeket is elérő érvényesítése, s ezáltal a minőségi, vagyis a fenntartható fejlődés egyik kiemelt területéhez való hozzáférés biztosítása.

Célunk az intézményen belül a szegregációmentesség, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése, figyelembe véve a szülők igényeit és a jogszabályi előírásokat. Az intézménynek biztosítani kell a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, hangsúlyt helyezve az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

7.3. Az esélyegyenlőséggel érintettek közvetlen célcsoportja:

- a sajátos nevelési igényű tanulók,
- a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Az intézmény figyelemmel kíséri az iskola halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak helyzetét, együttműködik és folyamatosan kapcsolatot tart a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a **gyermekvédelmi jelzőrendszer** működtetésében.

Nevelőtestületünk aktuális esélyegyenlőségi helyzetértékelését, intézkedési terve részletesen tartalmazza az inkluzív nevelést célzó középtávú céljainkat és feladatainkat. Az intézmény biztosítja, és évente megvizsgálja, hogy minden a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó dokumentumba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó célkitűzések. Értékeli és beépíti az intézményi esélyegyenlőségi program ellenőrzése, éves monitoringja során szerzett információkat, tapasztalatokat éves munkatervébe.

7.4. Az intézmény esélyegyenlőséget szolgáló intézkedései:

- Az egyenlő bánásmód követelményének szellemében nem működtetünk olyan szakköröket, diákköröket, amelyek gyakorlata kirekesztő lenne. Nem sérti az egyenlő

bánásmód követelményét, ha a nevelés-oktatás során a tanulók számára nemenként elkülönítve, vagy heterogén csoportban szervezzük meg, a részvétel e tanulásszervezési mód során önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben-oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

- Tanulóink közötti különbségeket és sokszínűséget figyelembe véve törekszünk az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítésére.
- A nevelő-oktató munkánk során figyelembe vesszük, hogy tanulóink eltérő képességekkel, eltérő motivációval, eltérő családi háttérrel és kultúrával rendelkezhetnek.
- Befogadó, toleráns légkörben biztosítjuk a segítő, egyéni bánásmódot kiemelten érvényesítő, diszkrimináció mentes nevelést-oktatást.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő oktatás – vagyis a differenciálás, egyéni fejlesztés – kiemelt területei a tanulási nehézségek enyhítésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban egyaránt megvalósulnak. Alapvető dokumentumaink azonos lehetőséget biztosítanak mind a jó képességű, mind a tanulási nehézségekkel küzdők számára a fejlesztésben.
- A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek fejlesztését integráltan - tanórai differenciálással - és egyéni rehabilitációs órákon gyógypedagógusaink és utazó gyógypedagógusok közreműködésével valósítjuk meg.
- A beilleszkedési, tanulási és magatartási (BTMN) nehézséggel küzdő tanulók egyéni és kiscsoportos fejlesztését az iskola fejlesztőpedagógusai látják el.
- A tanórai tevékenységeket - a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése érdekében-sokszínű, változatos tevékenységek egészítik ki a gyerekek egyéni érdeklődéséhez és életkori sajátosságaihoz igazodva.
- Arra törekszünk, hogy a HH/HHH, az SNI és a BTMN tanulók minél nagyobb arányban éljenek a délutáni foglalkozások (napközi, tanulószoba, korrepetálás, felzárkóztatás) nyújtotta lehetőségeket, ahol segítséget kapnak napi felkészülésükhöz, és a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

- Valamennyi nevelőnknek alkalmaznia kell a differenciált oktatás módszereit, azzal is elősegítve a tanulók esélyegyenlőségét a követelmények teljesítésére való felkészülésben.

7.5. Általános célkitűzések:

- A nevelőtestület módszertani kultúrájának az esélykompenzációt szolgáló fejlesztése, a sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó egyéni fejlesztés tervezése, a hatásrendszer nevelőtestületi összehangolása.
- Az esélyegyenlőségi beavatkozások beépülnek a pedagógiai programba és az éves munkatervbe.
- A hiányosan működő képességek korrekciója valamennyi területen és osztályfokon.
- Terápiás eszközök, eljárások alkalmazása tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel, valamint pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztésében.
- Az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése,
- A hátrányos helyzetben lévő tanulóink felkészítése az optimális iskolaválasztásra, a továbbtanulásra.
- A személyiség harmonizálása önmaga és mások elfogadásával, a toleráns magatartás kialakítása.
- Az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, azonosulás ezekkel az értékekkel.

Olyan légkört teremtünk, amelyben a kapcsolatok kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, máságát is elfogadva.

7.6. Esélyegyenlőségi célkitűzés:

Olyan nevelési-oktatási körülmények kialakítása, hogy megvalósuljon:

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- társadalmi szolidaritás

- a másság elfogadása
- a tolerancia.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítanunk a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására.

7.7. A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- a tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes iskolai osztályokban
- a lemorzsolódás arányát és okait
- a továbbtanulási mutatók alakulását
- a tanórán kívüli programok lehetséges kínálatát
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt
- a kompetencia mérések eredményeit
- a hiányzásokat (igazolt és igazolatlan)
- a szakos ellátást
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- a támogató környezet fenntartását (partnerintézmények, civil szervezetek)
- a jelzőrendszer működésének hatékonyságát.

Kiemelt fontosságot kap iskolánkban, hogy a rendelkezésünkre álló digitális eszközökkel segítsük azokat a tanulóinkat, akik az online oktatás esetén hátrányt szenvednek.

8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG RENDJE

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában folyó nevelő-oktató és fejlesztő munkánk fontos feladata a közoktatási rendszerből kiesés szélén álló tanulók felzárkóztatása, a kiemelt figyelmetigénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, az erre alapozott egyéni differenciálás, valamint esélykompenzációt szolgáló egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanulási - tanítási folyamatunkban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a lemorzsolódással veszélyeztetett,
- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartás nehézséggel küzdő,
- a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű és
- a tehetséges tanulóink egyéni fejlesztését.

8.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

8.1.1. Alapelveink

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

8.1.2. Általános céljaink:

- Alapvetően fontosnak tartjuk a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarjuk tenni őket saját nevelődési, tanulási folyamataikban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban –

fejlesztjük a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

- A mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekintjük. Az egész személyiség fejlesztést tartjuk szem előtt.
- Munkánkban meghatározó a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is próbálunk hatni.

8.2. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése. Szoros kapcsolatot tartunk fenn civil intézményekkel, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi tagintézményével, illetve a gyermekjóléti szolgálatokkal, gyermekotthonokkal.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, törekszünk a család-iskola-gyermek közötti szoros kommunikációra.
- Az egyéni képességekhez igazodó differenciált tanórai tanulás megszervezését tartjuk szem előtt kiegészítve felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások, egyénifoglalkozások biztosításával.
- Elvégezzük a tanulók három havonkénti fejlesztő értékelését.
- Szakkörök, intézményen kívüli kulturális programok széleskörű igénybevételének lehetőségét kínáljuk.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- a tanulási kudarc okainak feltárása (az okok ismeretében a lehetséges terápiás eljárások megválasztása, egyénre szabottan),
- a lemaradási terület körülhatárolása,
- mentális eredetű tanulási nehézségek esetében a sérült gondolkodási funkciók működőképességének helyreállítása gyógypedagógusi segítséggel,

- szociális eredetű nehézségek esetén folyamatos ellenőrzéssel figyelni a hátrányos és veszélyeztetett élethelyzetben nevelkedő fiatalot, s ha kell a gyermekjóléti szolgálat segítségét kérni,
- egészség hiánya, mint a kudarc egyik oka (rendszeres iskolaorvosi ellátás), egészségkárosító tényezők kiszűrése (drog, alkohol, dohányzás stb.) gyógy- testnevelés, logopédiai kezelés,
- valamint olyan pozitív, emocionális légkör megteremtése, amely elviselhetővé teszi a már megélt kudarcot, és kitartásra ösztönöz.

8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Nevelőtestületünk nagy hangsúlyt fektet a bármely területen tehetségigéretű tanulók felismerésére és fejlesztésére.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről, tehetségük kibontakoztatásáról. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. Tapasztalataink szerint a képzőművészet és a zene területén „szűrhetünk” ki kimagasló képességű gyermekeket.

A művészi képességek kibontakozását segítik a szakköreink. Ezeken a szakkörökön a gyerekek lehetőséget kapnak kreativitásuk kibontakoztatására, egyéni, művészeti eszközökkel kifejezhető ötleteik megvalósítására.

Számos sporttevékenység teszi lehetővé a mozgásképesség fejlődését. A sportversenyek javítják a küzdőképességet.

A külső egyéni tanulmányi versenyre történő nevezés ritkán kivitelezhető, mivel sokszorosan frusztrált tanulóink nagyon nehezen viselik a kudarcélményeket. Csapatversenyeken szép eredménnyel vesznek részt, szociális készségeik fejlődnek, reális önképükre pozitívan hat.

Lehetőséget teremtünk a kultúra iránti érdeklődés felkeltésére színházlátogatások és kiállítás látogatások, valamint tanulmányi kirándulások szervezésével.

8.3. A zenei nevelés és a (halmozottan) hátrányos helyzet

A harmonikus személyiség kialakulásához és a legkülönbözőbb képességek fejlesztéséhez elengedhetetlenek a művészeti területek - így a zene is. Mint az már számos komoly nemzetközi és hazai kutatás által is bizonyított tény, a zenei nevelés során nem csupán a zenei készségek fejlesztése történik, hanem a zene transzferhatásának - vagyis a végbemenő kölcsönhatási folyamatok egyik területéről a másikkra való irányulásának - köszönhetően számos egyéb fejlesztési területre is komoly hatást gyakorol a zene. A zenei nevelés során fejlődnek a verbális és nonverbális készségek, lehetőség adatik az kreatív és önálló gondolkodásra, fejlődik az érzelmi intelligencia, olyan kognitív képességek javulnak, mint a koncentrációs készség, problémamegoldó készség, memória, absztrakt gondolkodás, erősödik a közösséghez való tartozás érzése, növekedhet az önbizalom és önértékelés, és a zenei tevékenységek révén olyan szociális környezet alakulhat ki, ahol egymás támogatásával és a különbségek elfogadásával találkozhat az érintett. Ezáltal a zenei nevelés fontos lehetőséget kínál az esélyegyenlőség megteremtésében.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában kitüntetett helye van a zenének, a zenei nevelésnek. A kerettanterv szerint előírt ének-zene órák az iskolánkban vállaltan terápiás jellegűek, ahol az órák célja a zene transzferhatásainak, és a zenei térben való kapcsolódás terápiás hatásának tudatos kiaknázása, de ezen túl tematikus szakkörök (ének szakkör és gitár szakkör) és a zenét és mozgást ötvöző, multiszenzoros fejlesztői módszeren alapuló foglalkozások, az ún. "RGM" órák is bővítik és színesítik a zenei nevelés palettáját. Az ének szakkörökön a sokszínű, a gyerekek zenei preferenciáival összhangban levő repertoár éneklésén kívül már nem egy alkalommal készült stúdió minőségű felvétel és utómunka a gyerekek saját maguk által írt dalairól, a gitár szakkörön egy szisztematikusan felépített haladási terv szerint tanulhatnak a hangszeren játszani, és minden résztvevő gyermek kölcsönkaphat egy hangszert az iskola hangszerparkjából. Az RGM órákon pedig egy részletesen kidolgozott kognitív- és mozgásfejlesztő módszertan megismeréséből és feldolgozásából profitálhatnak a gyerekek, miközben az összes szükséges eszköz a rendelkezésükre áll - mindezt térítésmentesen, szociális és anyagi háttértől függetlenül.

8.4. Digitalizáció a hátrányok csökkentése érdekében:

Fejlesztési szükségletek, célok:

- digitális kompetencia fejlesztése, a digitális írástudás elsajátítása
- A biztonságos internethasználat elsajátítása, szövegértés

- önálló gondolkodás, a kreativitás fejlesztése.

A tevékenykedtetéssel fejlődik a logikus gondolkodás.

Sok tanulónk, szociális helyzetéből adódóan csak iskolai keretek között jut számítógép közelébe és használhat internetet. Fontosnak tartjuk, hogy erősíteni kell az elektronikus kommunikáció elsajátítását tanulóinknál. Ismerniük kell az információ létrehozására, tárolására és feldolgozására alkalmas tudásanyagot. Kiemelt fontosságú, hogy az információkat kritikusan kezeljék, a számítógépeket biztonságosan használják, hiszen tanulóink hátrányos helyzetüknél fogva, kiemelten veszélyeztetettek arra, hogy az internet világában rossz útra tévedjenek.

A 21. század oktatásában egyre nagyobb hangsúlyt kap a digitális kompetenciáknak a fejlesztése. Lényeges, hogy tanulóink találkozzanak, megismerjenek olyan eszközöket, melyek motiválttá teszik őket hosszú távon arra, hogy a jövő munkahelyére felkészítsük őket.

Ilyen eszköz például a 3D nyomtató, lézervágó. Így készíthetjük fel a gyerekeket a jövő munkahelyére, akár mérnökök lesznek, akár gyógytornászok, akár egy ma még teljesen ismeretlen tevékenységben teljesítik ki a tehetségüket.

Ezért gondolkozunk olyan digitális közösségi alkotóműhelyekben, ahol a 3D nyomtatók mellett elérhetők mikrokontrollerek, forrasztóállomások, egy lézervágó és számítógépek. Mire a gyerekek kinyomtatják az első lámpaburákat, addigra lézervágóval kivágták a város alapját, programoztak mikrokontrollereket és forrasztottak áramköröket, hogy a kész lámpák automatikusan felkapcsoljanak a sötétben. Ha ezeket a technológiákat ügyesen kombináljuk egymással, akkor egy jól felépített tananyag lehetőséget ad arra, hogy egy-egy részeredmény nyomán folyamatos sikerélményhez juttassa a gyerekeket. Emellett olyan szerteágazó technikai tudásra tesznek szert, amivel egyre profibban valósíthatják meg az ötleteiket, és az önállóan végzett kutatásaik során új lexikális ismereteket is szereznek.

Fontos, hogy ezek a tevékenységek egyáltalán nem csak technikai készségeket fejlesztenek. Ha úgy irányítjuk az alkotás folyamatát, hogy a személyes és szociális készségek fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk, akkor egy alkotóműhelyben a gyerekek gyakorolhatják a problémamegoldást, a kommunikációt, a csapatmunkát, a kritikai gondolkodást és vállalkozói kompetenciákat is szerezhetnek.

Iskolánkban erre már rendelkezésünkre áll a megfelelő szakképzett tanár, középtávú terveink között van saját digitális alkotóműhely berendezése iskolánkban.

8.5. A Komplex Instrukció Program bevezetése

A KIP program bevezetése középtávú terveink között szerepel. A közös tantestületi együttgondolkodás eredményeként fel szeretnénk vállalni az alábbi feladatokat, célokat a megfelelő képzés elvégzése után.

- A többféle képességet felszínre hozó tananyag összeállításánál elsődleges célunk a tanulók magasabb szintű gondolkodásának előmozdítása egy központi téma, egy alapvető kérdés köré szervezett csoportmunka segítségével. A nyitott végű, több megoldást kínáló feladatok megalkotása, kidolgozása biztosítja a tanulók egymástól független, kreatív gondolkodását, problémamegoldó képességének fejlesztését.
- A speciális munkaszervezés lehetőséget ad a pedagógusnak arra, hogy a feladatok sikeres végrehajtása érdekében célunk megtanítani a gyerekeket a csoporton belüli együttműködési normákra, a munkában a meghatározott szerepek elsajátítására.
- A csoportmunkának elemei a csoport-feladatlapok a háttér információt nyújtó adatlapok, az egyéni feladatlapok, illetve a munkához szükséges eszközök, anyagok, ezek lehetnek digitálisak is. Bár az órai munka legfontosabb része a csoportfeladat, a munka minden esetben egyéni feladatmegoldással zárul.
- Sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatására törekszünk.

8.6. Művészeti nevelés a hátrányos helyzet csökkentéséért

A művészeti nevelésre úgy tekintünk intézményünkben, mint az érzelmi intelligencia fejlesztésének legmegfelelőbb eszközére. Ezért minden alkalmat és lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy nemcsak a kis óraszámú vizuális kultúra és technika és tervezés tanórák keretében vegyük igénybe a gyermeki művészeti kifejezőmód fejlesztését, hanem más tantárgyak módszertanába is bekerüljön. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek olyan szociálkulturális hiányosságokkal érkeznek hozzánk, ahol a tehetséget is nehéz felismerni. Minden téren hiányosak az ismereteik, ezért gyógypedagógusok segítségével összhangban készségeik, képességeik folyamatos fejlesztése történik. Fontos, hogy ezeket a lemaradásaikat minél előbb behozzuk, mert különben motiválni, lekötni, közösen elfogadott szabályrendszerünkben élni és boldogulni számukra nem sikerülne. A szaktárgyi, lexikális tudást nem helyezzük a fókuszba, sokkal inkább

a finommotorika, figyelemkoncentráció, vizuális memória fejlesztését. A későbbiekben ezzel sikerélményekhez kívánjuk juttatni tanulóinkat, hiszen hosszútávon ez lesz az alapja annak, hogy olyan tudás birtokába kerülhessenek a lemorzsolódás szélére kerülő gyerekeink, mely segítségükre lesz a középfokú iskolának elvégzésének lehetőségére, illetve a társadalomba való beépülésükre. A művészeti oktatás jó színtere a kooperatív feladatok beiktatásának, az együtt dolgozásnak. Tanulóink megtanulják azt is, hogy a művészeti jellegű tevékenységek egy közös csapatba kovácsolja őket, függetlenül attól, hogy SNI, BTMN, ép, gyermekotthonos vagy épp jó családi körülmények között élő társával dolgozik együtt.

Iskolánkban törekszünk arra, hogy vizuális nevelésünk túllépje a tantárgyi kereteket, annak érdekében, hogy általános képességfejlesztés is történjen. A kézműves vagy zenei foglalkozásokon elért sikerek, eredmények növelik gyerekeink önbizalmának, önbecsülésének megerősítését.

8.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

Az iskolánkba járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd.

Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, egyéni fejlesztéssel oldjuk meg.

8.7.1. A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztályba, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és tovább haladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat biztosítása érdekében.
- Valamely rész-képesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

A következő tanulászervezési módokat alkalmazzuk a felzárkóztatás során:

- frontális
- csoportos
- páros
- részben egyéni és individualizált munkák
- differenciált oktatás
- kooperatív tanulászervezés
- projektmódszer
- drámapedagógia
- terepi oktatás

A differenciálás legcélszerűbb módjai intézményünkben a részben egyénre szabott, és az individualizált munkák.

Ezek a szervezési formák indirekt irányítást igényelnek, maximálisan fejlesztik az egyéni képességeket. Attitűdváltást tesznek lehetővé a tanuláshoz való viszonyban. Segítik a gyermek önellenőrzését, önértékelését. A pedagógus közvetlen munkatársként tud a tanulási folyamatba belépni. Segítségnyújtásával, empátiás készségével fejlesztheti a tanár–diák kapcsolatot.

A személyre szabott tanulástámogatás a tanórákon, tanítási blokkokban folyamatosan megvalósul.

A páros munka előrelépés a társas–kapcsolatok kialakítása felé. A kooperatív együttműködést, alkalmazkodást igénylő szervezeti forma fejleszti a társas helyzetben való tájékozottságot, miközben a közösen végzett munka hatékonyan növeli a párosan dolgozó tanulók tudásszintjét. A munka eredményének közös értékelése növeli az összetartozás, az együtttanulás motiváló értékét.

A csoportmunkák nevelési és oktatási szempontból egy magasabb szintképzési lehetőséget biztosítanak. 8-10 fő közös tanulmányi munkájáról van szó, valamilyen feladat közös megoldása érdekében.

A csoportmunka fejlesztő hatásai a következő területeken mutatkoznak:

- konfliktuskezelés,
- együttműködés, ahol mindenki érdekelt a munkafolyamatban,
- a tanuló az önálló tanulás különböző megoldásait gyakorolhatja,

- elleshetik a gyerekek egymástól a tanulási módszereket,
- felelősségtudatot alakít,
- a közös munka végén a siker, a jó eredmény mindenki számára elérhető,
- alakítja az önértékelést,
- a kollektív szociális élmény befolyásolja, szabályozza az egyén viselkedését,
- a tanulók egymás előtt valósítják meg kreatív ötleteiket,
- gyakorolják a munkamegosztást,
- megtanulják az időbeosztást,
- lehetőség nyílik vitára, beszélgetésre,
- a gyerekek egész kapcsolatrendszerét alakítja.

A differenciálás lehetőségei között válogatva a pedagógusnak mindig tekintettel kell lennie a tanulók egyéni sajátosságaira.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában teret kapnak a különböző csoportos tanulásszervezési formák. Az iskola alapstruktúrájának kialakítása messzemenően figyelembe veszi azt a tényt, hogy az iskola tanulói olyan lemorzsolódással veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyerekek, akik az iskolai közösségi élet peremére kerültek, nem volt lehetőségük a társas kapcsolatok (tanár–diák, tanuló–tanuló, iskola–tanulók) különböző szintjein pozitív személyes tapasztalatokhoz jutni.

Tanulóink érdekében messzemenően lehetővé tesszük a tanulásszervezés rugalmasságát. A rugalmas tanulásszervezés alapos gyermekismeretet és pontos felkészülést igényel a pedagógustól. Minden egyes gyermek gondos megfigyelése és anamnézise lehetővé teszi a sok kudarcot megélt gyermekek rehabilitálását.

8.8. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

8.8.1. Szűrés, diagnosztizálás

Szükséges, hogy az iskolába bekerülő gyermekkel kapcsolatban ismertté váljon minden olyan lényeges körülmény, adat, amely lehetővé teszi, hogy a gyermek a szükségleteinek leginkább megfelelő ellátást kapja.

8.8.2. Külső diagnosztizálás

- pedagógiai szakszolgálatok szakvéleményei

- a küldő iskola pedagógiai jellemzése
- egyéb intézmények (gyermekjólét, kollégium, gyámhatóság, stb.)

Tanulóink jelentős része kapcsolatba kerül más olyan intézményekkel, amelyek vizsgálják személyiségállapotukat, intellektusukat. Egyes esetekben kórházak és gondozó intézmények állítanak ki olyan szakvéleményt, amelynek megállapításai segítik a gyermek sikeres fejlesztését, integrációját.

8.8.1.2. Belső diagnosztizálás – státusz diagnosztika

Ezt a tevékenységet szakmai munkacsoport végzi, amelynek tagjai: pedagógusok, gyógypedagógus, pszichológus és gyermekvédelmi feladattal megbízott szakember. A belső diagnosztizálás elvégzésének határideje a gyermek bekerülését követő maximum egy hónap.

- pedagógiai diagnosztizálás (szaktárgyi szintfelmérő dolgozatok)
- pszichológiai diagnosztizálás (iskolapszichológus feljegyzései)
- gyógypedagógiai diagnosztizálás (fejlesztő pedagógusok képességfelmérő adatlapjai)
- egészségügyi-fizikális diagnosztizálás (iskolaorvos egészségügyi törzskönyve, ill. a testnevelő tanár által elvégzett fizikai felmérések adatlapjai)
- gyermekvédelmi diagnosztizálás (a felvételi eljárás során felvett anamnézis adatlapok, illetve a felvételi ismerkedő beszélgetésekről készült feljegyzések)

A vizsgálatok eredményeit a szakmai team összegzi. Az összegzés eredményét a team az egyéni fejlesztési tervben dokumentálja.

8.9. Együttműködés a segítő szakemberekkel

Célunk:

- A különböző szociális intézményekkel, különösen a gyermekjóléti szolgálatokkal jó kapcsolat fenntartása, kialakítása.
- Közös munka a gyermekjóléti szolgálatok családgondozóival, jelzés feléjük problémák esetén.
- Részvétel a gyermekjóléti szolgálatok által szervezett esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken.
- Közös családlátogatások osztályfőnökökkel és családgondozókkal.
- Együttműködés a rendőrséggel a gyerekek és szüleik rendészeti ügyeiben.

- Rendszeres konzultáció a gyermekvédelmi gondoskodásban élő tanulók gyermekotthoni családgondozóival.
- Támogató és munkánkat segítő kapcsolattartás kialakítása gyermekpszichiátriai osztályokkal, pedagógiai szakszolgálatokkal.

8.10. Általános fejlesztési elveink

Az iskolai lemorzsolódással veszélyeztetett, rendszerint beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink számára olyan összefüggő pedagógiai tevékenység, komplex személyiségfejlesztő program kidolgozása, amely a tanulói tevékenységek minden területére figyel. A problémákat okozó tünetek alapos elemzése után állítjuk össze a tanulói igényeknek megfelelő célokat és feladatokat. Ezek a következők lehetnek:

- a tanulási képesség előmozdítása (Mivel tanulóink egy jelentős részénél azért alakulnak ki magatartási és beilleszkedési zavarok, mert megelőző iskolájukban tartósan alulteljesítettek.),
- a tanúlással szemben kialakult szorongás oldása,
- a tanulási kudarcok lehetőségeinek elkerülése,
- a tanulási motiváció kialakítása,
- a kontaktuskészség, kapcsolattartás lehetőségeinek megteremtése.

Általános fejlesztési terveink megvalósításában a terápiás szemléletű oktatásszervezés, a terápiás foglalkozásokkal kiegészített tanítási blokkok, az élménypedagógiai módszerek beépülése segítik gyerekeink hatékonyabb tanulását. Észrevétlenül tanulnak, örömmel írnak, számolnak, mert meglátják e tevékenységek örömet okozó lényegét. Szorongás nélkül játszanak azon készségeket használva, melyek kudarcuk okozói voltak korábban.

8.11. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat az igazgatóhelyettes koordinálja intézményünkben. Ezeknek a feladatoknak egy része az osztályfőnökök, más része az intézményvezetés, illetve a gyermekjóléti szolgálat iskolai szociális munkásának az kompetenciájába tartozik.

Az általánosan előforduló feladatok a következők:

- A családok nevelési munkájának segítése, a gyerekek bántalmazásának

megakadályozása- jelzőrendszer révén nevelési tanácsadás.

- Kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálatokkal, a családot segítő kerületi szociális munkással, más segítő szakemberekkel.
- Dohányzással, alkoholizmussal, drogfogyasztással, fiatalkori bűnözéssel kapcsolatos preventív munka.
- Iskolán belüli és kívüli szabadidős programok szervezése.
- A gyermekek iskolában jelentkező higiénés és egészségügyi problémáinak jelzése.
- A családok anyagi és funkcionális problémáinak feltárása (közvetlen beavatkozás nélkül).
- A gyermek-család, gyermek-iskola, család-iskola közötti kommunikáció javítása.
- A szülők bevonása az iskola életébe.

8.12. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

8.12.1. Helyzetfeltárás

Az iskolába történő bekerüléskor már teljes képet alkotunk a gyermek szociális helyzetéről. A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat koordináló igazgató-helyettes alkalmanként, szükség szerint az osztályfőnökkel, esetenként a gyermekjóléti szolgálat családgondozójával együtt meglátogatja a segítségre szoruló családokat. A hátrányos helyzetű tanulóinknál kiemelt fontosságú a szülőkkel, nevelőkkel, gyámmal való kapcsolattartás, az elfogadó, bizalomra és együttműködésre építő közös feladatok megfogalmazása. Erre kiváló alkalmat teremtenek a havonta megtartott szülői estek és közös kötetlen iskolai programok.

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a kerületi gyermekjóléti szolgálatokkal és pedagógiai szakszolgálatokkal, illetve más segítő intézményekkel.

8.12.2. A segítő tevékenységformáink és működési rendünk

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskolában nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a nevelés-oktatás-fejlesztés segítse a szociális hátrányok leküzdését, lehetőséget teremtünk az esélykompenzáció megvalósulására. Az intézményünk felvállalt küldetésének eléréséhez intenzíven él a terepi és gyakorlatközpontú oktatással, illetve az élménypedagógia széles lehetőségeit is felhasználva biztosítja tanulóink számára a tanulás mellett a sikeresebb szocializáció lehetőségét, a

közösségi nevelést, a kulturális, sport és egyéb szabadidős tevékenységek beépülését mindennapjainkba.

Tanulóink számára az önálló tanulási sáv, napközi, tanulószoba mellett olyan délutáni foglalkozásokat szervezünk, melyek színes és érdekes tevékenységekkel hasznosan lekötik tanítványaink szabad idejét.

A délelőtti tanórákhoz kapcsolódva fejlesztő pedagógus működik az iskolában, aki a tanulási részképesség zavarok korrigálását végzi. Mellette gyógypedagógiai asszisztens is segíti a lassabban tanuló gyerekeket.

Szociálisan hátrányos helyzetű tanítványaink szülői számára javasoljuk, hogy gyerekeik részére tegyék lehetővé az iskola tanórán kívüli foglalkozásain való részvételt. A NyitottVilág Fejlesztő Iskola Alapítvány segítségével szükség esetén támogatjuk a programokon való részvételüket.

Tanulóink számára minden évben szervezünk olyan témanapokat, ahol az életvitellel kapcsolatos foglalkozásokon vehetnek részt. Ezeket a foglalkozásokat hivatásos mentálhigiénés szakemberek tartják, akik a különböző helytelen életviteli problémákra összpontosítva végeznek felvilágosító munkát. Itt is kiemelten szerepel a drogfogyasztás megelőzésével kapcsolatos felvilágosítás külső előadó segítségével.

9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELIJOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Tanulóink többségénél egyéb pszichés fejlődési zavart állapított meg a szakértői bizottság, ezért tanulói jogaik gyakorlásában sok segítségre szorulnak.

Tanulóink véleménynyilvánításának lehetőségét az iskolagyűléseken biztosítjuk. Ezek előkészítésére a közösségi nevelés, etika/hit- és erkölcsstan és az állampolgári ismeretekkel foglalkozó órákon van lehetőség, ahol a diákok javaslatokat dolgozhatnak ki az iskolai élet javítására vonatkozóan, illetve arra, hogy hogyan kell eljárni azokkal szemben, akik nem tartják be az iskolai élet szabályait. Ezek a javaslatok kerülhetnek az iskolagyűlés elé, ahol közös döntés születhet arról, hogy hogyan javítsuk az iskolai élet mindennapjait zavaró hibákat.

Ezen kívül a tanulóknak lehetőségük van a közösségi nevelés órákon is a szűkebb közösséggel kapcsolatos témák, problémák megvitatására.

A reggeli beszélgető körök beépítése segíti a nap elindítását, jól irányított beszélgetésekkel kevesebb destruktív magatartást mutatnak, s egymással is elfogadóbbak lesznek gyerekeink.

A 2021/2022-es tanévtől iskolánkban diákönkormányzat (DÖK) működik.

Feladata:

- a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselése,
- a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítése az iskolában.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott 1 fő küldöttből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az igazgató által megbízott pedagógus vagy pedagógiai asszisztens segíti.

Iskolánk diákönkormányzatának képviselői minden lehetséges módon segíteni kívánják a tanulók munkáját, a szabadidő hasznos eltöltését. Az igazgató által kijelölt DÖK segítő pedagógus vagy pedagógiai asszisztens irányításával kialakítják és képviselik álláspontjukat, érdekeiket.

Lehetőséget kívánunk biztosítani a diákok számára, hogy sokszínű diákéletet, iskolaközösséget alakíthassanak ki. Célunk a tanulók élményhez juttatása, az iskola közösségiéletének fejlesztése és a gyerekek neveltségi szintjének és magatartásának javításához való hozzájárulás.

A választott diákönkormányzati képviselők egyéni sokszínűségükből és életkorukból adódóan kreatív ötleteikkel hozzájárulnak ahhoz, hogy minél változatosabb, érdekesebb programokkal színesítsük nevelő-oktató-fejlesztő munkánkat.

A diákönkormányzat tagjai havi értékelő gyűléseket tartanak, ahol a kimagasló, példamutató teljesítményeket kiemelik, példaértékűvé állítják, a nehézségekre, kudarcokra közösen keresik a lehetséges megoldásokat. Javaslatot tehetnek a jutalmazás módjára.

10. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az együttműködés a szülők, a tanulók és a pedagógusok közös részvétele a gyermek személyiségének és tudásának fejlesztésében. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formáit elsősorban a közös pedagógiai feladatokra építjük. A kapcsolattartás megvalósulása, mértéke nagyban függ a gyerekek szociális háttérétől, egyéni szükségleteitől.

Pedagógusaink az alább felsorolt kapcsolatrendszeren túl krízishelyzetekben mindig segítségnyújtásra törekednek a gyermekek és szülők felé.

10.1. A gyermek és pedagógus együttműködése

Cél:

Folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az oktató-nevelő-fejlesztő munkában.

Feladat:

A diákok bevonása a tanórai munkába, és az iskolai életbe, az egyéni törődés feltételeinek megteremtése.

A pedagógusaink világosan, a gyermek számára is érthetően fogalmazzák meg azokat az acélokat, melyeket a tanórákon, foglalkozásokon el kívánunk érni. A célok meghatározásába bevonjuk a tanulókat is! Lényeges, hogy a gyermekkel elfogadtassuk, hogy fejlődése csak közös munkánk eredménye lehet.

Különösen nagy hangsúlyt fektetünk – a gyakran önértékelési problémákkal küzdő – gyermekek tanulási motivációjára.

Együttműködés formái:

- tanórai munka, eredmények ismertetése,
- közösségi nevelés órák, beszélgető körök, dicséretes, elmarasztalások, személyes gondkezelése,
- közösségi programok, terepi oktatás,

- élménypedagógia (színházak, kiállítások),
- egyéni beszélgetések.

Egyéni segítő beszélgetést kérhetnek a tanulók bármelyik pedagógustól, és a pedagógusok is kezdeményezhetik ezt a diákok felé. Krízishelyzetben azonnali beavatkozás, segítő beszélgetést kell kezdeményezni, illetve a megvalósulását biztosítani.

10.2. A szülő és pedagógus együttműködése

A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés alapvető pillére stratégiánknak.

Célunk:

Vállaljanak aktívan részt a szülők az iskola életében azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának, fejlődésének alakulását. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkel való konzultációra, a fejlesztéshez a családi háttér szükséges megismerésére. Alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein, szülői esteken.

10.3. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

10.3.1. Egyéni megbeszélés

Feladata: a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről, segítségnyújtás a szülőknél a gyermek neveléséhez, valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között. Egyéni nevelési kérdésekben tanácskozás.

Egyéni megbeszélést kezdeményezhetnek szaktanárok, osztályfőnökök, munkaközösségek, valamint a szülő. A beszélgetés témájától függően, illetve, ha valamelyik kezdeményező fél igényli részt vesz a megbeszélésen az igazgató vagy igazgató-helyettes.

10.3.2. Családlátogatás

Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. A gyermek otthonában tett családlátogatás csak a szülő önkéntes hozzájárulásával lehetséges, s elsősorban azoknál a tanulóknál, ahol valamilyen nehézség, gond merül fel az iskola részéről. A gyermekotthonokba a nevelőkkel való szorosabb kapcsolattartás végett legalább egyszer ellátogat az osztályfőnök, illetve a Dominó-csoport szakmai vezetője.

10.3.3. Szülői értekezlet, szülői est

Feladata: a pedagógusok és szülők az egész osztályközösségre vonatkozó pedagógiai sajátosságokat, aktuális folyamatokat beszélnek meg. Szülői értekezletet tartunk minden hónap második keddjén az 1-5. osztályos és minden hónap második szerdáján a 6-8. osztályos tanulók szüleinek, nevelőinek és gyámjainak. A szülői értekezletek időpontjairól a szülők a tanév elején tájékoztatást kapnak a tervezhetőség végett, s elvárt ezeken a részvétel. A szülői értekezletek előtt az osztályfőnökök emailen, illetve a KRÉTA rendszerén keresztül is emlékeztetőt küldenek az időpontról. Szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

10.3.4. Digitális napló

A KRÉTA (Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer) e-Ügyintézés (Köznevelési Elektronikus Ügyintézési Rendszer) moduljának Kapcsolattartási funkcióját és Üzenetküldés részt szaktanáraink, osztályfőnökök szintén igénybe vesszük a folyamatos együttműködés és kapcsolattartás végett.

Feladata: ezen keresztül a szülők naprakészen értesülnek a hiányzásokról, késésekről,

osztályzatokról, dicséretekről, intőkről, üzenetet válthatnak az iskola pedagógusaival, értesülhetnek a várható dolgozatok időpontjáról, témájáról. Gyors és pontos tájékoztatást ad az iskola aktuális feladatairól.

10.3.5. Szülői közösség választmány ülései

Feladata: (szülők képviselői - iskolavezetés), SZMK vezetője kapcsolatot tart az igazgatóval és véleményezi az iskola nevelési-oktatási programját és javaslatot tesz az eredményes együttműködéshez. Évente igény szerint, de minimum két alkalommal az igazgató tájékoztatja az intézmény munkájáról. Véleményezési, egyetértési és javaslattevő jogukat gyakorolják.

10.3.6. Rendezvények:

Szülő-pedagógus találkozó, adventi est, karácsonyi ünnepség, közös kirándulások, túrák, bográcsozás stb.

10.3.7. Fogadóóra (az éves munkatervben meghatározottak szerint)

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) Mind a szülő, mind a pedagógus kezdeményezheti a gyermek fejlődésének segítése érdekében.

10.3.8. Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

- A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg, mely az iskola honlapján a dokumentumok menüpont alatt található.
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, a Kréta rendszerén keresztül is közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez fordulhatnak.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével,

nevelőtestületével.

- A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől, illetve az iskola honlapján kapnak információt.
- Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie, melyet az iskola honlapján a dokumentumok menüpont alatt, illetve a D-épület igazgató-helyettesi irodában találhat meg.

11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanulók továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt. A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy osztályozó vizsgán, különbözeti vizsgán, pótló vizsgán, valamint javító vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

- **Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:
  - az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítette
  - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladták a kétszázötven órát
  - tanulmányait az OH által engedélyezett egyéni munkarendben teljesíti a tanuló
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és évközben érdemjegyekkel a teljesítménye nem volt értékelhető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
  - Készségtárgyak osztályozó vizsgája: gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, ha a fenti esetek jelen vannak ének-zene, testnevelés, digitális kultúra, illetve technika és tervezés tantárgyakból.
- **Javító vizsgát** tehet a tanuló a tanév végén – ha legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott – az igazgató által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban. A vizsga helyéről, időpontjáról, illetve követelményeiről a tanévvégén (bizonyítványosztáskor) a szülő, a tanuló tájékoztatása

meg kell történnjen szóban, illetve írásban is.

- **Különbözeti vizsgát** kell tennie a tanulónak, ha előző iskolájában az adott tantárgyat nem tanulta, vagy a tananyag ismertében lemaradás tapasztalható.
- **Pótló vizsgát** tehet az a tanuló, aki valamely vizsgáról neki fel nem róható okból távol marad, elkésik, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a vizsgát befejezte volna.

11.1. Írásbeli vizsga

A vizsga kezdetekor a vizsgáztató bizottság, melynek tagjai a szaktanár, osztályfőnök, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd átbeszéli az írásbeli feladatokat. A segítő, támogató pedagógiai attitűdnek kell áthatni a vizsga lefolyását.

Az írásbeli vizsgán csak az iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon lehet dolgozni.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt az átvett feladatlapokon feltünteteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni. Az írásbeli vizsgánál szakértői véleményben foglaltak szerint időkedvezmény, illetve eszközhasználat is megengedett.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát tehet.

Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával az időpont feltüntetésével lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktalanul kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

11.2. Szóbeli vizsga

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként a vizsgáztató tanár által meghatározott témában beszámol tudásáról. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként, legalább húsz perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Két beszámoló között legalább harminc perc pihenőidőt kell a vizsgázó számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Az osztályozó-, a javító-, és a pótló vizsga értékelési szempontjairól a szülőket külön tájékoztatjuk.

A szaktanár az osztályozóvizsgára kötelezett tanulót írásban tájékoztatja a vizsga menetéről és arról, hogy milyen anyagrészekből kell vizsgát tennie. A tanuló aláírásával igazolja ennek tudomásulvételét. A vizsgakövetelményekről a KRÉTA rendszerén keresztül is tájékoztatást adunk.

Osztályozó és javítóvizsga értékelése:

- 90–100% jeles (5)
- 75–89% jó (4)
- 45–74% közepes (3)
- 34–44% elégséges (2)
- 33% alatt elégtelen (1)

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit pedagógiai program melléklete (A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata) tartalmazza, amely megtalálható az iskola honlapján (nyivi.edu.hu).

A tanulóinknál, ha egyéni adottságuk, fejlettségük szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján meghatározott kedvezményeket (hosszabb felkészülési idő, eszközhasználat, stb.) a vizsga során is figyelembe vesszük.

12. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERVEK

Kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék az elsősegélynyújtással kapcsolatos alapfogalmakat, a segítségkérés lehetőségeit, módjait, valamint tisztában legyenek az elsősegélynyújtás fontosságával, elmulasztásának emberi és törvénykövetkezményeivel.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket, tudják a leggyakrabban elforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Iskolánk testnevelő tanára részt vett az tankerületi központ által szervezett újraélesztés-oktatásban, a 7. évfolyam tanulóinak minden tanévben újraélesztést tanít.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják a tantárgyak tananyagához kapcsolódóan:

- biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés,
- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, sérülések, szénmonoxid mérgezés,
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés, csonttörések, vérzések,
- digitális kultúra: áram okozta sérülések,
- technika: ütések, szúrások.

Az 5-8. évfolyamon a közösségi nevelés órák keretében feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás balesetknél,

- a mentőszolgálat felépítése és működése,
- a mentők hívásának helyes módja,
- valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele évente egy alkalommal 5-8. évfolyamon egy-egy közösségi nevelés óra megtartásában, az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatban.

III. HELYI TANTERV

A 2020-ban módosított NAT, a kiadásra került kerettantervek, és az az alapján elkészített helyi tanterv intézményünkben a 2020/2021. tanévtől az 5. évfolyamon felmenő rendszerben került bevezetésre, a 2021/2022. tanévtől pedig az 1. és 2. évfolyamon is bevezetésre került felmenő rendszerben.

1. AZ ISKOLA ÁLTAL VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

Intézményünkben a miniszter által kiadott, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet által kidolgozott kerettanterveket alkalmazzuk.

Tanulóink eltérő igényeit figyelembe véve helyi tantervünk felhasználja az emberi erőforrások miniszterének közleményeként megjelent dokumentumokat:

- [Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára](#)
- [Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára](#)
- [Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához](#)
- [Irányelvek a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók oktatásához](#)

2. ÓRAHÁLÓ

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. A minimálisan rendelkezésre álló órakeret 90 %-on felül maradó 10 %-ot a nevelőtestület döntése szerint minden tantárgy esetében összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre, drámajátékra, témanapra, témahétre, használhatják fel a pedagógusok saját döntésük

szerint.

A két tanévre tervezett első osztály (nyújtott első) indítása az adott tanévben jelentkező első tanulók összetételétől függően az igazgató döntése alapján történik.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT 2020 kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig szabadon tervezhető órákat.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5		4		4		3	1	3	1
Matematika	4		4		4		4		4		4		3		3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek														1		
Hon- és népismeret										1						
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia												1		2		
Fizika												1		2		
Biológia												2		1		

Földrajz													2		1	
Idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház												1				
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Közösségi nevelés									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	2	0	2	0	2	0	2	0	2	1	2	1	2	1	2	2
	2		2		2		3		7		7		7		8	
Összesített óraszám	22		22		22		23		28		27		29		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Összevont osztályokra vonatkozó óraterv minta:

Tantárgy	Alsó tagozat							
	1-2. osztály				3-4. osztály			
	osztott (1.o)	közös 1-2.o)	osztott (2.o)	Összes óra	osztott (3.o)	közös (3-4.o)	osztott (4.o)	Összes óra
Magyar nyelv és irodalom	2	5	2	9	2	3	2	7
Matematika	2	2	2	6	2	2	2	6
Etika/hit és erkölestan		1		1		1		1
Környezetismeret						1		
Idegen nyelv							2	
Ének-zene		2		2		2		2
Vizuális kultúra		2		2	1	1		2
Technika és tervezés		1		1		1		1
Digitális kultúra						1		
Testnevelés		5		5		5		5
Összes tervezett óraszám	4	18	4	26	5	17	6	28
Összesített óra osztályonként	22		22		22		23	

A 2021-2022-es tanévtől felmenő rendszerben az első évfolyam követelményei a tanulók egyéni fejlődési üteméhez igazodva akár 2 tanév alatt is teljesíthetők.

A szabadon tervezhető órakeretet az 1-4. évfolyamokon az adott csoportnak, illetve az egyéni igényeknek megfelelően, ahhoz igazodva használjuk fel begyakoroltatásra, képesség- és készségfejlesztésre. Itt élünk a terápiás jellegű foglalkozások beépítésének lehetőségével a tanmenetekbe is.

A hon- és népismeret tárgyat az 5. évfolyamon, a dráma és színház tárgyat pedig a 6. évfolyamon szervezzük meg.

A 7. és 8. évfolyamokon az alapkészségeket fejlesztő magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyak óraszámának emelése kap prioritást a középiskolai reintegrációt tartva szem előtt.

Iskolánk mindennapjait átszövi az egyéni és közösségi alkotó tevékenység a képzőművészetek, a zene, a dráma és a mozgás területén. Az órarendbe illesztett művészeti órák során minden tanuló minden területen tevékenykedik a sokoldalú fejlődés érdekében. A tanórákon zajló művészeti tevékenység célja az alkotó folyamat átélése, megtapasztalása, a tapasztalatok egyéni és közösségi erőkké transzformálása, és nem a konkrét műalkotás létrehozása. A művészeti tevékenység természetes, szabad megjelenését ösztönözzük az iskolai életben.

3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, A TANKÖNYVEK TÉRÍTÉSMENTES IGÉNYBEVÉTELENEK BIZTOSÍTÁSA

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet a hivatalos tankönyvjegyzékben megtalálható, a NAT 2020 tartalmának megfelelően az Oktatási Hivatal és a Belügyminisztérium jóváhagyott, hivatalosan is tankönyvvé nyilvánított.

Az adott tananyag alaposabb feldolgozása érdekében, az önreflexió kapcsán, vagy a számonkérések mentén felszínre került esetleges hiányosságok, elsajátítási nehézségek megelőzése vagy ezen fennakadások leküzdése érdekében a kiválasztott taneszközökön kívül a könyvtárban, digitális könyvtárban fellelhető segédeszközök használata is szükséges.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak készült tankönyvek alkalmazása kiegészítésként a differenciált tanulásszervezés megvalósulását segíti. Az egyes témakörök, tananyagok differenciáltan, egyéni képességek szem előtt tartásával történő feldolgozásához, bevéssődéséhez szükséges biztosítani a speciális tankönyveket, eszközöket.

A nem állandóan használt tankönyvek és segédletek monitorozása és megújítása fontos számunkra, hiszen így tudunk a legmagasabb szinten alkalmazkodni a gyerekek speciális igényeihez, ezt az iskolai könyvtárunk segítségével tesszük lehetővé. Az iskolapszichológus által megállapított tanulási típusok feltérképezése is segítséget nyújt mind a tankönyvek, mind a foglalkoztató füzetek, digitális tartalmak kiválasztásánál. Minél szerteágazóbb iskolánk „eszközparkja”, annál könnyebben valósíthatjuk meg a tantárgyak közötti koncentráció elveit.

Az oktatáshoz szükséges tankönyvek és segédletek kiválasztása a hatályos jogszabályok betartásával, az igazgató jóváhagyásával történik. A hivatalos tankönyvlistáról való kiválasztás a tantárgyat oktató pedagógus javaslata alapján történik. A tankönyvrendelésfolyamán az alábbi szempontokat kell érvényesíteni:

- A tankönyvrendelést minden évben választott tankönyvfelelős végzi.
- A tankönyvfelelős egyeztet a tankönyvigényekről, majd a KELLO rendszerben elvégzi a tankönyvrendeléssel kapcsolatos adminisztratív feladatokat.
- A további tankönyvek kiválasztásánál tekintettel kell lenni azok költségeire is úgy, hogy az iskola részére biztosított keretből az ingyenes tankönyvcsomag minden tanuló részére biztosítható legyen.
- Az év közbeni esetleges tanulóváltozások tankönyvigényeit – rászorultság esetén – a könyvtár állományából kell biztosítani.
- Tanév végén a tartós tankönyvek visszagyűjtésre kerülnek.

A pedagógusok javaslata alapján a munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál figyelembe veszik:

- a tartalmat, minőséget,
- a NAT-tal, helyi tantervünkkel való összhangot,
- a szemléletességet, alkalmazhatóságot,
- jól használható, esztétikus tankönyv,
- a tantárgy követelményrendszerének folyamatát és struktúráját,
- előnyben részesítjük a több tanéven keresztül használható taneszközöket,
- a tankönyvpiac esetleges változását,
- az alanyi jogon járó tankönyvkeret összegét az adott évfolyamon,

- előnyben részesítjük a munkáltató tankönyvek használatát,
- taneszközök használatában a fenntarthatóság jegyében törekszünk a stabilitásra, új taneszközt csak indokolt esetben, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

3.1. Taneszközök használata

Fontosnak tartjuk, hogy intézményünk valamennyi neveléssel-oktatással-fejlesztéssel foglalkozó nevelője, szaktanára sajátítsa el az alapvető, korszerű oktatási eszközök kezelését.

Ismerjék meg, kutassák fel és alkalmazzák pedagógiai munkájuk során a tanulók digitális kompetenciáinak elsajátításához szükséges eszközöket, anyagokat (digitális tábla, számítógép, internet használat).

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás-fejlesztés minőségét minél hatékonyabbá tegyük.

Szorgalmazzuk az adott csoport egyéni képességeihez, a tanulók előzetesen felmért tanulási szokásaihoz, tanulási stílusához igazítsuk a tankönyvek, illetve taneszközök kiválasztást, használatát.

4. A NEMZETI ALAPTANTERV BEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Pedagógusaink feladataikat az [SZMSZ-ben](#) megtalálható munkaköri leírásokban részletesen szabályozva megkapják.

4.1. A pedagógiai feladatok megvalósításának további elvei

- Fokozatosan vezetjük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe, szoros egységet képezve a játék és a tanulás között.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- A gyerekek mozgásigényeinek kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentrációjukat és a relaxációs képességeiket alapozzuk meg.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a mese- és drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával, a professzionális kommunikációval és pozitív minta adásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékét tudatosítjuk a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzésdeduktív útjának bemutatása.
- A tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük megvalósulása.
- Helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.
- Elősegítjük a „csoportban dolgozás” képességéhez szükséges kompetenciák kialakítását.

4.2 A pedagógiai feladatok megvalósítása az 1-2. évfolyamon

Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését szem előtt tartva elsősorban az egyéni szükségletek, adottságok és sajátosságok függvényében a fokozatosság elvét alkalmazva, a játék, fejlesztő, korrekciós tevékenységek megvalósítása a meghatározó motívum ezeken az évfolyamokon. Itt a képességszint felmérése, majd a korrekciós terv elkészítése, illetve azok megvalósítása zajlik. Ezen kívül az osztályba és az iskolaközösségbe való integrálás, a szokásrendszer, feladattudat kialakítása a feladatunk.

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola él az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez az egy tanítási évnél hosszabb idő megjelölésének lehetőségével. Az alsó tagozat első

évfolyamán – a NAT által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezünk. A hosszabb időkeret lehetőséget ad az alapvető kultúrtechnikák alaposabb elsajátítására. Így hozzásegítjük gyermekeinket az elnyújtott, illetve pótló írás-olvasás-számolás elsajátításán keresztül számos alapkészség biztos alkalmazására. Szélsőségesen hiperaktív tanulóink tanórákon segítséget kapnak gyógypedagógusaink részéről, mely megsegítés által maguk is fokozatosan képessé válnak állapotuk kontrollálására.

Az első tanév sajátossága a prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának időszaka a korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

Az 1-2. osztály összetételét figyelembe véve, gyógypedagógus és iskolapszichológus segítségével az alábbi feladatok élveznek prioritást:

- az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- az óvodáskorból az iskoláskorba való átmenet segítése, szokások elsajátíttatása
- kevés, egyértelmű, rövid szabály megalkotása együtt és betartása, betartatása a helyi specifikusságok figyelembevételével
- egymás másságának elfogadása, segítése
- fenntarthatóságra nevelés a mindennapok részeként
- a gyerekek erősségeinek, gyengeségeinek felmérése,
- a fejlesztő pedagógus egyeztet a fejlesztendő területekről a gyerekekkel, szülőkkel/nevelőkkel és a nevelés-oktatás-fejlesztést segítő szakemberekkel
- a hosszú távú célok elérésének tükrében a nevelő-oktató-fejlesztő munka során rövidtávú célok meghatározása
- a motiváció és egyéni érdeklődés felkeltése és fenntartása, a gyermek kíváncsiságára alapozva
- alapvető kompetenciák fejlesztése az önkifejezés gazdag eszköztárával
- a fejlesztő értékelés alkalmazása a mindennapokban
- rugalmas tanulásszervezés a tanulók fejlesztésének érdekében

4.3 A pedagógiai feladatok megvalósítása a 3-4. évfolyamon

Ezek az évfolyamokon fokozatosan előtérbe kerülnek az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Az alapkészségek biztos kialakítása, a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges alapkompenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozása, valamint a tanulási motiváció felkeltése és fenntartása nemcsak a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóinknál, hanem az egyéb pszichés fejlődést mutató tanulók esetében is kiemelt jelentőségű.

A különbségek feltárása, az érési késést, fejlődésben való elmaradást mutató gyermekek képességeinek fejlesztése az alapkészségek kialakítása szempontjából is az alapozó nevelési szakasz kiemelt feladata.

Előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Konkrét algoritmussal támogatjuk a tanulásszervezést (frontális munkaforma, kezdetben kevés, később - a csoport igényéhez alkalmazkodva - fokozatosan növelt önálló és kooperatív feladatok). A könnyebb és nehezebb feladatok közötti differenciálás és az időbeosztás megtanítása minden tanóra feladata. Mintákat adunk arról, hogyan lesznek képesek a tanulók a későbbiekben az önálló tanulásra (például: lecke füzet használata, információ gyűjtési fórumok fellelhetőségének biztosítása, internetes tudásbázisok, könyvtár használata). A digitális kompetenciák megalapozása, bemutatása és az információk közötti szelektálás képességének kialakítása is célunk. Az önállóság kialakítása és az érzékenyítés céljára tanulócsoportok és/vagy tanulópárok szervezése is fontos szerepet kap ezeken az évfolyamokon.

Erre a korosztályra jellemző az érdeklődési kör kiszélesedése, a versenyszellem kialakulása, a gyűjtőszennvedély. Nevelési feladatainkat döntően ezek a sajátosságok határozzák meg. Ezen jellemzőkre támaszkodva történhet az alapkészségek fejlesztése, az ismeretek bővítése. Iskolánk igyekszik egyre jobban figyelembe venni és eredményesen kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási stílusbeli különbségeket. Ennek érdekében a tehetségesebb tanulóinkat a tanórákon differenciáltan foglalkoztatjuk. Ugyanakkor a lassabban haladók számára felzárkóztató foglalkozásokat tartunk (pl.: szaktárgyi, differenciált készségfejlesztő foglalkozások, mentálhigiénés tevékenység).

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék nemzeti kultúránkat. Magyar irodalom, valamint környezetismereti óráinkon, tanulmányi kirándulások alkalmával kiemelten fontos szerepet kap ez a terület.

4.4. Kiemelt nevelő-oktató-fejlesztő feladataink az alsó tagozaton

- az önbizalom, a pozitív énkép alapozása,
- az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a beilleszkedési szokások kialakítása,
- az alapképesség (írás, olvasás, számolás) kialakítása,
- alapvető szocializációs készségek kialakítása,
- hagyományok megismertetése,
- az egészséges életmód, környezet- és természetvédelem, hazaszeretet a személyiségfejlesztésben,
- a felzárkóztatás megszervezése,
- a tehetséggondozás,
- a kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése,
- a személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése,
- a kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése,
- a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése,
- a társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése,
- a társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása,
- a tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése,
- a tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére,
- az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál,
- a tanulóhoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.

4.5. A pedagógiai feladatok megvalósítása az 5-6. évfolyamon

Az 5. osztály „nyújtott átmenetet” képez az alsó és a felső tagozat között. Fokozatosan lezáródik az 1-4. évfolyam modulokra épülő tanulásszervezése, és melyet szakaszosan felvált a hagyományos, a felső tagozaton folyó nevelő-oktató-fejlesztő napirend. Az alsó tagozat módszertanát, tanulásszervezési módjait további alkalmazzuk, hogy az alkalmazható tudás megszerzésének lehetősége megmaradjon felső tagozaton is.

Feladatunk elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: a szociokulturális és az életkori és egyéni jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatok követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

4.6. A pedagógiai feladatok megvalósítása a 7-8. évfolyamon

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás-fejlesztés alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. Hangsúlyt helyezünk a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazására, a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztésére.

Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanulás-tanítási folyamatban előtérbe kerül a verbális szint, de tanulóink motivációjának, egyéni képességeinek és lehetőségeinek megfelelően differenciáltan jelen van a manipulációs és képi szint is.

4.7. A kiemelt feladatok megvalósításának elvei

A Nemzeti Alaptantervben az életkori szakaszokhoz igazodó, általános fejlesztési követelményeket figyelembe vesszük, viszonyítási alapnak tekintjük, és törekszünk azok megvalósítására. Az életkorhoz rendelt általános fejlesztési követelmények eligazítást adnak a helyi tantervhez, a tantárgyak tanterveihez, valamint a taneszközök kiválasztásához is.

Jól működő, modern iskolaként elengedhetetlennek tartjuk pedagógiai feladataink megvalósításához:

- az egyéni különbségeket tiszteletben tartó differenciáló oktatást,
- tanórákon a minél több érzékleti modalitás bekapcsolódását (a verbális-auditív tananyagátadás mellett elsődleges a vizuális információ átadás),
- IKT eszközök kiemelt használatát,
- tanórák közbeni mozgásos formák beépülését,
- teljesítményorientáltság csökkentését, versenyhelyzetek kerülését, illetve
- differenciált követelményszintek kidolgozását.

Az egyes tantárgyak részletes követelményeinél figyelembe vesszük:

- A tantárgyi követelmény és a minimális teljesítmény elérésére hosszabb időt tervezünk.
- Személyi támogatást biztosítunk (pedagógus, gyógypedagógus, asszisztensek), hogy a differenciált tananyag feldolgozással tanulóink eljussanak a tantervi célig.
- A követelmények egymásra épülésére, a fokozatosságra, a megfelelő gyakorlásra, ismétlésre kiemelten figyelünk.
- A követelményeket az adott csoport tanulóinak teljesítményszintjéhez igazítjuk, számolunk az alulteljesítők egyéni fejlesztésével, megsegítésével.

A felfelé történő differenciálás tartalmát, formáját és módját, követelményszintjét a nevelőtestület határozza meg.

Programunkban az 1-4. évfolyamot felölelő szakaszt hangsúlyozottan az egyéni és kiscsoportos fejlesztés lehetőségeinek biztosítására kívánjuk fordítani. Kiemelt fontosságú a

pszichés funkciók fejlesztése, a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

A második szakaszban, 5-8. évfolyamon a tanulók fejlesztése az előző szakasz eredményeire épül: a megismerési módszerekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra.

5. AZ SNI ÉS BTMN TANULÓK TANÍTÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYELVEINK

Iskolánk tanulói részint egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényűek (SNI) részint pedig beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdenek.

Valójában erősen heterogén képet mutató tanulóink mindegyike más-más kompozícióban szenved el a sérültség és lemaradás nyomait.

5.1. Az SNI és BTMN tanulók nevelésének-oktatásának irányelvei:

- Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- A NKT meghatározott időkeret szerint történik a habilitációs és rehabilitációs fejlesztés.

5.2. A nevelési-oktatási-fejlesztési alapelveink

Iskolánk tanulóinak folyamatos gyógypedagógiai megsegítése sajátos képességmintázatú fejlődési lehetőségeitől, mértékétől, dinamikájától függ. Fejlesztésük az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel a tanulóval, valamint az osztályfőnökkel történő folyamatos és rendszeres egyeztetéssel történik. Alapellátás nálunk az iskolapszichológiai gondozás,

szülőkonzultáció. Szükség esetén utazó gyógypedagógus segítségét is igénybe vesszük pedagógiai szakszolgálatától.

Tanulóink fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján zajlik a tanév során. Egyrészt komplex fejlesztést szolgáló foglalkozásokon, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó, differenciáló tevékenységrendszer keretében történik. Harmadrészt művészetterápiás szemléletű tevékenységi köreink közvetve jótékony hatást fejtenek ki az idegrendszer érésére. Ennek formái az ének-zene, a rajz-vizuáliskultúra, kerámia, mese-és drámajátszás szakköreink. Továbbá a mozgásfejlesztés, mely többféle mozgásterápia elemét foglalja magában, így az Ayres, Alapozó, Reflextorna, Mozgáskotta, és Homloklebeny torna rendszere.

A tanulók fejlesztésénél törekszünk:

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására,
- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra,
- a fejlődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás-fejlesztés folyamatában kiemelt jelentőségű:

- a tananyag adaptálása,
- tanulásmódszertani elemek beemelése,
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, páros-munkák, projektmunka biztosítása,
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás,
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége,
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának,
- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából,
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele,
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése,
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez,

- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása,
- átlátható és érthető szabályok kialakítása,
- szülők folyamatos bevonása, a partnerség preferálása, és
- a gyermekkel foglalkozó összes szakember munkájának team-szerű összehangolása.

5.3. Fejlesztési területek

5.3.1. Olvasási zavar

Az olvasási zavar (diszlexia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő értő olvasás készségének kialakításával az olvasóvá válás elősegítése tanulóinknál.

Fő célkitűzéseink:

- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a magyar nyelv ortográfiai sajátosságait figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása,
- biztos szóolvasás kialakítása mind valódi, mind álszavak esetében,
- olvasás fluenciájának/gördülékenységének elősegítése,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- szövegértési stratégiák kialakítása,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, a tanulás támogatása pl. képekkel, gondolattérképpel, nyomtatott óravázlatokkal, bemutatók rendelkezésre bocsátásával, a szövegek auditív felkínálásával (pl. hangfájlok szerkesztése, hangoskönyvek, optikai karakterfelismerés stb.), gépírással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- speciális olvasástanítási program alkalmazása, (Meixner program)
- a diszlexia redukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása, (Meixner program, NILD program)
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,
- verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,
- modalitásspecifikus integráció fejlesztése,
- különböző észlelési funkciók fejlesztése.

5.3.2. Az íráskép zavara

Az íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő íráskészség kialakítása, annak elősegítése, hogy a tanuló képes legyen használni az írott nyelvet (akár folyóírás, akár nyomtatott írás, akár gépírás verziókban) a kommunikáció, ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Fő célkitűzéseink:

- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés),
- speciális írásmozgást fejlesztő módszerek alkalmazása az alaki diszgráfia reedukációjára (NILD program)

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata,
- megfelelő testtartás kialakítása az írás során,
- a mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése,
- a vizuomotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése,
- célirányos mozgások fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, praxiára/célirányos mozgások kivitelezésére,
- a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- a végrehajtó működés fejlesztése, különös tekintettel a motoros output optimalizálására.

5.3.3. A helyesírás zavara

A helyesírás zavara (diszortográfia) esetében kiemelt feladat az írott nyelv ortográfiájának/helyesírásának tudatosítása, lehetőség szerint a fluens/gördülékeny íráskészség elérése, az önellenőrzés különböző módjainak (pl. infokommunikációs technológia, helyesírás-ellenőrző és -javító szoftver) készségszintű elsajátítása.

Fő célkitűzéseink:

- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a fő helyesírási szabályok begyakorlata (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógiás stratégiahasználat kialakítása,
- önmonitorozás, önellenőrzés rögzítése,
- a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,
- beszédpercepció fejlesztése,
- verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,
- modalitás-specifikus integráció fejlesztése,
- hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

5.3.4. Számolási zavar

A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

Fő célkitűzéseink:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,

- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellezés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése,
- a diszkalkulia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

5.3.5. Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a figyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében. Cél, hogy az ismeretszerzés és alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztályteremből kikerülve a hétköznapi színtereken is megvalósuljon.

Fő célkitűzéseink:

- a figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással,
- team-munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,

- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- önbecsülés és pozitív énkép kialakítása,
- szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése,
- feladat kivitelezés idői és téri struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- ADHD esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése,
- a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása,
- a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése,
- a figyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása,
- speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan,
- koncentráció fejlesztése,
- utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése,
- a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése,
- mozgáskoordináció, biztonságos mozgáskivitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

5.3.6. Magatartásszabályozási zavar

A magatartásszabályozási zavar esetében kiemelt feladat a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

Fő célkitűzések:

- az önszabályozás fejlődésének támogatása pedagógiai eszközökkel,
- kihívást jelentő viselkedések/viselkedésproblémák csökkentése,

- adaptív viselkedés, szabálykövetés, szabálytartás kialakulásának támogatása,
- társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

- düh- és agressziókezelés fejlesztése,
- érzelemfelismerés és érzelmkifejezés fejlesztése,
- kommunikáció fejlesztése,
- konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,
- megküzdési képesség fejlesztése,
- figyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások egyes elemeinek alkalmazása pedagógiai helyzetben,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása (napirend),
- tevékenységek végzésének, iskolai feladatok teljesítésének lépésekre bontása (folyamatábra/forgatókönyvek),
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

5.3.7. Az érzelmi és szociális működés zavarai, autizmus spektrum zavarok

Diákjaink között található érzelmi és szociális zavarral, illetve autizmus spektrum zavarral küzdő is. Felkészültek vagyunk ezen zavarok enyhe formáinak kezelésére, illetve a jól funkcionáló, jó értelmi képességű spektrum zavarral élő tanulók oktatására, nevelésére.

Ezen tanulók nevelő-oktató-fejlesztő munkánkban az alábbi alapelvek érvényesülnek:

- A nevelés-oktatás-fejlesztés alapja a tanulóink egyéni szükségleteinek megértése, figyelembevétele.
- A komprehenzív, fejlődési-viselkedéses-oktatási és kognitív-viselkedéses megközelítést alkalmazó módszertanok egyénre szabott alkalmazását tartjuk

szükségesnek. A kognitív-viselkedéses megközelítésen alapuló módszereink adaptív gondolkodási és viselkedési stratégiákat tanítanak.

- A tanulóink sérülésspecifikus támogatása a rehabilitációs-rehabilitációs órákon és az iskolai élet minden színterén, valamennyi tanórai és tanórán kívüli helyzetben megvalósul, mivel a szociális interakciók, a kommunikáció értését és használatát kívánó helyzetek átszövik az iskolai életet.
- A családdal való folyamatos együttműködésünk, kapcsolatunk a sikeresség egyik alapfeltétele. Célunk a család terheinek csökkentése, a kölcsönös információnyújtás, a módszerek otthoni és intézményi alkalmazása közötti folyamatosság biztosítása.
- A tananyag kiválasztásánál figyelünk arra, hogy felnőtt életük során is alkalmazni tudják az itt szerzett ismereteket.
- A tanulóink túlterheltségének elkerülése érdekében az információkat szűrjük, egyszerűsítjük, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos problémamegoldási módszerek tanítása.

5.4. Állapotmegismerés – szakértői vélemény-iskolai szintű felmérésünk

A területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat diagnózisa kiindulási alapul szolgál, mely átfogó – biopszicho-szociális – szemléletet képvisel. Korszerű tesztekkel és vizsgáló eljárásokkal történik meg a keresztmetszeti kép és az élettörténet feltérképezése, a diagnózis megállapítása és a támogatási, fejlesztési terv elkészítését megalapozó javaslat kialakítása. Ezt iskolai belső felméréseinkkel teszünk teljessé. Az állapotmegismerés gyógypedagógiai pszichodiagnosztikai tevékenység. Iskolai mérőrendszer csomagunk az iskolába lépéstől kezdve a kimenetig időszakosan (tanévente kétszer) méri a figyelem, a percepció, a mozgás-fejlettség, és a kognitív funkciók tanuláshoz szükséges szintjét. Az ADHD és a magatartásszabályozás zavarai alá tartozó diagnózisok megállapítása pszichiátriai szakorvosi kompetencia, melyet a szakértői vizsgálat felhasznál az SNI státusz megállapításához vagy kizárásához. A diagnózisalkotás fontos része a gyermekpszichiátriai vizsgálat (ADHD és

magatartásszabályozási zavar esetén), szükség esetén kiegészítésként gyermekneurológiai, fül-orr-gégészeti, valamint gyermekszemészeti vizsgálat, továbbá az ezekhez kapcsolódó beavatkozások és rendszeres kontroll.

A fentiek alapján egyéni fejlesztési tervet készítünk, melyet három havonta revidálunk és kiegészítünk.

5.5. Habilitáció/rehabilitáció

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus, fejlesztőpedagógus bevonásával történik intézményünkben és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről tájékoztatást kapnak a szülők, az osztálymunkában részt vevő pedagógusok, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére. A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt. A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata a tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozás mellett.

6. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

Helyi tantervünkben kiemelten kezeljük a tanulók mozgásállapotának javítását célzó tevékenységeinket. A törvény által előírt óraszámokon felül mozgásterápiában részesülnek, valamint az örömteli mozgásra szánt időkeret beépül az alap kultúrtechnika moduljaiba is, figyelembe véve a tanulók életkorából adódó egyéni igényeiket.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg az alábbi módon:

6.1. Alsó tagozat

A mindennapos testnevelés a mozgásfejlesztés modulban (pl. alapozó torna, néptánc, népi játékok, körjátékok) jelenik meg.

Fejlesztő pedagógus segítségével mind a nagymozgásos mind a finommotorikus mozgásos tevékenységek tanórákhoz köthetőek az alsó tagozaton. A betűk, számok (újra) tanításánál a játékos mozgástevékenységek alkalmazhatóak.

A mindennapos mozgásfejlesztésnek összhangban kell lennie a különböző tanulási nehézség korrekciójával is. Különös fontosságot tulajdonítunk a két agyfélteke integrációjára, a nagy és finommozgások algoritmikus ismétlődésére, illetve a művészeti és reál modulok elemeinek használatával, amelyet az egyéni és az osztály képességeihez igazítunk nagy hangsúlyt fektetve a közösségi játékok alkalmazására is (kudarctűrés növelése, kooperáció, érzékenyítés).

A mozgásfejlesztés az adott nap tanóráihoz igazítva történik.

6.2. Felső tagozat

A testnevelés és azon keresztül az egészséges életmódra nevelés mindig is kiemelt részét képezte iskolánk pedagógiai munkájának. A testnevelés és a sport fontos eszköze a tanulók testi, szellemi és személyiségbeli fejlődésének egyaránt.

Célja a mozgáskészség, a helyes testtartás, a motoros (koordinációs és kondicionális) képességek fejlesztése mellett, a sportágtörténeti és sportági szabályismeretek megalapozása, a rendszeres testmozgás és sportolás iránti kedv és igény megteremtése, a szociális és érzelmi képességek (kudarctűrő képesség, konfliktuskezelés, fegyelem, csapatmunkában történő részvétel, együttműködés) fejlesztése, valamint a tanulás segítése.

Az iskolánkba jelentkező tanulók testnevelés területén megszerzett képességei rendszerint hiányosak, évfolyamukhoz, életkorukhoz képest lemaradást mutatnak. Motoros nyugtalanság, impulzivitás, a viselkedés kontroll zavara, valamint lelki, ill. szociális instabilitás jellemzi őket.

A testnevelés foglalkozások egyik fő jellemzője a játékorientáltság. A testnevelés és sportjátékok célja az örömszerzés, sikerélmény, pozitív impulzusok közvetítése, melyeknek szerepe kiemelten fontos a kezdeti célok elérésében, vagyis a traumatikus élmények oldásában és a lelki harmónia megteremtésében is. A játékok mozgásanyagának élménypedagógiai foglalkozások is részét képezik, így alkalmassá válnak a magatartási, beilleszkedési, érzelmi problémák kezelésére, a tanulók saját maguk és társaik alaposabb megismerésén keresztül, közösségben történő szerepvállalás és közös cselekvés segítségével.

A mindennapos testnevelés tanulóink számára felzárkóztatás és hiánypótlás is egyben, különös hangsúlyt fektetve a koordinációs képességek és az alap mozgások területére. Az idegrendszeri érés megkésettisége és időbeli csúszása miatt az alap (csecsemő és kisgyermek kori) mozgásminták erősítése kiemelt jelentőséggel bír iskolánk tanulóinál, ezért a testnevelés hagyományos mozgásanyagát kiegészítik az idegrendszer fejlesztésére irányuló, alapozó mozgásfejlesztő foglalkozások, melyek segítik a mozgás készség mellett a tanulási (írás, olvasás, beszéd) készségek javulását is. A képességfejlesztő feladatok gyakran nem direktben, hanem játékokba rejtve jelennek meg a foglalkozásokon.

A mindennapos testmozgást, rendszeres tanórán és iskolán kívüli programok is színesítik:

- házi sportversenyek
- sportnapok
- túrák, kirándulások
- intézmény, múzeumlátogatások, stadion túrák,
- edzés, mérkőzészátogatások
- korcsolya, jégkorong, horgászfoglalkozások

Mindezek mellett a mozgás, ill. játékos vetélkedők állandó részét képezik az egyéb jellegű iskolai rendezvényeknek (nemzeti ünnepek, farsang) is.

7. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK SZABÁLYAI

Választható foglalkozások a mindenkori tantárgyfelosztás alapján tervezhetőek.

A tanulók szabadon választhatnak minden tanév elején az iskola által felkínált szakkörök, felzárkóztató, felvételi előkészítő, tanulástechnikai foglalkozások kínálatából. A

foglalkozásokra minden tanév elején, szeptember 15-ig kell írásban jelentkezni az osztályfőnöknél.

A választott foglalkozásokon a részvétel ugyanúgy kötelező, mint tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon.

8. A pedagógusválasztás szabályai:

Intézményünkben pedagógusválasztásra, pedagógus létszámunk és a tantárgyfelosztásunk miatt korlátozott a lehetőség.

Hátrányos helyzetéből, a kortársaihoz illeszkedni nem tudó, életkora, nehezített zavarai miatt tanulóinknak lehetőségük van a tantestület tagjai közül mentortanárt választani maguknak.

9. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Az iskolánkban folyó nevelő- oktató-fejlesztő munka tágabb értelemben vett célja, hogy minden tanuló saját lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi, erkölcsi és testifejlődésében egyaránt. A szűkebb értelemben vett cél, hogy a kialakított mérési, értékelési rendszerben mérjük fel, hogy az iskola tanulói az adott évfolyamon, illetve a meghatározott mérési szakaszban hogyan tettek eleget az iskola helyi tantervében előírt követelményeknek. Nagy hangsúlyt fektetünk a diagnosztikus és a fejlesztő értékelés szerepére és jelentőségére. Ismernünk kell a kiinduló állapotot ahhoz, hogy megfelelően tervezni tudjuk a folyamatos fejlesztést.

9.1. Az iskola értékelésének alapelvei

Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére:

- Az ismeretek, készségek, a tantárgyi követelmények elsajátításának szintjére.
- A képességek, készségek, a személyiség fejlődésére.
- A tanórai és tanórán kívüli magatartásra.

- A szorgalomra – ezen belül a felkészülésre, feladatvállalásra, feladatvégzésre, a szükséges felszerelések meglétére.
- Szabálytiszteletre, felelősségvállalásra, viselkedésre.
- A korábbi teljesítményekhez képest megmutatkozó fejlődésre.
- Az értékelésnek minden esetben a méltányosság elveihez kell igazodnia.

9.2. A mérési, értékelési rendszer szempontjai: (Mit értékelünk?)

- Alapja a tanulók folyamatos megfigyelése.
- A követelményeknek megfelelően az adott évfolyamon, adott időszakban megszerzett ismereteket és alkalmazásukat feladatmegoldásokban.
- Az alkalmazáshoz szükséges tények, fogalmak ismeretét.
- Logikus gondolkodásra való képességet.
- Önálló ismeretszerzési képesség szintjét.
- A tanulók teljesítményének egyenletességét.
- Munkájával kapcsolatos igényességét.
- A feladatokhoz való hozzáállást, motiváltságot, motiválhatóságot.
- A tantárgyhoz való viszonyt.
- Viszonyítást az eddigi teljesítményhez.
- Viszonyítást a helyi és országos standardhoz.
- Gyűjtőmunkát.
- Készségtárgyaknál az egyéni adottságokhoz viszonyított teljesítményt.

9.3. Szöveges értékelés

Iskolánkban az 1-4. évfolyamon szöveges értékelést is adunk az érdemjegyek mellett félévkor és év végén is a törvényi előírásokhoz igazodva.

A 2021-2022 tanévtől felmenő rendszerben a szöveges fejlesztő értékelés minden évfolyamunkon bevezetésre kerül az érdemjeggyel való osztályzás mellett.

9.3.1. A szöveges értékelés kritériumai:

- az értékelés a gyerekért, és elsősorban a gyerekeknek szóljon,

- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretét,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, segítse a későbbi társadalmi beilleszkedést,
- a gyermek lehessen aktív részese a saját fejlődésének, fejlessze a teljes személyiségét, reális önértékelését,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

9.3.2. A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények:

- minősítés-központúság helyett fejlesztés központúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között,
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni,
- konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját,
- nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

9.3.3. A szöveges értékelés elvei (pedagógiai és módszertani szabályok):

- A szöveges értékelés elsősorban a gyerekeknek, és természetesen a szülőknek is szól. Ezért a szöveg megformálása egyes szám 2. személyben íródik.
- Mindig törekszünk arra, hogy az egyértelmű, pontos, nyelvi és stilisztikai szempontból igényesen megfogalmazott, érthető legyen.
- Elvárjuk, hogy a gyerek legyen aktív részese a saját fejlődésének, vállaljon felelősséget, szerepet saját tanulásában.
- Az értékelés legyen személyre szabott, differenciált, konkrét, a diákok valódi figyelmet, odafordulást, segítőkészséget tapasztalhassanak a pedagógus részéről.
- Az értékelés döntően személyre szóló, fejlesztő legyen, vagyis a tanuló aktuális teljesítményét saját korábbi teljesítményéhez kell viszonyítani.
- Mindig vegyük figyelembe a gyerek önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit, hogy reális és méltányos értékelést tudjunk adni.

- Értékelésünk legyen előremutató, az elérendő célhoz konkrétan utat mutató. Segítsük gyerekeinket arra nézve: hogyan emelhetné tudását, teljesítményét még magasabb szintre.
- Minden jelentősebb tanulói megnyilatkozásra reagálni kell. Minél több pozitív visszajelzést kell adni.
- Törekszünk arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a gyerekekről.
- A kudarc okozta szégyen, feszültség kerülendő, de magával a kudarccal, szembe kell nézni, a szöveges értékelés kritikát, negatívumot is tartalmazhat. Ugyanakkor észre kell venni a gyerek próbálkozását, a nehézségekből való kilábalás szándékát is.
- A szöveges értékelés írásakor tudatában vagyunk annak, hogy mintát adunk a gyerekeknek az értékelés, kritika, visszajelzés kommunikációjára, alapvetően járulunk hozzá saját önértékelésük, értékrendjük kialakulásához.

9.3.4. A szöveges értékelés szempontjai:

- Az értékelésnél figyelembe vesszük az érzékszervek fejlettségi állapotát.
- Tartalmazza a tanuló tanulásra vonatkozó jellemzőit: tanulási stratégiája, tanulási stílusa, motivációja.
- Tartalmazza a tanuló eszköztudására vonatkozó minősítését (olvasás, írás, számolás).
- Tárja fel a tanulói önismereti jellemzőit.
- A tanulásszervezés függvényében foglalkozunk az egyéni és társas tanulásban való egyéni szerepvállalással.
- Figyelembe vesszük az egyéni különbségeket.
- Az értékelés törekszik a közérthetőségre mindenki számára.
- Figyelembe vesszük a szülők, gyerekek értékeléssel kapcsolatos megjegyzéseit, meglátásait.
- Módot adunk arra, hogy a tanulók, szülők véleményt nyilváníthassanak értékelésünkről.
- Az alsó tagozaton a tanulók teljesítményét szóban és érdemjeggyel, illetve félévkor és év végén az osztályzat mellett szöveges értékeléssel is értékeljük. Az értékelést a tanítók, szaktanárok, gyógypedagógusok és fejlesztő terápiát folytató szakemberek együttesen végzik.

9.4. A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen vagy osztályzattal értékeljük.

A szöveges értékelés területei:

- kitartó szorgalom, illetve annak hiánya az adott tantárgyban,
- kiemelkedően jó vagy visszaeső tanulmányi teljesítmény,
- feladattudat, figyelmes munkavégzés az órán,
- órai munkák, órai aktivitás, illetve passzivitás, valamint
- íráskép, füzetvezetés.

9.4.1. Érdemjeggyel történő értékelés:

- dolgozat
- teszt
- feladatlap
- összefüggő szóbeli felelet
- memoriterek
- szövegértés
- kiselőadás
- bizonyítás, igazolás, elemzés
- beszédkésztség
- nyelvi szerkezet alkalmazása
- tanulók által készített produktumok
- gyűjtőmunka, kutatás
- házi dolgozat
- szorgalmi feladat

Érdemjeggyel történő értékelésnél a tanulóval nem csak az érdemjegyet közöljük, minden esetben indokoljuk is, hogy milyen pozitívumai, hiányosságai voltak a teljesítményének. Figyelembe kell venni azt is, hogy a tanuló képességei hogyan változtak (fejlődtek-e vagy hanyatlottak) az előző értékelés óta.

9.4.2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, értékelés, minősítés formái

Az értékelési funkciók meghatározása (diagnosztikus, formatív, szummatív értékelés)

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre,

folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre. A szöveges értékelés mindhárom funkciót képes konkrétan és differenciáltan ellátni.

9.4.2.1. Diagnosztikus értékelés

Diagnosztikus, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés.

Diagnosztikus értékelést végzünk:

- a tanítási – tanulási szakasz elején az előzetes készségek és tudás felmérésére,
- a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztására,
- tanulási problémák esetén az okok feltárására,
- kiinduló, kezdő szint megállapítására 1-1 tanítási ciklus megkezdésekor, valamint
- új tantervi téma kezdetén, illetve 1-1 téma lezárása előtt.

A diagnosztizáló eredményvizsgálat célja nyilvánvalóan nem a minősítés (osztályozás). A diagnosztikus értékelést nem minősítjük érdemjeggyel, százalékolással fejezhetjük ki a tanuló teljesítményét. Elsősorban a diagnosztizáló eredményvizsgálattal tudjuk nyomon követni a tanulók fejlődését, illetve tudjuk regisztrálni azokat a területeket a tanulóknál, ahol korrigálásra van szükség. Így tudjuk személyre szólóan végezni a képességfejlesztést.

9.4.2.2. Formatív értékelés

Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget nemcsak a pedagógusnak, hanem szülőnek, diáknak. A formatív értékelés célja iskolánkban elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében.

A folyamatos információgyűjtés, a tanítási – tanulási folyamat állandó kísérője. Célunk a hibák azonosítása a tananyagon belül, megoldási módok kialakítása. Fejlesztő hatású, egyénre vonatkozó, elősegíti az eredményes tanulást. Alkalmas az önellenőrző, önértékelő képesség fejlesztésére is. Érdemjeggyel nem minősítjük.

Eszközei lehetnek: pontozás, százalékolás, csillag, taps, tárgyjutalom, szöveges kártya,

szóbeli, írásbeli elemzés stb.

Módjai lehetnek: megfigyelések adatainak lejegyzése, munkafüzeti feladatok, teszt, összefoglaló kérdésekre adott válasz, „Gondolkodj és válaszolj” feladatainak megoldása, írásbeli munka.

9.4.2.3. Szummatív értékelés

Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, szülőnek, tanulónak ad információkat. pl. a témazáró dolgozatok, év végi felmérések.

A tanulók fejlődésének átfogó minősítése. Adott tanítási – tanulási szakasz lezárásakor az elért tudásállapot rögzítése, viszonyítás a követelmények tükrében az induló tudásállapothoz. Legtöbb esetben osztályozással, bizonyítványadással, értékelő lap kitöltésével, szelekcióval, esetenként felelősség megállapításával is együtt jár. Nagyobb tanulási témák, időegységek végén (negyedév, félév, háromnegyed év, tanév vége) alkalmazzuk. A tanulási témák végén, témazárók során a tanulók értékelése után fontos, hogy a folyamatát is értékeljük. A folyamat értékelése pedagógiai döntéseket tesz szükségessé. Erről

Háromféle döntés születhet:

- A tantervi témát a tanulók kielégítően elsajátították, a továbbhaladáshoz szükséges minimális követelménynek eleget tettek. A tanítás – tanulás ebben az esetben a tanmenet szerint folytatható.
- A tantervi témát a tanulók átlagosan sajátították el, de az ingadozás túlságosan nagy. Ilyen esetben a tanulók meghatározott csoportjaival differenciáltan korrekciót kell végezni.
- A továbbhaladáshoz szükséges minimális követelményt a tanulók többsége nem teljesítette. Ekkor új módszerek alkalmazásával újra tanításra van szükség tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozás keretében.

A folyamat során lehetőséget kell biztosítani az önértékelésre.

9.5. Az értékelés tantárgyi elvei:

- A tovább haladáshoz szükséges minimális követelményt minden területen teljesítenie kell a tanulóknak.

- Az értékelés tükrözi a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítésviszonyát, a fejlődésben elért eredményt.
- Feltárja az elmaradás, a hibák okait.
- Hangsúlyozza a pozitívumokat.
- Folyamatos, rendszeres, visszajelzést ad a tanulónak, segíti az előrehaladást.
- Objektivitásra, kiszámíthatóságra, méltányosságra törekvő.
- Sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást.
- Változatos: vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a személyiség típusokat, alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket.

9.5.1. A tantárgyi osztályzatban nem jelenhet meg:

- a felszerelés hiánya,
- a tanuló tanárral szembeni magatartása, és
- órai magatartása.

Az órai fegyelmezetlenség nem torolható meg röpdolgozat íratásával.

Alsó tagozatban 4. évfolyam első félévéig szöveges értékelés mellett érdemjeggyel is értékelünk. A szöveges értékelésnél figyelünk arra, hogy a műveltségterületek tananyagtartalmainak értékelését egyes szám 2. személyben fogalmazzuk meg, így a tanulók és a szülők egyaránt értelmezni tudják a pedagógiai szakkifejezéseket.

A szöveges értékelés, a tanulók mérési eredményei és munkái, legjobb rajzai, egy-egyprojekt írásos anyaga portfólió-jelleggel kerül évről-évre az értékelő dossziéba.

9.6. A tanuló félévi és tanév végi értékelése

A tanulók értékelése a köznevelési törvény 54. § (2) bekezdése szerint történik:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),

- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az etika/hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése is a fentiek szerint történik.

A tanulóknak félévente minimum öt osztályzatot kell kapniuk minden tantárgyból.

A tanévet több tanítási blokkra osztottuk fel. Ezen tanítási blokkok alkalmazkodnak a mindenkori tanév rendjéhez, az oktatási szünetek ritmusához, illetve a tavaszi időszakban az ünnepeinkhez, néphagyományainkhoz, így 5, egyenként 6-8 hét hosszúságú blokkról van szó. Az első tanítási blokkot (szeptember-október) az őszi szünet, a másodikat (november-december) a téli szünet, a harmadikat (január-február) a farsangi hét, a negyediket (március-április eleje) a tavaszi szünet, míg az ötödiket (április vége-június közepe) a nyári szünet kezdete zárja. A tanítási blokk vége egy nagyobb tanítási szakasz lezárását jelenti. Az eltelt hetek információi, és a havi értékelés osztályzatai alapján záró osztályzatot kapnak a gyerekek.

A tanítási blokk végén kialakuló érdemjegyek alapján állapítjuk meg a félévi és év végi osztályzatokat.

Az ellenőrzés, értékelés egész évi folyamata a gyerekek fejlesztését szolgálja. A többszintű számonkérések folyamatos visszajelzést biztosítanak a gyermek egy-egy tantárgy tanulásában az év során elért eredményeiről.

A szummatív értékelés szükséges a gyerekek adaptálási lehetőségének biztosítása érdekében.

Iskolánkban az oktatás többnyire kiscsoportos szervezeti formában zajlik. A gyerekek különböző lehetőséget kapnak közös munkára, tevékenységre. Tanulópárokban történő munkaformák, olyan kiscsoportos munkaformák, ahol minden tanulónak fontos feladata van (felelős, aki koordinálja a csoport munkáját, szószóló, időfigyelő, írnok). A csoportmunkák közös értékelése nagy nevelőértéket rejt magában. Javítja a gyerek önértékelését, megtanulja mások munkájának elismerését, megbecsülését. Az együtt tanulás sikerei növelik a tanuláshoz való jobb viszony kialakulását.

9.7.Értesítők

Az iskola az osztályzatokról és a szöveges értékelésekről a tanulókat és gondviselőiket félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. A tanulók évközi osztályzatairól az elektronikus naplóban kap értesítést a tanuló és gondviselője.

10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Intézményünkben a törvény által megadott óraszámokat kihasználva a csoportbontásokat és egyéb foglalkozásokat a mindenkori tantárgyfelosztásában jelöljük. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a készségek-képességek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A törvényi lehetőséget kihasználva - mely szerint a tananyag 10%-ának tartalmi többletét szabadon használhatják fel - az intézményünk képességfejlesztésre, gyakorlásra fordítja.

Az alsó tagozat összevont osztályaiban (1-2. és 3-4.) a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat bontásban szervezzük meg.

A hagyományos iskolai rendszerű - tanórákat követő, napi házi feladat elkészítését és a másnapi felkészülést biztosító - rendszeres (napi délutáni) napközi és tanulószobai foglalkozások szervezésénél figyelembe vesszük a szülői igényeket. Az alsó tagozaton a gyermekek felkészülése iskolai keretek között zajlik. A gyerekek készség és képesség szintjéhez igazított tanulási blokkok közötti napközis foglalkozások lehetővé teszik a közös, illetve az egyéni feladatok, felzárkóztatások, fejlesztések tevékenységét. A homogén, illetve heterogén csoportbontás, tanulópárok kialakítása, ezek tantárgyakhoz és a csoport képességeihez, helyzetekhez való rugalmas igazítása lehetővé teszik a változatos, élményszerű tanulás megteremtését.

Az 5. és 6. évfolyamon hetente több alkalommal épül be az órarend szerinti tanulási tevékenységbe az ún. önálló munka, házi feladat elkészítése.

A 7. 8. évfolyamon az önállóbb, otthoni tanulásra, felkészülésre ösztönzés szakmai előtérbe helyezése a cél, s az iskolai tanórákon és a továbbtanulást előkészítő foglalkozások sajátos megoldásaival, ill. módszereivel igyekszünk az elvárható követelményszintet elérni vagy megközelíteni. Ezen kívül a fejlesztőpedagógusok az általuk vezetett foglalkozásokon, a fejlesztés feladatai mellett korrepetálnak és az aktuális házi feladat elkészítését is segítik.

Az osztályfőnökök feladata a gyerekek heti iskolai vállalásainak, tevékenységeinek szoros nyomon követése, így a tanórán kívüli programokon való részvétel kontrollja is. A heti vállalások, tevékenységek értékelésére pedig a pénteki közösségi nevelés órán kerül sor.

11. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐNEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A fővárosban élő nem magyar nemzetiségű közösségek hagyományrendszerének, nemzetiségi kultúrájának bemutatását, feldolgozását részben közösségi nevelés órán, illetve humán és művészeti tanórai, részben tanórán kívüli keretekben lehetséges megoldani, amelybe külső, az adott nemzetiséghez tartozó, felkészült szakemberek is bevonunk.

Alkalmanként témanapokat tartunk, illetve külső helyszíneken tartott rendezvényeket (kiállítások, hangversenyek stb.) látogatunk meg tanulóinkkal. A tanulmányi kirándulásokon rendszerint foglalkozunk meglátogatott helyszínek nemzetiségi vonatkozásaival is.

Az alsó tagozaton a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú. Nem tanítunk adatokat, meghatározott ismereteket. A tartalmak integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, környezetismeret, technika, művészeti nevelés.

12. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az iskola esélyegyenlőségi helyzetelemzésben megállapított beavatkozást igénylő fejlesztések az intézkedési tervben megfogalmazott beavatkozások a HH, HHH, SNI, BTMN és veszélyeztetett tanulók eredményességének növelésére irányulnak. A tanulók magasabb képességszintre jutása érdekében az alábbi területek fejlesztését kell kiemelt célul kitűzni:

- a tanulók helyes tanulási szokásainak kialakítása,
- helyes társas viselkedések fejlesztése,
- a kognitív képességek fejlesztése,
- a figyelemkoncentrációs készség fejlesztése,
- az olvasás készségek fejlesztése,
- a számolási készség fejlesztése,
- a logikai gondolkodás fejlesztése, valamint
- a kommunikációs készség fejlesztése.

Olyan gyakorlatot építünk ki, amely ellenőrizhető, nyomon követhető, s ami biztosítja, hogy:

- valamennyi BTMN tanuló nyilvántartott legyen (beíratáskor, óvodával kapcsolatfelvétel, a KIR-ben rögzítettek áttekintése),
- valamennyi BTMN tanuló megkapja a fejlesztő/felzárkóztató foglalkozást (egyéni fejlesztési terv, stb.),
- valamennyi – az adott tanulóval foglalkozó – pedagógus megismerje a tanuló szakértői véleményét, különösen a kötelezően betartandó kedvezményeket (hosszabbfelkészülési idő, csak írásban/szóban számonkérés, stb.),
- a tanuló egyéni fejlesztését végző pedagógus a szülővel megteremti az együttműködés lehetőségét (tájékoztatás, közös elvárások, célok, stb.),
- koordinált fejlesztési gyakorlat működtetése: a gyógypedagógus, a fejlesztő pedagógus, az iskolapszichológus és a pedagógus szerepe a fejlesztésben.

12.1. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket. Nevelésünk a helyes értékrend elfogadását, a pozitív életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Megvédi őket – szándékunk szerint – az alkoholizmustól, kábítószer-től, egyéb erkölcsi veszélytől. Legnehezebb a segítségnyújtás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, az szülők életvitele negatív példa a tanulóknak előtt. Az ilyen nehéz esetekben vállalunk fokozott törődést a tanulóval. Iskolánk biztosítja a tanulókat megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket a rászorulóknak érdekében.

12.1.1. Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A tanulók mentális szükségletei megláténi figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése.

12.1.2. Az iskola minden pedagógusa felelős azért, hogy:

- tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal,

- biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört,
- megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen,
- ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt az intézményvezetés felé.

A tanulókat veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie.

13. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

A tanulókról az egész éven keresztül ún. kompetenciákat gyűjtünk. A kompetenciák olyan, a gyerekekre jellemző kizárólag pozitív attitűdök, viselkedésminták, jellemvonások, de akár apró cselekedetek, mondatok, gesztusok, amelyeket az oktatásban-nevelésben részt vevő felnőttek megfigyelnek az egyes gyerekeken. Ezek a megfigyelések történhetnek akár a tanórán, szünetben, egyéb iskolai és iskolán kívüli helyzetekben, sőt az online térben is, és a tanulmányokra, a magatartásra, szorgalomra egyaránt irányulhatnak. A megfigyeléseket az adott gyerekekkel találkozó összes felnőtt közösen gyűjti egy dokumentumba - aminek a pedagógusok számára is szemléletformáló hatása van -, majd ezeket a kompetenciákat meghatározott időközönként összegyűjtve visszajelzi az iskola a gyerek felé.

A módszer segít a gyerekeknek a belső erőforrásaik megtalálásában, felfedezésében és tudatosításában, és még gyengébb teljesítmény mellett is motiváló erővel és a kudarcélmény helyett a pozitív önértékelés sikerével hat.

13.1. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A magatartási, szorgalmi osztályzatok az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezik ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt. Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. Értékeléskor elsősorban a pozitívumok kiemelése, valamint a komplex személyiségfejlesztés az elsődleges feladatunk.

A magatartás és szorgalom jogszabályban előírt minősítési kötelezettségének a tanulót tanító valamennyi pedagógus véleményének a figyelembevételével teszünk eleget, amely során a motiváció kialakítását és fenntartását, az énkép és önismeret formálását tartjuk elsőrendűnek.

A 1. évfolyamtól 8. évfolyam végéig a tanulókat osztályzattal értékeljük.

- Lehetőséget adunk a kiemelkedően teljesítő tanulóknak arra, (ha folyamatosan dicséretesen teljesíti az adott szaktárgy követelményrendszerét legfeljebb egy négyes osztályzata van a tanév során) hogy év végén tantárgyi dicséretet kapjanak a bizonyítványban.
- Azokat a tanulókat, akik valamennyi tantárgyból kiemelkedően teljesítenek egész év folyamán (magatartás és szorgalomból is) díszoklevéllel jutalmazzuk.
- Azoknak a tanulóknak, akiknek a tantárgyi dicséretei 50% +1, nevelőtestületi dicséretet adunk.
- Azoknak a tanulóknak, akik egész évben kiemelkedően teljesítenek, csak egy vagy két tárgyból teljesítenek jól (magatartás és szorgalomból is) - oklevéllel ismerjük el az egész évi munkájukat.
- A javítóvizsga lehetősége adott az eredménytelen teljesítményt nyújtó tanulóknak esetében is.
- 250 órás mulasztás esetén félévkor és év végén a tanuló osztályozó vizsgát tehet.
- Elismerjük annak a tanulóknak a teljesítményét, aki a tanév során nem mulasztott.

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

A tanuló szorgalmának értékelésekor és minősítésekor:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

13.2. A tanulók magatartásának minősítése

A magatartás minősítése igazodjon az életkori sajátosságokhoz. Minősítésének alapja a házirend betartása, a közösséghez, annak tagjaihoz való viszony (önállóság, felelősségérzet, közösség érdekében végzett tevékenység, hangnem, viselkedés).

Tükrözze továbbá:

- a tanuló pozitív és negatív változásait,
- a tanuló fegyelmezetttségét,
- az osztályközösség véleményét,
- az év végén az egész éves munkát.

Példás (5)

Magatartásával, kulturált viselkedésével példát mutat tanórán és tanórán kívül is. A házirend minden pontját tudatosan megtartja, társait is annak megtartására ösztönzi. Kötelességtudó, feladatait teljesíti. Fegyelmezett munkájával pozitív hatást gyakorol a közösség kialakulására. Szívesen vállal közösségi munkát. A felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, udvarias. Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét, másokat is erre ösztönöz. Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4)

A házirend pontjait betartja. A tanórán és tanítási órán kívül is rendesen viselkedik. Feladatokat önként ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti. A közösségi munkában aktív, de nem kezdeményező. A felnőttekkel és társaival kapcsolatos hangneme megfelelő. Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét. Nincs intője vagy megrovása.

Változó (3)

Az iskolai házirendet nem mindig tartja be, az ellen alkalmanként vét. A tanórán vagy a tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik, zavarja a tanítási órákat. Előfordul, hogy felnőttekkel szemben és társaival udvariatlan, durva. A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik. Igazolatlanul mulasztott. Osztályfőnöki, szaktanári intést kapott.

Rossz (2)

Fegyelmetlen magatartásával bomlasztja a közösséget, rendetlen. A házirend előírásait sorozatosan megsérti. Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti. Felnőttekkel és társaival szemben rendszeresen udvariatlan, durva. Az iskolai nevelést, oktatást akadályozza. Több alkalommal igazolatlanul mulaszt. Több szaktanári figyelmeztetést, osztályfőnöki intést vagy ennél magasabb fokú büntetést kapott.

- A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.
- A tanuló magatartását az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való megbeszélés alapján minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- Intézményünkbe a helyi tantervben megfogalmazott általános elvek mellett, mindig szem előtt tartjuk a hátrányos helyzetű tanulóink családi hátterét, nehézségeiket.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

13.3. A tanulók szorgalmának minősítése

A szorgalom osztályozásának alapja a tanuláshoz, a szakmához, a munkához való viszony, köteleességteljesítés, cselekvőképesség, rendszeret, munkafegyelem, törekvés, pontosság. Az osztályozásnál nemcsak a jegyeket, hanem a képességeket is mérlegeljük.

Példás (5)

Tanórákra való felkészülését a rendszeresség, köteleességtudat és pontosság jellemzi. Önművelése rendszeres és többirányú. Érdeklődése az iskolán kívüli tananyagra is kiterjed, ismereteit tanítási órákon is felhasználja. Tanórákon aktív, házi feladatát minden órára elkészíti. A tanórákon kívüli foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken önként részt vesz. Taneszközei tiszták, rendesek, ezeket tanítási órákra mindig el is hozza.

Jó (4)

A tanórákra való felkészülésében rendszeres. Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt. A tananyag iránt érdeklődik, önművelése érdeklődésének megfelelő. Tanórákon többnyire aktív. Többlét feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízásokat teljesíti. Taneszközei tiszták, rendezettek, ezeket tanítási órákra rendszerint el is hozza.

Változó (3)

Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől. Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti. Önállóan, a tanultakat irányítás mellett is pontatlanul alkalmazza. Szétszórtság jellemzi, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik. Érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból lerontja. Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Hanyag (2)

Képességénél jóval gyengébb teljesítményt mutat tanulmányi munkájában. Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan. Feladatait többnyire nem végzi el, a tanultakat nem tudja alkalmazni. Nem hajlandó munkavégzésre, nem törődik kötelességeivel. A tanuláshoz nyújtott tanulói vagy tanári segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül. Csoport és önálló munkában ösztönzésre sem vesz részt. Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek, órákra gyakran el sem hozza azokat. Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.

A tanuló szorgalmát az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való közös megbeszélés alapján - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

13.4. A jutalmazás iskolai elvei

Az a tanuló, aki képességeihez képest, személyiség állapotához viszonyítva egész tanéven át jelentős előrelépést tanúsított a tanulmányi munkájában, magatartásában, és a közösségi munkában, igazgatói dicséretben részesülhet.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári – az év közben elért teljesítményhez kapcsolódik,
- osztályfőnöki – az osztályközösség előtt kapja a közösségi munkáért,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Igazgatói dicséretben a tanévzáró ünnepségen az a tanuló részesül, aki

- minden tárgyból kiemelkedően jó eredményt,
- tanulmányi versenyen, kulturális és sportvetélkedőn az iskola jó hírét növelő I-III. helyezést ért el.

A nevelőtestületi dicséretről a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelezettség teljesítés, kiváló tanulmányi eredmény elismeréseként a nevelőtestület dönt, amelyet év végén a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel és emlékjelvényvel jutalmazhatók.

Jutalmak odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatásaután – az osztályfőnök dönt.

Közösségeknek adható dicséretetek, jutalmak:

A jó közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát a nevelőtestület elismerésben részesítheti. Az elismerés lehet jutalomkirándulás, továbbá színház, film, hangverseny stb. megtekintése. Az elismerésre a munkaközösségek tesznek javaslatot.

13.5. A fegyelmezés iskolai elvei

Ha a tanuló a Házirend előírásait megsérti, kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján – a Szervezeti és Működési Szabályzat 10. fejezetében előírtakszerint – írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az a tanuló, aki kötelességeit enyhébb formában megszegi, felelősségre vonásban részesítendő.

A felelősségre vonás alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára tekintettel – el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő intézkedés hozható:

- szóbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki vagy igazgatói írásbeli intés.

A szóbeli figyelmeztetés lehet:

- szaktanári – a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelés hiány, házi feladat többszöri hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt,
- ügyeletes tanári – a tanítás előtt vagy az óráközi szünetben történt fegyelmezetlenség,
- osztályfőnöki – a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségsszegése és a Házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.

Az osztályfőnöki írásbeli intés az osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést követően adható, kivéve, ha a cselekmény súlya az azonnali intés alkalmazását teszi szükségessé.

Az igazgatói írásbeli intést – a körülmények mérlegelésével – az osztályfőnök kezdeményezi.

14. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

A Nyitott Világ Fejlesztő Iskola a humánszolgáltatások néhány területét kívánja koordinálni, az erre rászoruló gyermekek és családjaik érdekében.

Az iskola szolgáltatásai a következő tartalmi tevékenységekből tevődnek össze:

- hátrányos helyzetű tanulóink tanulási eredményeiben jelentkező egyenlőtlenségek csökkentése,
- köznevelésben résztvevő lemorzsolódás szélére került tanulóknak sikerélmény, produktivitás, hasznosság érzésének és kompetens jelenlétük biztosítása,
- kis létszámú fejlesztés a nevelési, tanulási problémák miatt válságba került gyermekek számára,
- komplex pedagógiai, pszichológiai mérések nyújtása megfelelő szakemberek bevonásával, a gyermekek tanulását, viselkedését károsító tényezők feltárása érdekében,
- kapcsolattartás, együttműködés, alternatív és általános iskolákkal,
- rendszeres segítségnyújtás, tanácsadás szülőknek, pedagógusoknak, családgondozóknak.

Kiemelten fontosnak tartjuk gyerekeink számára biztosítani, kialakítani a kulcskompetenciákat, melyekre szükségük van a személyes önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív állampolgári életükhöz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztatásukhoz.

15. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

15.1. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

15.1.1. Felvétel az iskola első évfolyamára

Beiratkozásra jogosultak köre:

Különleges bánásmódra való tekintet nélkül, minden olyan gyermek, aki számára többségi intézményekbe való beilleszkedés nehézségeket okoz:

- olyan SNI gyermekek, akik számára az intézmény kijelölésre kerül
- BTMN tanulók: esetükben nincs szükség intézménykijelölésre
- azok az első osztályos tanulók, akik beilleszkedési és/vagy tanulási nehézségeik miatt az adott (körzete) intézményben nem képesek tanulmányaikat folytatni. Ebben az esetben, ha szükséges a tanulót átvesszük iskolánkba. Az átvételhez szükséges a szülő, vagy gondviselő beleegyezése, a férőhely megléte, illetve bizonyos esetekben a fenntartó (Közép-Budai Tankerületi Központ) hozzájárulása.
- külön nevelést igénylő SNI tanulók (maximálisan felvehető 2 fő)

Intézményünk működési területe:

Budapest teljes közigazgatási területe, valamint Pest megye Budakeszi és Érdi járásai.

Tekintettel arra, hogy az intézmény fejlesztő iskolaként működik, a beiratkozás alkalmával egy ismerkedő beszélgetésre kerül sor annak érdekében, hogy az intézmény, a tanuló és a szülők kölcsönösen megismerhessék egymást. Munkánk csak a családdal való szoros együttműködéssel lehet sikeres.

A beíráshoz szükséges okiratok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- a pedagógiai szakszolgálat vagy a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság felvételt javasoló szakvéleménye (ha az óvoda a gyermek vizsgálatát javasolta).

15.1.2. Belépés felsőbb évfolyamokra

A szülő a szabad iskolaválasztás jogán gyermekét bármikor átíráthatja másik iskolába.

Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Ha az átvett tanuló iskolájának pedagógiai programja lényegesen eltér az átvevő iskoláétól – pl. más a tantárgyi struktúra –, a tanuló különbozeti vizsgára kötelezhető.

A tanuló átvételéről az adott osztályba járó tanulók létszámának figyelembevételével a szakvélemények és az ismerkedő beszélgetés alapján az iskola igazgatója dönt.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- ha a tanuló tanév közben érkezik, az előző iskolából hozott osztályzatait és mulasztásait igazoló e-napló kivonatát,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén az érvényes szakvéleményt,
- sajátos nevelési igényű tanuló esetén, a gyermek ellátására javasolt intézményt kijelölő érvényes szakértői véleményt.

16. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

Iskolánkban alkalmazott sajátos pedagógiai módszereink célja a hatékony tanulói megismerési, diagnosztizáló technikák segítő-fejlesztő, tevékenységközpontú pedagógiai eszközök alkalmazása a mindennapokban.

A korábbi pedagógiai programok jól bevált végrehajtása során olyan sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk, mint a projektoktatás, témanap/témahét.

16.1. Projektoktatás, témanap/témahét

A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja.

16.1.1. Projekt módszer

- Sajátos tanulási egység, technika, a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi.
- A tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését és kapcsolódási pontját is felfedjék.
- A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett, a saját meglévő képességek, viselkedésformák kipróbálására, és újak kialakítása.
- A projekt módszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

16.1.2. Tantárgyi integráció:

A megvalósítás során elengedhetetlen mindazoknak a tárgyaknak, illetve tudásnak a beemelése, amelyeknek érdeklődésében a téma megjelenik.

16.1.3. A projektek várható pedagógiai eredményei tanulóinknál:

- az adott témával kapcsolatos ismereteik bővülnek
- tudatosabbá válik bennük, hogy elsősorban önmaguk felelősek önmagukért
- fejlődik ez által az önmagukért, és társaikért érzett felelősségtudatuk
- a csoportmunkán keresztül javul együttműködési- és empátikus készségük

16.1.4. Témanap, témahét, ünnepek

Ökoiskolaként az alábbi világnapok köré szervez tematikus napok, foglalkozások az osztálytermi tanulás, illetve akár tantermen kívüli foglalkozások (kirándulások) formájában. Ezzel célunk, hogy az iskola közössége szervesen kapcsolódjon a minket körülvevő természeti környezethez, a tanulóink megismerkedjenek azokkal a jelenségekkel, kérdésekkel, amelyek napjainkban meghatározóak a környezet és annak védelme kapcsán. Ezeken az alkalmakon keresztül ráirányíthatjuk a figyelmet ezekre a területekre, közelebb hozva azt a gyerekek számára, így a környezettudatosság iránti elkötelezettségük is növelhető hosszú távon.

- Az állatok világnapja (október 4.)
- Az erdők és a víz világnapja (március 21-22.)
- A Föld napja (április 22.)
- Európai nemzeti parkok napja (május 24.) –kirándulás tematikájába illeszthető akár
- Környezetvédelmi világnap (június 5.)

A felsorolt projektek konkrétumait, megvalósulásának feltételeit az éves munkaterv tartalmazza.

16.2. Művészeti nevelés

A művészeti tevékenységek gyakorlásának elsődleges célja (akár tanórai, akár tanórán kívüli foglalkozások esetében) az alkotás folyamatának megtapasztalása, melyen keresztül minden tanuló meg- és átélheti, hogy képes értéket létrehozni. Az önkifejezés e formái segítenek a tanulásban megélt nehézségek/kudarok ellentételezésében, ugyanis nem az alkotás milyensége kerül megítélés alá, hanem a folyamatba fektetett energia. Fontos, hogy az alkotásra, valami létrehozására való képesség élménye minden gyermek számára megtapasztalható legyen, alapvető sikerélmény lehetőségét nyújtva. Ennek megvalósítása érdekében a tanulókkal az eszközök lehető legszélesebb skáláját kell megismertetni, minél többféle eszközzel és technikával találkoznak ugyanis, annál nagyobb esélye van mindenkinek a maga számára megfelelő, komfortos, egyéniségéhez passzoló kifejezési formát megtalálnia, amivel szívesen alkot. A cél az iskola minden tanulójának bevonása a művészeti tevékenységekbe, függetlenül az egyéni képességektől, a hangsúly magán az alkotási folyamatban való elmélyülésen, a tevékenység során megtapasztalt élményeken, azok személyiségfejlesztő hatásán van.

Projektek zárásaként az év vége közeledtével minden évben iskolai tárlatot, kiállítást tervezünk, melyre minden tanuló készít egy-egy alkotást (vagy az éves alkotásokból is választhat), amit kiállítunk akár az évvárón is megtekinthető formában.

16.1.1. Zene, képzőművészet, mese és dráma

A művészeti oktatás során a hangsúly elsősorban az aktív részvételen, az alkotási folyamaton és a közösségi élmény, a közösségben való konstruktív részvétel megtapasztalásán van, ahol a cél létrehozni egy olyan teret, ahol a gyerekeknek lehetősége van a minél intenzívebb érzelmi bevonódásra, a művészeti eszközök általi önkifejezésre, belső tartalmaik megélésére és kicsatornázására, az ítéletmentes alkotás szabadságára.

A művészeti oktatás során lehetőség van rugalmasan kapcsolódni a tanórákon tanultakhoz, az ünnepekhez, népszokásokhoz, világnapokhoz, ugyanakkor a gyerekeket aktuálisan foglalkoztató témákhoz, nehézségekhez, problémákhoz is. Az egyetemes művészeti kultúrkincsek megismerése során olyan önkifejezési, nonverbális kommunikációs eszközöket, megküzdési stratégiákat kaphatnak kézhez a gyerekek, melyeket akár belső erőforrásokká lesznek képesek a jövőben alakítani.

17. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánk főleg tanulási nehézséggel, zavarral küzdő tanulóinak sok ismétlésre, gyakorlásra van szükségük ahhoz, hogy az egyes készségeik automatizálódjanak, illetve, hogy a tananyagra hosszabb távon is emlékezni tudjanak. Pedagógusaink vallják, hogy a házi feladatot a tanulóink értelmi képességeihez és lehetőségeihez mérten differenciálni szükséges. Tanulóink részére számos különféle aktivitást biztosítunk, hogy ne csupán megtanulják, hanem túltanulják (a tananyag tovább gyakorlása annak elsajátítása után is) az egyes anyagrészeket, ez feltétele az automatizmus kialakulásának.

A házi feladatoknál az alábbi elveket vesszük figyelembe:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A feladatok önállóan elvégezhetőek legyenek.
- Építünk a gyakorlati, tevékenykedtető feladatok otthoni elvégzésére.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A házi feladat értelmes kiegészítője a tananyagnak.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka napközis, tanulószobai foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok, internet használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

A házi feladatnak **sikeresen megoldhatónak** kell lennie. Ennek érdekében nevelőtestületünk az alábbi közös elvek szerint jár el:

- a tanulók önálló tanulási képességét már a tanórán is fejlesztjük.
- a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához,
- minél több **gyakorlati, cselekvéses** (tárgyak megformálása, gyűjtőmunka..) házi feladat alkalmazása,
- a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlására, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon,
- ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően,
- a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének (a túl nehéz feladat szorongást vált ki), ennek érdekében időnként alkalmazzunk **differenciált házi feladatot**, azaz a tananyagon túlmutató, vagy felzárkóztató jellegű feladatokat jelöljük ki,
- rendszeresen rövid feladatokat adjunk tanulóink terhelhetőségét figyelembe véve.

A házi feladat kijelölésével, meghatározásával az öntevékenységet erősítjük – azt szeretnénk, hogy a tanulók csak annyi segítséget vegyenek igénybe, amennyire szükségük van. Így érhetjük el önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlődését.

Online, digitális felületeket is egyre inkább bevonunk a házi feladatok kiadásába. Az adott témakörökhöz igazodó feladatok a tananyag elsajátításának, gyakorlásának megsegítésére szolgálnak. Ezzel a megoldási formával lehet támogatni a tanulók digitális eszközhasználatban való jártasságának fejlődését, az online felületek alkalmazhatóságának megismerését. Rendszeres használata a tanulási motiváció fenntartásában is szerepet játszhat.

17.1. Kötelező házi feladat:

17.1.1. Szóbeli házi feladat

Tananyaghoz kapcsolódó:

- elnevezések – szakkifejezések, gondolattérképek készítése
- fogalmak – összefüggések
- szabályok – törvények
- ismeretek, melyet az óravázlat ill. a tankönyv tanár által kijelölt részei tartalmaznak.

Kötelező olvasmány részletek, melyet a magyar nyelv és irodalom tanterv évfolyamonként megjelöl.

Tananyaghoz kapcsolódó, az ismeretek elmélyítését szolgáló szemelvények, ajánlott irodalom

- Memoriterek – melyet a helyi tanterv megjelöl.

17.1.2. Írásbeli házi feladat

- Tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, iskolai füzet, tanító – tanár által kijelölt feladatainak megoldása.
- Tananyag szerves részét képező anyagrész feldolgozását segítő: gyűjtőmunkák, tablók, kreativitásra épülő tevékenykedtető feladatok elkészítése.

17.2. Általános rendelkezések a kötelező házi feladatra vonatkozóan

- A szóbeli és írásbeli házi feladat mindenkor szervesen kapcsolódjon a tanóra anyagához, témájához.
- A feladatok önállóan elvégezhetők, érdekesek, a gyermeki kíváncsiságra épüljenek.
- Célja minden esetben a tanórán szerzett ismeretek megszilárdítása, elmélyítése és a tantárgyi készségek begyakorlása legyen.
- A házi feladatot elmulasztók a tanító és a szaktanár által kidolgozott elmarasztalásban részesülnek. (Fekete pont, e-naplóba történő beírás, a házi feladat pótlása a délutáni önálló tanuláskor stb.)
- A házi feladat ellenőrzése, megbeszélése következetes legyen a legközelebbi órán.

Módszere lehet:

- a tanulók önellenőrzése
- a tanító - tanár javítása
- közös feladat ellenőrzés
- Félévente minden nevelő kötelessége tanítványai füzetét, írásbeli munkáját legalább egyszer áttekinteni.
- Alsó tagozaton, az eredményes készségfejlesztés érdekében havi gyakorisággal.
- Írásbeli házi feladat értékelése - tartalmi és formai szempontból - egyaránt fontos, ezt a nevelő szóban és írásban is közölheti a tanulóval.

17.2.1. Korrekció

- Tartalmi vagy formai igénytelenség esetén a feladat újra íratása.
- Hibás feladatmegoldás javítása egyéni esetben.
- Osztályt érintő általános hiba esetén újra tanítás, hiányosságok pótlása.

17.3. Általános rendelkezések szorgalmi (házi) feladatra vonatkozóan

- Szóbeli és írásbeli szorgalmi feladat a tantárgyi követelményeken felüli teljesítményt célozza. Hozzájárul a tanuló széleskörű tájékozottságához.
- A szorgalmi házi feladat az egyéni differenciálás egyik eszköze.
- Szaktanár ajánlása, motivációja alapján a tanuló önként vállalása.

17.3.1. Szóbeli szorgalmi házi feladat (tanuló önkéntes vállalása alapján történik)

- Vállalt kiselőadás a tananyaghoz kapcsolódva.
- Ajánlott olvasmány – melynek a jegyzékét a magyar nyelv és irodalom tanterv megjelöli évfolyamonként.
- Házi és felmenő versenyekre való felkészülés.

17.3.2. Írásbeli szorgalmi házi feladat

- Képességek fejlődését tehetség fejlesztését kibontakozását elősegítő feladatok megoldása.
- Érdekességek feldolgozása, Pl.: tablók, PPT stb.
- Írásbeli pályamunkák készítése.

17.3.3. Minden esetben a szorgalmi munkát:

- ellenőrizzük, értékeljük (az igazi pedagógiai értéke akkor van, ha ez a közösség előtt történik)
- az érdemi szorgalmi munkát jutalmazzuk (a tanító és a szaktanár által kidolgozott rendszerű jutalomban részesüljön)

18.A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet a nevelőtestület határozata alapján, ha az előírt tantervi minimum követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból sikeresen teljesítette.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A tovább haladáshoz az elégséges év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak.

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból nem felelt meg, vagy elégtelen osztályzatot szerzett, a következő tanév kezdete előtt – augusztus 15. és 31. között – javítóvizsgát tehet. A tanuló számára minden esetben lehetőséget biztosítunk, hogy személyes egyéni foglalkozást vegyen igénybe.

18.1. Javítóvizsga előkészítése

Az adott tanulónak, a tanév lezárását követően, előre egyeztetett időpontokban lehetősége van megjelennie az intézményben a számára kijelölt vizsgára felkészítő alkalmakon. Ezekben a foglalkozásokon kerül sor a tantárgyi felkészítésre, amelynek felelősét a tantestület jelöli ki. A felkészítés lehetőséget nyújt arra, hogy a tanuló később sikeres vizsgát tegyen, a tantárgyi hiányosságok pótlása kétszemélyes helyzetben, személyre szabottan történik.

18.2. Osztályozó vizsga

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- az intézmény vezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az intézmény vezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a jogszabály által megengedett időnél (250 óra) többet mulasztott, s nincs elegendő osztályzata a sikeres évváráshoz, a nevelőtestület döntése alapján
- Az Oktatási Hivatal engedélyezte a tanulónak az egyéni tanrendben történő nevelő-
oktató tanítását

IV. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE, MÓDOSÍTÁSA, NYILVÁNOSSÁGA

A pedagógiai program 2021. szeptember 1-től lép életbe. Felülvizsgálatára - ha azt egyéb körülmény, jogszabályváltozás nem indokolja - 2026-ban kerül sor.

A pedagógiai program módosítására kötelező módon sor kerül:

- jogszabály módosításakor,

- a fenntartó kezdeményezésére,
- az intézmény átszervezése esetén.

Egyéb esetekben a dokumentum módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője,
- bármely szakmai munkaközösség
- az Intézményi Tanács,

A módosításhoz a nevelőtestület minősített többségének (50% + 1 fő) támogatása szükséges.

A pedagógiai programot, nyilvánosságát intézményünk a következő fórumokon biztosítja:

- az igazgatói, helyettesi irodában nyomtatott és elektronikus formában
- az iskolai könyvtárban,
- az iskola honlapján,
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán.

4.2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Pedagógiai Program módosítását az Intézményi Tanács 2022. év augusztus hó 26. napján tartott ülésén megtárgyalta és a módosított alapidokumentum elfogadását támogatta és javasolta.

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 30.

.....
az Intézményi Tanács
képviselője

Intézményünkben – a pedagógiai program felülvizsgálatának időszakában – Iskolaszék nem működött.

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 30.

.....
igazgató

Az intézmény diákönkormányzata (DÖK elnöke, vezetősége, DÖK patronáló tanár) a módosított Pedagógiai Program előzetes megküldésével kapott tájékoztatást 2022. év szeptember hó 7. napján tartott ülésén.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 7.

.....
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai Programról a Szülői Szervezet a módosított Pedagógiai Program előzetes megküldésével kapott tájékoztatást 2022. év szeptember hó 7. napján tartott ülésén.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 7.

.....
szülői szervezet képviselője

3. NEVELŐTESTÜLETI HATÁROZAT

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2022. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén – a szakmai munkaközösségek szakmai tartalomra vonatkozó, támogató véleménye alapján, a 23/2022 sz. határozatával, figyelemmel az Intézményi Tanács véleményére – elfogadta.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

4. IGAZGATÓI HATÁROZAT

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény szakmai munkaközösségei, az Intézményi Tanács, véleményezte, a nevelőtestület 2022. augusztus 30-án tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta. A pedagógiai program tervezetéről a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat választott képviselői tájékoztatást kaptak.

A fenti legitimációs eljárások figyelembevételével az intézmény Pedagógiai Programját 25/2022 sz. igazgatói határozattal jóváhagyom.

Budapest, 2022. augusztus 30.

.....
igazgató

5. FENNTARTÓI NYILATKOZAT

A Közép-Budai Tankerületi Központ a **Nyitott Világ Fejlesztő Iskola Pedagógiai Programját** a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése, a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. (I.31.) értelmében felülvizsgálta.

A pedagógiai program szerinti feladatellátáshoz szükséges órakeretet, illetve az ehhez szükséges álláshelyeket **az elfogadott éves költségvetés és tantárgyfelosztás alapján** biztosítja.

A Közép Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója és működtetője a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívüli többletfeladatokat a jóváhagyott tantárgyfelosztás szerint és kizárólag az évente elfogadott intézményi költségvetésben meghatározott mértékig finanszírozza.

A fenntartó a **Nyitott Világ Fejlesztő Iskola** pedagógiai programjában foglaltakkal egyetért, azt jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 31.

.....
Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató